

**T.C.
İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KÜLTÜREL İNCELEMELER YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

TÜRKİYE'DE BİR SPOR KULÜBÜNDE POPÜLİST STRATEJİ:

GALATASARAY SPOR KULÜBÜ

MUSTAFA CENGİZ YÖNETİMİ ÖRNEĞİ

TUĞÇE KEÇELİ

110611029

Doç. Dr. Erkan Saka

İstanbul

2019

Türkiye'de Bir Spor Kulübünde Popülist Strateji:
Galatasaray Spor Kulübü - Mustafa Cengiz Yönetimi Örneği

Populist Strategy in a Turkish Sports Club:
Galatasaray Sports Club - Mustafa Cengiz Administration Case

Tuğçe Keçeli

110611029

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Erkan Saka

(İmza)

Istanbul Bilgi Üniversitesi..... Üniversitesi

Jüri Üyeleri Dr. Barika Göncü

(İmza)

Istanbul Bilgi Üniversitesi..... Üniversitesi

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Eylem Yanardağoğlu

(İmza)

Kadir Has Üniversitesi..... Üniversitesi

Tezin Onaylandığı Tarih :

19.09.2019

Toplam Sayfa Sayısı:

84

Anahtar Kelimeler (Türkçe)

- 1) Popülizm
- 2) Galatasaray
- 3) Kutuplaşma
- 4) Öteki
- 5) Nesne İlişkileri

Anahtar Kelimeler (İngilizce)

- 1) Populism
- 2) Galatasaray
- 3) Polarization
- 4) Other
- 5) Object Relations

ÖNSÖZ

2012 senesinde Bilgi Üniversitesi Kültürel İncelemeler Yüksek Lisans programı için bambaşka bir konuda tez çalışması yapıyor, zihnimdeki Türkiye ile ilgili sıkıntı ve soruları tamamen sosyal medya aracılığı ile organize edilen bir yardım konseri üzerinden ortaya koymaya çalışıyordum. Açıkçası işin içinden çıkamıyordum.

2012 yazında pek de bir şey üretemiyorken Galatasaray Spor Kulübü'nde bir idari pozisyon için görüşmeye davet edildim ve 2012 Ağustos ayında Galatasaray Voleybol Şubesi'nde çalışmaya başladım. Zaman bana Galatasaray'da farklı görevler alma, ömürlük dostluklar ve ilişkiler kurma, hatta eşimle tanışma, dışarıdan herkesin izlediği ama içerisini çok az insanın görebildiği köklü bir kurumda öğrenme fırsatı verdi.

Şu günlerde paydaşları arasında çekişme ve çatışmanın sıklıkla görüldüğü Galatasaray Spor Kulübü, Türkiye'de ağırlıklı olarak kulüp politikaları ve futbol ile gündemde. Galatasaray, amatör branşlarda mücadele eden takımları, yaklaşık iki bin sporcusu, yüzlerce çalışanı ve milyonlarca taraftarı ile tek cümlede açıklanması zor bir sosyal güç. Bu güç Galatasaray'ın yönetsel erkini elinde tutanların yasal ve sosyal sorumluluğunda.

Tezle, sahip olduğum birikimi kullanarak, sorumluluğunun büyüklüğünü anladığına çok da emin olmadığım bir yönetimi incelemek ve Türkiye'nin, devletin karar mekanizmalarına direkt dahil olması nispeten zor olduğu kurumlarından birinin içinden geçtiği bu döneme ışık tutmak istedim.

Bu vesile ile, bana olan inancını koruyan danışmanım Doç. Dr. Erkan Saka'ya, kıymetli zamanlarını bana ayıran Prof. Dr. Haldun Gülalp, Eşref Hamamcıoğlu, Serdar Eder, Mehmet Şenol ve Hayrettin Kozak'a, zihnimde uzun bir aradan sonra ışıkları yakan Dr. Bülent Somay ve Doç. Dr. Ferda Keskin'e, her zaman bilgiye güvenmemi öğütleyen aileme ve desteğini her an hissettiğim eşim Hakan Keçeli'ye teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Amacı ve Araştırma Sorusu	2
1.2. Çalışmanın Katkısı	2
1.3. Çalışmanın Yapısı	2
2. KURAMSAL ÇERÇEVE: POPÜLİZME KISA BİR BAKIŞ	3
3. GALATASARAY SPOR KULÜBÜ	7
3.1. Galatasaray Lisesi Tarihçesi	8
3.1.1. I. Dönem 1481 – 1868	8
3.1.2. II. Dönem 1868 - 1923 ve Cumhuriyet Dönemi	9
3.2. Galatasaray Spor Kulübü'nün Kuruluşu	13
3.3. Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurulu ve Üye Profili	18
3.4. Galatasaray Spor Kulübü Taraftar Profili	23
4. GALATASARAY'DA POPÜLİZM	29
4.1. Popülizmin Dayanağı: Galatasaray Liseli Olmak ya da Olmamak	29
4.2. Popülizmin Zaferi: Mustafa Cengiz Yönetiminin Seçilmesi	31
4.3. Popülizmin Sınır Tanımsızlığı: Geniş Yetki Talebi	35
4.4. Popülist Kayırmacılık: ultrAslan ve Yönetim İlişkisi	40
4.5. Popülistin Gerçekleşmeyen Vaatleri: Üyelik Tartışmaları	43
4.6. Popülizmde Kurumların Araçlaştırılması: Metin Aslan'ın Disiplin Kurulu'na Sevk Edilmesi	48
4.7. Galatasaray'da Popülist Yöntemin Doğurduğu Sonuç: Yönetimin İdari Yönden İbra Edilmemesi ve Artan Bölünme	53
5. BÖLÜM: DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER	69
KAYNAKÇA	77

ÖZET

Popülizm ve popülist siyaset biçimleri 2015-2016 Amerika Birleşik Devletleri Başkanlık seçimleri ile birlikte tüm dünyada daha çok tartışılmakta. Türkiye’de de, özellikle popülizm/popülist söylem neredeyse her alanda egemenliğini sağlamış durumda.

Bu tez Türkiye’nin köklü kurumlarından Galatasaray Spor Kulübü’nde popülist bir yönetimi ve popülist stratejinin doğurduğu sonuçları incelemeyi amaçlamaktadır.

Tez amacı doğrultusunda 23 Mart 2019 Yıllık Olağan Mali Genel Kurul toplantısında idari yönden ibra edilmeyen Mustafa Cengiz yönetiminin izlediği popülist siyaseti ve bu stratejinin Galatasaray ‘camiasında’ yarattığı bölünmeyi odağına almaktadır. Tez çalışması, kurum tarihçesinde ilk defa, Galatasaray olgusunun en önemli iki unsuru olan taraftarlar ve, aynı zamanda taraftar da olan, Genel Kurul üyelerinin, yine Genel Kurul’un seçtiği bir yönetim eli ile kamplaştırıldığını, taraftar grubu UltrAslan’ın bir oluşum olarak uzun yıllardır popülist tavır benimsediğini ve Mustafa Cengiz yönetiminin popülizminin kulübün resmi organlarının dışına taşmasında UltrAslan’ın araçlaştığını iddia etmektedir.

Çalışmanın birinci bölümünde tezin amacı, araştırma sorusu ve katkısı yer alacak. İkinci bölümde ise kuramsal çerçeve popülizm üzerine kısa bilgi verilecek. Daha sonra üçüncü bölümde Galatasaray Spor Kulübü tarihçesi, üye ve taraftarlar ele alınacak. Dördüncü bölümde Galatasaray Spor Kulübü’nde popülizmin ilerleyişi farklı zamanlarda yaşanmış kritik görünen anlar üzerinden gösterilecek. Son bölümde ise araştırma sorusu ve hedefine dair değerlendirme ve önerilerin yer alacak.

ABSTRACT

Populism and populist discourse are being discussed more than ever with the impact of 2015-2016 United States of America presidential elections. In Turkey authoritarian populism is the dominant discourse in almost every area.

This thesis aims to explore how populism/populist rhetoric is working in Galatasaray Sports Club, one of the most well founded institutions of Turkey, and the consequences that emerge out of it.

The thesis is focusing on the populist strategy followed by Mustafa Cengiz administration, which were not administratively acquitted at the Galatasaray Sports Club Annual Financial General Assembly held in 23 March 2019.

The thesis claims that two main elements of 'Galatasaray' notion, the fans and General Assembly members who are already fans, have been polarized by the hand of an administration, which is elected by General Assembly itself, for the first time in the Club's history, that UltrAslan embraces a populist attitude throughout its existence and that now UltrAslan functions as an instrument to expand Mustafa Cengiz administration's populism to outside the Club's decision making councils.

The first chapter of the thesis will include the purpose, the research question and the contribution of the thesis. The second chapter will provide information on theoretical framework, populism. Later on, in the third chapter the history of Galatasaray Sports Club, member and supporters' profiles will be explored. With the fourth chapter populism in work at Galatasaray Sport Club will be shown through critical moments that occurred during the Mustafa Cengiz administration. In the last chapter the evaluation and suggestions regarding the research question and purpose will be given.

GİRİŞ

Günümüzde üzerine giderek daha çok tartışılan konulardan biri popülizm, popülist siyaset ve politikalar. Sağ popülizm - sol popülizm tartışmaları ya da otoriter popülist yaklaşımlar, dünya siyaset arenasında sıklıkla karşımıza çıkıyor. Chantal Mouffe içinden geçtiğimiz süreci “popülist moment” olarak niteliyor. (Mouffe 2018)

Stratejik Bir Seçim: Sol veyahut Popülizm makalesinde Eric Fassin, *Sol Popülizm* yazarı Chantal Mouffe’un “popülist momentten geçmemizin nedenini; hem sağ hem de sol popülizmin, otuz yıllık neoliberal hegemonyanın ortaya çıkardığı post-demokratik duruma karşı direncin ifadesi durumunda olmalarına bağladığını” aktarıyor. Buna karşılık Fassin, Mouffe’un eserinde “münhasıran odaklanılması gereken seçmen olarak popülistler” tercihini desteklemiyor. Hatta sağ ve sol popülizm arasında bir geçişin olamayacağını ortaya koymanın gerekliliğini savunuyor.

Bilge Yabancı’ya göre “21. Yüzyılın beklenenin tersine ‘demokrasinin zaferi olmayacağı, demokrasiyle yerleşik otoriter sistemler arasında, her ikisinden de özellikler barındıran siyasal rejimlerin çoğalacağı şimdiden görülüyor”. Yabancı bunun iki nedeninden birincisini “siyaset biliminde demokratik dönüşüm paradigması olarak adlandırılan kuramın otoriter rejimlerin demokrasinin ‘cazibesine’ rağmen nasıl olup da devam edebildiğini açıklayamaması”; ikincisi ise “AB gibi (...) uluslararası (merkez) aktörlerin, bu modelin coğrafi kapsamını Türkiye gibi zayıf demokratik rejimlere doğru genişletmekte isteksiz olduğunun anlaşılması” olarak sıralıyor. Türkiye’de AKP iktidarı ile birlikte yükselen otoriter popülizm uluslararası arenada da sıklıkla tartışılıyor. Yaklaşık yirmi yıldır aynı iktidar partisi ile yönetilen ülkede popülist otoriter iktidarın dili ve yöntemleri farklı bir çok kuruma kaçınılmaz olarak nüfuz etmiş durumda.

Dünya çapında yükselen popülist trend, devletle sürekli ilişki içerisinde, kendi içinde kitlelere ayrılan Galatasaray Spor Kulübü gibi büyük bir sosyal kuvvete uğramadan geçmedi.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Araştırma Sorusu:

Bu çalışmanın iki amacı bulunmaktadır. Tezin birincil amacı Galatasaray Spor Kulübü özelinde ve Galatasaray ile sınırlı kalarak, Türkiye’de bir spor kulübünde yönetimin, yani iktidarın, popülizmin tüm araçlarını kullanması halinde kurumda ortaya çıkabilecek sonuçları somut olarak örneklemektir.

Tezin yanıtlamaya çalıştığı araştırma sorusu “Galatasaray Spor Kulübü’nde bir yönetimin popülist strateji gütmesi halinde kurum içerisinde doğan sonuçlar nelerdir?” olarak ifade edilebilir.

1.2. Çalışmanın Katkısı:

Bu çalışma ile daha çok siyaset bilim alanında ülkeler bağlamında değerlendirilen popülizm, Galatasaray gibi bir spor kulübü üzerinden ele alınmış olacak. Ayrıca çalışmanın ağırlıklı olarak taraftar grupları, aidiyet, pazarlama gibi kapsamlarda değerlendirilen Galatasaray Spor Kulübü’nün iç işleyişine farklı bir bakış açısı sunması umulmaktadır.

1.3. Çalışmanın Yapısı:

Tezin ikinci bölümünde kuramsal çerçeve, yani popülizm / popülist teori kısaca ele alınacak. Çalışma konusuna kuramsal açıdan, Jan-Werner Müller’in *Popülizm Nedir?* adlı eseri başta olmak üzere, güncel makaleler ışığında, popülizm / popülist söylem üzerinden yaklaşılabilecek.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, Galatasaray’da popülist söylemin önemli bir argümanı olan ve yolda mutlaka karşılaşılabilecek *Galatasaraylılık* olgusunu daha iyi anlamak için Galatasaray Spor Kulübü tarihçesi, Galatasaray Lisesi tarihçesinden başlayarak anlatılacak. Yine üçüncü bölümde Galatasaray Spor Kulübü üyeleri ve Galatasaray taraftar profillerine değinilecek. Taraftar profili incelenirken özellikle tez konusu olan yönetimin stratejileri ile uyumlu ve bağlantılı olduğu görülen ultrAslan taraftar oluşumuna ağırlık verilecek. Çünkü ultrAslan

ilerde detaylı anlatılacağı üzere günümüzde Galatasaray'ın hem tribünde hem de tribün dışında en etkin taraftar grubu olarak karşımıza çıkıyor.

Dördüncü bölümde, Tezin yanıtlamaya çalıştığı soru doğrultusunda, Galatasaray Spor Kulübü'nde popülist strateji ve kurum içinde yarattığı sonuçlar, camia için önemli görülen anlar üzerinden ele alınacak. Son olarak beşinci bölümde konuyla ilgili değerlendirme ve Galatasaray'da pratikte uygulanabilecek öneriler sunulmaya çalışılacak.

Çalışma boyunca kuramsal kaynakların yanı sıra başvurulacak kaynaklar genel olarak Galatasaray Spor Kulübü Derneği 10. Tüzüğü, Kulüp Genel Kurul ve Divan Kurulu kürsü konuşmaları, bu tez amacı ile gerçekleştirilmiş yapısal olmayan ikili görüşmeler ve sosyal medya mecralarında paylaşımlar olarak sıralanabilir.

Ortaya çıkışının izlerini 2000'lerin başına kadar sürebildiğimiz ve tezin merkezinde olan Galatasaray camiası iç kamplaşmanın yansımaları twitter.com paylaşımları üzerinden gösterilecek. Çünkü, "Platformların belki de en siyasalı olan Twitter, uluslararası basın camiası, siyasal aktörler ve devlet kurumları tarafından en sık kullanılan mecra olması sebebiyle dezenformasyon çalışmalarının da merkezine oturmaktadır". (Ünver; 2018)

Bu çalışma ile Türkiye'de bir spor kulübünde otoriter, popülist bir yönetimin farklı paydaşlar üzerinden yarattığı sonuçları ve ortaya çıkan son durumda sorumluluk sahiplerinin konumlanışını spesifik anlar üzerinden göstermeyi hedefliyorum. Böylece bir iktidarın kurumda popülizmin tüm araçlarını kullanması halinde ortaya çıkabilecek sorunları somut olarak örneklemiş olmayı umuyorum.

İKİNCİ BÖLÜM POPÜLİZME KISA BİR BAKIŞ

Popülizm üzerine tartışmalar son yıllarda giderek arttı. Konu üzerine yapılan çalışmaların ve verilen eserlerin çoğalması kadar, kavramın farklı ülkelerde, farklı zamanlarda, birbirinden çok farklı kişileri, stratejileri, söylemleri tanımlamak için sıklıkla kullanılması bu artışı gösterir nitelikte. Her ne kadar ortak

ve tek bir popülizm tanımı yapmak henüz mümkün olmasa da, popülizme atfedilen bir takım ortak özelliklerden, kavramın farklı bağlamlarda değerlendirilmesinden bahsedilebilir.

Popülizmin günlük kullanımında nasıl bir yer tuttuğuna iki dildeki sözlüklerden bakarsak; Türk Dil Kurumu'na göre popülizm "1. Politik durumu dramatize ederek halkın ilgisini uyandırmak amacıyla yapılan politika, 2. Halk yardakçılığı" anlamlarına geliyor. Oxford sözlüğü ise kelimeyi "Endişelerinin yerleşik elit gruplar tarafından görmezden gelindiğini hisseden sıradan insanlara hitap etmeye çabalayan bir siyasi yaklaşım" olarak tanımlıyor.

Gabor Halmai *Populism, Authoritarianism and Constitutionalism* adlı makalesinde popülizm üzerine literatürü ele alır. Halmai makalesine 1967'de *London School of Economics and Political Science (LSE)*'de düzenlenen *Popülizmi Tanımlamak* başlıklı konferansın konuşmacılarından Isaiah Berlin'in "tüm popülizmi her yerde kapsayacak tek bir formülün çok yardımcı olmayacağı" konusunda katılımcılara yaptığı uyarı ile başlar. (Halmai 2019) Berlin konferansta "kelimelerin sabit anlamları olduğuna inanan herkes gibi", "diğer tüm popülizmlerin bir derivasyon olduğu saf (pure) bir popülizm tanımı" yapmaya çalışılmamasına, aynı biçimde, farklı bölgelerde farklı biçimlerde yaşanan popülizm örneklerinin kendi aralarında çok az ortak özellikleri olduğu fikrini benimseyen, popülizmin sadece bir eşesli kelime olduğu düşüncesine de çekilmemek gerekliliğine vurgu yapar. (Berlin 1967)

Popülizm sağ/sol siyaset, demokrasi, otoriteryanizm, ekonomi gibi farklı bir çok bağlama ele alınıyor. Halmai'nin aktardığına göre Mudde ve Kaltwasser "Popülizmi 'toplumu eninde sonunda 'saf halk' ve 'yozlaşmış elit' olarak iki homojen ve antagonistik kampa ayrılmış kabul eden', ve siyasetin halkın 'genel iradesinin' ifadesi olması gerektiğini savunan ince-merkezli bir ideoloji' olarak tanımlıyorlar. "Mudde ve Kaltwasser ayrıca otoriteryanizm ve nativizm ile birleşik bazı popülizm formları da gözlemliyor." (Halmai 2018)

Ernesto Laclau *Popülist Akıl Üzerine*'de popülizm üzerine düşünürken, insanın akıl yürütmesinde büyük rol oynayan nesne ilişkilerine kadar iner. "Popülist Akıl Üzerine isimli kitabında Laclau, popülizmi toplumu iki kampa bölen politik

sınırları inşa etmek ve ‘iktidar sahiplerine’ karşı ezilenleri/kaybedenleri seferber etmek için başvurulan söylemsel bir strateji olarak tanımlar. Popülizm bir ideoloji değildir ve ona programatik bir içerik atfedemeyiz. Popülizm siyasal bir rejim de değildir. Zamana ve mekana göre çeşitli biçimler alabilen bir politika yapma yöntemidir ve çeşitli kurumsal işleyiş alanları ile uyumludur.” (Mouffe 2019). “Hali hazırda patlama yapan ‘popülizm çalışmaları’ alanına bir katkı da ben yapacağım iddiasında” bulunmadığını açıkça ifade eden Chantal Mouffe, “politik ve sosyoekonomik dönüşümlerin baskısı altında, hakim ideoloji - giderek çoğalan - doyurulmamış taleplerden (unsatisfied demands) dolayı istikrarsızlaştırıldığında” söz edilebilecek bir “popülist moment” üzerinde duruyor. Mouffe, *Sol Popülizm* eserinde popülist moment olarak tanımladığı durumun 2008 küresel finansal krizi ile kendi sınırlarına ulaşan neo-liberal hegemonik yapının krizinde temellendiğini, bu krize henüz bir çözüm bulunmasının mümkün görünmediğini, “popülist moment’(in) neoliberal hegemonya süresince şahit olunan politik ve iktisadi dönüşümlere karşı çeşitli direnişlerin ifadesi” olduğunu ve “bu dönüşümlerin adına post demokrasi diyebileceğimiz, demokratik idealin iki temel direğini - eşitlik ve halk egemenliği - aşındıran bir duruma yol açtığını” ifade ediyor.

Popülizm Nedir?’de, kavramı incelerken bir takım ortak özellikler tanımlayan Jan-Werner Müller, 2015-2016 Amerika Birleşik Devletleri seçimleri sırasında hem cumhuriyetçi Donald Trump’ın hem de demokrat Bernie Sander’ın ‘popülist’ olarak adlandırıldığından bahsediyor. Müller, Avrupa’da da hem sağcı hem solcu siyasetçilerin ‘popülist’ olarak nitelendirilmesinden yola çıkarak ortaya koyduğu “Her tür farklı olgunun ‘popülist’ olarak adlandırılmasının bu kadar yaygın olması, siyasal yargılarda bir soruna işaret ediyor olabilir mi?” sorusuna yanıt ararken öncelikle ‘bir popülizm teorisine sahip olmadığımızı ve siyasal aktörlerin ne zaman popülist olarak adlandırılacaklarına dair anlamlı bir kriterimiz olmadığını’ vurguluyor. Müller “popülizmin siyasetin özgül bir ahlakçı bakışla tasavvur edilmesine dayandığını; yani, siyasal dünyanın, en nihayetinde kurgusal bir şekilde, ahlaken saf ve bütünleşmiş halk ile ahlaken aşağı olan yozlaşmış seçkinler arasında bir ayrım üzerinden algılandığını” düşünüyor.

“(...) Popülizm için ampirik olanın karşısında, ahlaki olarak kavranan bir pars pro toto (bir parçanın bütünü temsil etmesi) argümanına ve münhasır bir temsil iddiasına gerek vardır. Başka bir deyişle, tüm halkın adına konuşan birisi olmadan popülizm olmaz. (...) O kadar net olmamakla birlikte ‘sıradan halkı’ ya da dışlanmışları savunmak da, seçkinlere dair bir eleştiri içerse bile, popülizm olarak anılmak için yeterli değildir. Bir siyasal aktör ya da hareketin popülist olması için, halkın bir bölümünün Halk olduğunu iddia etmesi; sadece kendisinin bu halk ile esaslı bir biçimde özdeşleştiği veya sadece kendisinin bu gerçek ve doğru halkı temsil ettiğini ileri sürmesi gerekir.” (Müller 2018)

Müller’e göre, popülist, stratejilerini demokratik talep ve söylemlere, yani ‘temsiliyete’ dayandırdığı için, tespit edilmesi zordur. Bu nedenle popülizmi değil, “popülist retoriği” saptayabilmek için ortak bazı özellikleri izler. Bunlardan en temel olanı, daha önce ifade edildiği gibi, “sadece halkın bir kesiminin gerçekten halk olduğu” iddiasıdır. Bu temel iddia “ampirik değil, ahlaki ve sembolik nitelik taşıdığından yanlışlanamayacağı için, ne olursa olsun sürdürülecektir”. (Müller 2018) Orada bir yerde hakları ve özgürlükleri ‘seçkin’ tarafından gasp edilmiş bir ‘halk’ olduğu ve bu halkı yalnızca kendisinin temsil edebileceği iddiasında bulunan popülist, doğal olarak kendi bağlamının seçkinini eleştirir, ya da Müller’in tabiri ile popülizminin ‘derecesine’ göre, düşmanlaştırır. “Popülistler saf, masum ve her zaman çalışkan halkı, gerçek anlamda hiç çalışmayan (kendi çıkarlarını büyütme dışında) yozlaşmış elitlere karşı konumlandırırlar.” (Müller 2018)

Ne tür siyasal aktörlerin popülist sayılabileceği sorusuna Müller aracılığı ile şu maddelerle yanıt verilebilir:

- Seçkinlere dair eleştirel tutum alması gerekli, fakat yeterli bir koşul değil.
- Çoğulculuk karşıtıdır - “sadece ben temsil ederim” iddiasındadır.
- “İktidar için mücadele ederken, popülistler siyasal rakiplerini ahlaksız, yozlaşmış elitler olarak tasvir ederler; iktidara sahipken ise hiç bir muhalefet onların gözünde meşru değildir”.

- Popülizm çoğunlukla karşımıza bir “kimlik siyaseti biçimi” olarak çıkar.

Popülistlerin izlediği stratejiler söz konusu olduğunda ise Müller yine aydınlatıcı elementleri işaret eder:

- Devlet aygıtını gasp etmek
- Yolsuzluk ve kayırmacılık
- Sivil toplumun bastırılması için sistemli çaba

Müller'e göre popülistler bu üç özelliği 'halkın gerçek temsilcileri olmaları' üzerinden meşrulaştırırlar.

“Tehlike, demokrasinin yüksek ideallerini gerçekleştirmeyi vaat eden bir yozlaşmış demokrasi biçimi olan popülizm.” (Müller 2018) Yani tehlike esasen demokratik değerlerin dilini konuşan popülist siyasetçiden gelir. Buna karşılık, “Otoriterlik, popülizm [üzerine söylemlerin] en çok tartışılan, en 'ideolojik', gazetecilik faaliyeti bakımından çok daha 'görünür' ve üzerinde en az uzlaşma olan bileşenidir. Popülist olarak etiketlenen siyasi nesneye olan yakınlıklarına göre farklı gözlemciler tam olarak özdeş fenomenleri yer aldıkları cepheye göre çok zıt şekillerde algılayabilirler.” (Ostiguy 2018)

Mustafa Cengiz'in ve yönetiminin, Galatasaray camiasında izlediği strateji de temelde, ilk seçim kampanyasından, hatta daha önceki yönetimlere olan muhalefetinden beri, kendine göre tanımladığı bir gerçek Galatasaraylılık ve Galatasaraylıyı temsil etme iddiasına dayanıyor. Değindiği üzere bu iddianın popülizm temeline oturduğunu izlemek yönetimin kendinden dışarıyla nasıl ilişkilendiğine bakılırsa biraz olsun kolaylaşıyor. İleride incelemeye konu olan kamplaşmanın taraflarından ultrAslan taraftar grubunun da popülist söylemi kullandığını ve yine kendilerine göre bir gerçek Galatasaraylılık olgusu benimsediklerini göreceğiz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: GALATASARAY SPOR KULÜBÜ

Günümüzde futbol, basketbol, tekerlekli sandalye basketbol, voleybol, su topu, yüzme, kürek, yelken, atletizm, judo, binicilik, briç, e-spor, satranç, tenis olmak üzere on beş aktif sportif şube ve futbol takımının da bağlı olduğu Galatasaray Sportif A.Ş.'nin de aralarında bulunduğu iştirakleri ile faaliyetlerini sürdüren Galatasaray Spor Kulübü, Türkiye'nin sayılı küresel bilinirliğe sahip markalarından biri olduğu kadar, ülkenin çağdaşlaşma tarihinin parçası olarak da karşımıza çıkıyor.

Galatasaray Spor Kulübü, kurulduğu yer olması itibarı ile Galatasaray Lisesi'nden ayrı düşünülmesi zor bir kurum. Her şeyden önce Kulüp, Galatasaray Lisesi'nde, Galatasaray Lisesi öğrencileri tarafından kuruldu. 1 Numaralı Kurucu Üye sıfatı ile Tüzük'te yer alan Ali Sami Yen önderliğinde toplanan öğrencilerin yatılı okudukları Galatasaray Lisesi'nde şekillenen akıl yürütme biçimleri, değerleri, Galatasaray Spor Kulübü'nün kuruluşuna, yapısına, kurallarına içkin. Bu iç içe geçmişliği hem tarihtede, hem de daha ilerde popülist söylemin bir parçası olarak göreceğiz.

3.1. Galatasaray Lisesi Tarihçesi

Galatasaray Lisesi'nin tarihçesi üç dönemde ele alınabilir. Bunlar, 1481-1868, 1868-1923 ve Cumhuriyet dönemleridir.

3.1.1. I. Dönem 1481 - 1868

1481'de, Sultan II Bayezid döneminin başlarında “Galata Sarayı Ocağı” adıyla kurulan okul, esasen Topkapı Sarayı Enderunu öğrencilerinin ilk ve orta öğretim aldıkları kurumdu. “Enderun öğrencileri, ‘acemi oğlanlar’ adı altında Edirne Saray Okulu, İbrahim Paşa Ocağı, İskender Çelebi Sarayları ve Galata Sarayı Ocağı'nda eğitilen devşirme öğrenciler arasından seçilirlerdi.”¹

Okulun en önemli faaliyetlerinden biri ise her öğleden sonra öğrenciler arasında gerçekleştirilen spor çalışmaları ve yarışmaları. Ancak “17. yüzyılda başgösteren imparatorluk içi karışıklıklar ve ödenek yetersizliğinden, öğrencilerin bir kısmı kapıkulu ayaklanmasına katılırlar ve böylelikle ocak, İbrahim Paşa Sarayı Ocağı ile birlikte tasfiye edilir”². Ocak, Sultan III. Ahmet döneminde (1703 - 1730) yeniden tekrar açılrsa da, bu kez kurum üzerindeki kontrol tamamen Silahtarağa'ya verilir. Sultan I Mahmut döneminde (1730 - 1754) okula Saray destekli zengin bir kütüphane kurulur. 1820 senesi çıkan Tophane Yangını ve ardından Osmanlı

¹ <http://www.gsl.gsu.edu.tr/tr/tarihce/1481-1868>

² <http://www.gsl.gsu.edu.tr/tr/tarihce/1481-1868>

Devleti'nde Enderun sisteminin kaldırılması ile okul dağıtılır. Binaların bir kısmı Mekteb-i Tıbbiye'ye verilir, diğerleri ise kışla olarak kullanıma açılır.

3.1.2. II. Dönem 1868 - 1923 ve Cumhuriyet Dönemi

“1865'e gelindiğinde İstanbul'daki tüm askeri okulların (Bahriye, Harbiye, Tıbbiye ve Mühendishane) hazırlık sınıfları bu çatı altında toplanmıştır.”³

Galatasaray Lisesi'nin, Galatasaray Spor Kulübü kadar Türkiye tarihinin ayrılmaz bir parçası haline gelmesi okulun 1868 - 1923 arası dönem olarak çerçevelenecek ikinci döneminde gerçekleşmiş. Niyazi Berkes *Türkiye'de Çağdaşlaşma* eserinde Tanzimat döneminde Eğitim alanını anlatırken, Galatasaray Lisesi'nden şöyle bahseder:

“(…) Tanzimat döneminin yükseköğretim alanını, askerlik, mühendislik ve tıp gibi fenleri öğreten ve ulemanın hiç ilgilenmediği okulların daha ötesine genişletme girişimi, [...], Tanzimat'ın kendisinde bulunan iç çelişkiye uygun bir biçimde boğulmuştur ve tâ Meşrutiyet dönemine kadar bir üniversite kurulamamıştır. Fakat Batı fikirleri ve eğitiminin etkilerinin yok edilebildiği sanılmamalıdır. Bu, dolaylı olarak arka kapıdan, hem de açılış töreninde şeyhülislâmın, öteki dinlerin temsilcileriyle omuz omuza bulunduğunu gördüğümüz Galatasaray Lisesi yoluyla olmuştur. Bu lise, yukarıda gördüğümüz gibi, Fransız eğitim bakanının (Victor Duruy) projesinde öngörülmüştü.

Bunun Fransa açısından önemi, Fransız liseleri modelinde, dersleri Fransızca verilen, müdürü ve öğretim üyelerinin çoğu Fransız olan ve Müslüman, Rum, Ermeni, Yahudi öğrencileri Fransız dili ve kültürü içinde birbirine yakınlaştıracak, Osmanlılaştıracak bir çevre olmasında idi. Bunun, Tanzimat'ın batılılaşma yanlısı olan devlet adamları açısından önemi, Avrupa uygarlığını tanıma, ayrı dinlere mensup olan 'millet'ler arasında Fransa uyguladığı bir Osmanlılık birliğini besleme amacına yarayacak bir müessese olmasıydı. (...) Lise, Fransız Eğitim Bakanı Duruy'nin verdiği eğitim raporundaki tavsiyelerden biri olarak açılmıştı. Okutulacak dersler Fransızca olacak ve Fransız edebiyatından başka Türkçe, Latince, Grekçe, tarih ve müspet bilimler okutulacaktı. Öğretim tamamen din adamı olmayan kişilerin elinde olacaktı. (...) Okula ücretli olarak her milletten öğrenci alınmakla birlikte, Osmanlı hükümeti hesabına 150 Müslüman, 150 Müslüman olmayan öğrenci okutulacaktı. Öğretmenler Müslüman-Türk, Ermeni, Rum, Fransız, İtalyan ve İngiliz asıllı olacaktı. Lisenin ilk müdürü, Fransız hükümetinin seçip gönderdiği Ernest de Salve-Villedieu, ondan sonraki müdürlerin ikincisi Ermeni, üçüncüsü ve dördüncüsü Rumdur. Daha sonra müdürler, 1895-1896 yılında gelen bir Rum müdürden sonra hep Türkler arasından gelmiştir. (...) Lisenin Fransızlığına, özellikle eğitim dili olarak Fransızca'nın kullanılmasına karşı belirli bir memnuniyetsizliğin bulunmasına karşın, Darü'l-fünûn deneyinin tersine, Galatasaray hızla gelişti. Bir kaç yıl içinde hukuk,

³ <http://www.gsl.gsu.edu.tr/tr/tarihce/1868-1923>

ekonomi ve mühendislik bölümlerinin katılmasıyla adeta bir üniversite haline geldi. ‘Hukuk’un ilk kez olarak, 1874’te okutulduğu müessese Galatasaray olmuştur.’ (Berkes 2002)

Feroz Ahmad’ın *Bir Kimlik Peşinde Türkiye* eserinde yer alan “Başlangıçta neredeyse tüm topluluklardan tepki almasına karşın güçlenen Mekteb-i Sultani’de”, dönemin iktidar hedefi olan “Osmanlıcılığın benimsenmesini” sağlamak yerine “ulusal hissiyatın güçlenmesini teşvik ettiği” ifadelerine yol açan süreçleri, okulun ilk müdürü Fransız Monsieur de Salve’nin ülkesine döndükten sonra yazdığı makalesinden de izleyebiliriz. İhsan Sungu bu makaleyi Türk Tarih Kurumu *Belleten Dergisi*’nin Cumhuriyetin yirminci yıldönümü sayısı için yazdığı *Galatasaray Lisesi’nin Kuruluşu* adlı yazısında alıntılanmıştır:

“(…) Beyoğlu’nun mühim bir kısmını tahrip ettikten sonra kapılarımızın önünde sönen 5 Haziran 1870 tarihindeki müthiş yangın lisenin mesut hayatının sonu oldu. Birkaç gün sonra Prusya muharebesi başladı. Bu muharebe, hatıra gelmeyen güçlükler çıkardı, müessesenin mukadderatını değiştirdi, ve tasavvur edilen plânları alt üst etti. Bu senenin son aylarında Türklerin Fransızlar hakkındaki umumi temayüllerinde derin bir değişiklik görüldü. Evvelki satvetimizin süt ve nüfuzu, himaye ettiğimiz müesseselerinin çoğunu vikayeden artık aciz kalyordu. Askeri heyetimizin memuriyetine son verildi. Tıbbiye okulu tedrisatının Fransızca olarak devam etmemesi kararlaştırıldı. Fransızca, birçok Osmanlı okullarından kaldırıldı. İtalyan jezvitlerinin idare ettiği okulda, bundan böyle Fransızcanın ölü bir dil sayılacağı ilân edildi. O zamandan beri bu irticai hareketler durmadı. [...] Ermeni Vahan Efendinin yerine bir müddet sonra Rum Fotyadis Bey, daha sonra Sava Paşa geçti. Bir sene evvel, lise, yerini Tıbbiye okulu ile değiştirmeye mecbur kaldı. İstanbul’da Gülhane civarına nakledildi. Okulun Hristiyan mahallelerinden uzaklaştırılması ve maksada eski bindin daha az elverişli olan bir binaya taşınması Fransız düşmanlarına gösterilmiş bir cemile suretinde telâkki edildi. Bunun için, Fransız memurların büyük bir kısmı çekilmeyi muvafık buldular. Galatasaray Lisesi hâlâ devam ediyor, ve bu haliyle daha bir çok hizmetler ifa edebilir. Fakat adı değiştirildi ve bu suretle menşeinin hatırası güya silinmek istenildi. Yakında programları da şüphesiz değiştirilecektir.” (de Salve’den akt. Sungu 1943)

M. de Salve’nin yazısı ile Fransa’nın Osmanlı Devleti üzerinde kültürel hâkimiyet kurarak Doğu’da daha etkin bir politika izlemesine yardım etmek amacıyla desteklediği, kısacası misyonerlik amacı ile başlamış projenin Osmanlı’da

toplumun Fransa'ya bakış açısının değişmesiyle Fransız misyonerliği bağlamında başarısız olduğunu itiraf ettiği, projenin çöküşüyle Osmanlı Devleti, ve dolaylı olarak Doğu'nun, Fransa'nın öngördüğü gelişmişliğe asla yaklaşamayacağını düşündüğü okunabiliyor. De Salve'nin değerlendirmesinden, kendisinin Galatasaray Lisesi'nin, dolayısıyla yerel olanın, Fransa güdümü olmadan evrensel değerleri yaşatamayacağını, Fransa tarafından yönetilmeyen okulun “kamu hizmetlerinde, ticaretle, sanayi ve zanaatte, ülkenin fikri ve ahlaki düzeyini yükseltebilecek değişiklikler ortaya koyacak mezunlar” veremeyeceği inancına sahip olduğunu okuyoruz.

M. de Salve'den sonra görev alan sayılı Rum, Ermeni, Fransız müdürün ardından, günümüze dek, hep Türk kökenli müdürlerin idaresinde olan okul 1900'lerin başındaki durumu Galatasaray resmi internet sitesinde şöyle ifade ediliyor:

“II. Meşrutiyet ilan edildiğinde okul bu kez de 1907 yangını sarsıntısını yaşamaktadır. Yangının yarı yıl tatili sırasında olması can kaybını önlemiş ancak, okulun arşiv ve kütüphanesi de dahil olmak üzere birçok yer yanmıştır. İki yıl süren onarımın ardından tekrar eğitime başlayan Sultani, Tevfik Fikret Bey'in müdürlüğü döneminde yeni düzenleme ile üçer yıllık Türkçe ve Fransızca programlara ayrılır. Böylece eğitim 9 yıla çıkar. Piyano ve keman dersleri sanat eğitimi kapsamında seçmeli olarak verilmeye başlar. Tevfik Fikret Bey'in yenilikçi kişiliği kuşkusuz okul tarihinde önemli bir döneme işaret etmektedir. Bugünkü binada yer alan Büyük Amfi, Tevfik Fikret Salonu, Biyoloji, Fizik ve Kimya laboratuvarları, Resim, Müzik atölyeleri bu dönemde eklenen birimlerdir. Ancak sonraki yıllarda okulu zorlu günler beklemektedir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin Balkan Savaşları'nda silah altına alınması, 1917'de sadece 5 öğrencinin mezun olması bu gerçeği açıkça ortaya koymaktadır. Öte yandan, okul İstanbul'a gelen işgalci kuvvetlerin büyük binalara el koymaları tehdidi altındadır. Ne var ki, müdür Salih Arif Bey İngilizlerin okula el koyacağı haberini alınca Fransızlarla anlaşarak okulun Fransızlar tarafından işgal edildiğini duyurur. Neticede İstiklal Caddesi üzerinde Galatasaray Karakolu ve postaneden başka tek Türk bayrağı çekebilen bina Mekteb-i Sultani olur.” (galatasaray.org)

Batının modern düşüncesi güdümü ile erken yaşta Fransız kimliği ile barışması hedeflenen Galatasaray Lisesi öğrencilerinin, her zaman Fransa kültürüyle iç içe olsa da, bu kültürü öz değerleri ile yorumladığı ve sonuç olarak aydın, yenilikçi, günün dünyası ile anlık iletişim kurabilen bireyler olarak, tarihsel

süreçle birlikte *hürriyet* fikrini *Türklük* kimliği ile bağdaştırdığı Cumhuriyet tarihi tarafından açık ve resmî olarak kabul edilmiştir. Aynı adlı eserde Sungu, okulun yetmişbeşinci yıl dönümü için düzenlenen törenle ilgili yazdıklarında, hem okulun kimliğinin değişimden dem vurur, hem de dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel'in törende yaptığı konuşmasını aktarır:

“(Hasan Âli Yücel) Galatasaray’ın tarihini kuvvetli çizgilerle yaşattıktan sonra müessesenin kuruluşunda mahrum olduğunu ilk müdürün (M. de Salve) yukarıya aldığı yazısında belirttiği ve o tarihlerde çıkan Türk gazetelerinin de sık sık tenkid ettiği “milli karakter” noksanının gittikçe giderildiğine işaret buyurarak ‘kurulduğu tarihten bu yana geldikçe ve cemiyet içerisinde milli şuurun ışığı gündən güne kuvvetlendikçe Galatasaray’ın ve Galatasaraylıların öz benliği duymaktaki kudretini daima artmış görüyoruz (...) Burada zikretmemiz lazım gelen en mühim nokta okulun, madde tarafından çok, mana tarafına ait olmasıdır. Cumhuriyetten önce okul içindeki Türkçe ve Fransızca öğretim, müstakil birer bütün sayılırdı. Fransızca kısmının ilk sınıflarda okuyanlar bulunan talebelerden Türkçe kısmının ileri sınıflarında okuyanlar bulunurdu. Bunun tam tersi de olurdu. Azınlık ve ecnebiler Türkçe’den geri, Fransızca’dan ileri idiler. Mezunlar ve ehliyetname alalar listesine bakıldığı vakit yalnız Türkçe ve yalnız Fransızca kısmını bitirenler toplamının, bakaloryasını vermiş olanlara nisbetle daha yüksek sayıda olduğu görülür. Bu tabii olmayan durum 1924’e kadar devam etti. Prensip olarak her talebenin Türkçe ve yabancı dil bakımından bir ayrılığa tabi tutulmayarak okulu başından sonuna kadar tek çizgi halinde bitimesi temin olundu. Cumhuriyet maarifçilerinin anlayışında yabancı dil, ne bir gaye ne de o dilin ait olduğu kültüre intibak içindir, ancak düşünüş ve görüş genişliği için bir vasıta, fakat mühim bir vasıta değildir. Programlar, memlekete bilim kadar milliyetçi ve inkılapçı, ahlak bakımından kuvvetli aydınlar yetiştirebilecek şekilde sokuldu. Geçmiş günler, düşünülen konularda pürüzlü tarafları sildiği için lisemizin dünkü verimi ile bugünkü verimi böyle bir hataya düşmeden karşılaştırmalıyız. Mezunların gerek memleketimizde, gerek yabancı ellerdeli başarıları, doğru görüşleri objektif delilleridir.” (Sungu 1943)

Galatasaray Lisesi 1975 senesinden beri Milli Eğitim Bakanlığı’nın politikaları doğrultusunda, akademik başarıya dayalı değerlendirme ve her yıl sınırlı kontenjanla öğrenci kabul eden bir Anadolu Lisesi olarak faaliyet gösteriyor.

Ayrıca, “4 Nisan 1992 tarihinde, Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand ile 8. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal arasında imzalanan protokolle, 1969 yılında kapatılan ilkokul bölümü ile üniversite kısmını da kapsayan Galatasaray Eğitim Öğretim Kurumu, kısa adıyla GEÖK, eğitim hayatına başladı. Galatasaray Eğitim

ve Öğretim Kurumu, 6 Haziran 1994 tarih ve 21952 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 3993 sayılı kanunla Galatasaray Üniversitesi'ne dönüşmüştür. Kurum üniversite statüsünü almasına rağmen, entegre eğitim-öğretim kurumu olma özelliğini korumuş ve Galatasaray Lisesi ile ona bağlı İlkokul ve Rektörlüğe bağlı öğretim birimleri olarak tanımlanmıştır⁴ Fransa ile yakın ilişkilerini yine kendi içerisinden doğan Galatasaray Eğitim Vakfı üyelerinin de girişimleriyle daha geniş bir kapsama taşıyan ve iki ülke arasında karşılıklı diploma geçerliliği olan kurum, akademik seviyelerini çeşitlendirse de akademik bağımsızlığı, ilköğretim programı üzerindeki yetkileri ile beraber korunmuştur. Ayrıca kurum ile ilgili Fransa ve Türkiye hükümetleri arasında yapılan anlaşmaya göre. “Kurum Türk kamu hukuk tüzel kişiliğine haizdir. Bu çerçevede idari ve eğitsel alanda belli bir özerk statü ile yönetilir.”⁵

Galatasaray Spor Kulübü'nün kurum içi temel değerlerinin Galatasaray Lisesi'nde kurulmuş olmasından oldukça etkilendiğini okul ve kulüp arasındaki ilişkinin tarihsel bağlamda incelenmesi ile kolayca görülecek.

3.2. Galatasaray Spor Kulübü'nün Kuruluşu

Galatasaray Spor Kulübü'nün kuruluşu 1905 yılı, Ekim ayında bir gün olarak kabul edilir ve her yıl 1 Ekim'de kutlanır. Camiada günlük sohbetlerde, Kulüp yüzlerce yıllık geçmişe sahip olmakla anılır. Bunun nedenlerinden biri, Kulübün tamamı Galatasaray Lisesi öğrencilerinden oluşan kurucular listesi ve Kulübün fiili olarak da Galatasaray Lisesi bünyesinde, tam da binanın içinde kurulmuş olması. Diğer bir neden ise, ileri bölümlerde ve alıntılarda görülecek olduğu üzere, Galatasaraylı'nın geçmişini - çünkü kişi hikayede kurumla özdeştir - anlatı içerisinde yüceltmeyi sıklıkla tercih etmesidir.

Günümüzde Galatasaraylılık fikri toplumda öncelikli olarak Galatasaray Spor Kulübü taraftarlığı/sempatizanlığı etrafında biçimlenirken, Galatasaray Spor

⁴ <http://www.gsl.gsu.edu.tr/tr/tarihce/cumhuriyet-donemi>

⁵ Eğitim kurumunun faaliyetlerini düzenleyen kanunlara <http://www.gsl.gsu.edu.tr/tr/kanun> bağlantısından ulaşılabilir.

Kulübü'nün kurulmasına öncülük edenlerin (ve doğal olarak Kulübün kuruluşunda yer alan değerlerin) ise Galatasaray Lisesi'nde şekillendiğini gerek Galatasaray SK Tüzüğü'nde, gerekse üyelerin kayıt altına alınan konuşmalarında, hatta Kulübün yürüttüğü çalışmaların kayıtlarından okuyabiliyoruz.

Örneğin, 2013-2015 dönemi Galatasaray Spor Kulübü Müze Çalışma Grubu tarafından Galatasaray değerleri üzerine gerçekleştirilen bir çalıştayın derlemesinde, Galatasaray, *Gelenekten Geleceğe Kahramanlık* başlığını alıyor (Ek-1) ve bu çalışmada Galatasaraylılık kimliğini oluşturan değerler şöyle sıralanıyor: *Öngörü, vefa, sadakat, akıl, mücadele, coşku, düşünce, güç, tevazu, his, evrensellik, teklik.*

Galatasaray Dergisi eski genel yayın yönetmeni Mehmet Şenol tez için gerçekleştirilen ikili görüşmemizde, çalıştayda listelenen bu değerlerin Kulüp kurucusu olan Ali Sami Yen ve arkadaşlarının kendiliklerine, onların karakter özelliklerine dayandığının düşünüldüğünü ifade ediyor:

“(…) Galatasaray'ın kuruluşunda aslında başlayan, kurucuların karakterleriyle tanımlanan, o da yıllar içerisinde Galatasaray'ın karakteri haline gelen bir takım özellikler var. Toplamda 14 tane kurucu var, bu kurucuların hepsinin karakter özellikleri vardı. Bunlar aynı zamanda öğrenci ve arkadaş grupları. Yalnız ilginç olan kısmı, Galatasaray'daki enternasyonel bir özellik taşımaları... Sadece Türk yok aralarında. Sırlar var, Arnavutlar var, Bulgarlar var, Kürt var. Kısacası, Balkan ağırlıklı ama herbiri farklı milliyete mensup insanlardan oluşuyor. Dolayısıyla bütün bunların getirdiği özellikler var Galatasaray'da. O dönemde futbol sadece İngilizler, Rumlar tarafından oynanmasına rağmen 'biz de oynayacağız!' diyen bir yaklaşımları var. O zaman bile yabancılarla oynamayı planlayan, ilk defa 1911'de 'yurtdışına gidelim, gezelim, orada futbol oynayalım' diyen bir bakış açısı. Öngörü dediğim şey bu. Kardeşlik, dostluk, sadakat var. Batılı düşünceye açık olmak var. Tevazusu hem var, hem yok. Evrensel olma, batılı bakış açısıyla ilgili. Vefalı olma, insanların birbirlerini tutmaları, sadakatle, kardeşlikle ilgili bir durum. Bütün bunlar aslında Galatasaraylılığın örf ve geleneklerini oluşturan unsurlar. Örneğin mücadelecilikse, Tevfik Fikret 1908 devrimini coşkuyla karşılamış olmasına rağmen daha sonraları İttihat ve Terakki'nin uygulamalarını görünce biraz geri çekiliyor. Hatta okula girmesinler diye kendisini müdürken lisenin kapısına zincirleyebilecek kadar mücadelecisi bir adam.” (Mehmet Şenol 2019)

Lise ve Kulüp arasındaki geçişliliği kurucularının karakterleri kadar, kuruluş dönemindeki sosyal ve siyasal ortam üzerinden de izleyebiliriz. Mekteb-i

Sultanî'nin 1868'de başlayan ikinci dönemi ile birlikte gelen yeniden yapılanma içerisinde, okul öğretmenlerinden jimnastikçi Monsieur Curel tarafından "Beden Eğitimi" dersleri, müfredata dahil edilir. Monsieur Curel, dönemin çağdaş atletlerinden yararlanarak Galatasaray Lisesi öğrencilerini sportif açıdan geliştirir ve nihayet 1870 yılında, Kağıthane'de İdman Bayramı'nı düzenler. "İdman Bayramı", ülkenin ilk çok branşlı müsabakalarına ev sahipliği yapar. Farklı branşlarda düzenlenen müsabakalarda başarılı olan öğrencilere çeşitli ödüller ve madalyalar verilir. Etkinliğin sonunda, tüm katılımcılara kuzulu pilav ikram edilir. Böylece spor olgusu okulun geleneğinin değişmez bir parçası haline geldiği gibi, günümüzde "Galatasaray Lisesi Pilav Günü" olarak anılan geleneksel etkinliğin de temelleri atılmış olur.

Okulun eğitim-öğretim kadrosunda yer alan M. Moiroux, Signor Martinetti ve Signor Stangali gibi spor dalı öğretmenlerinin girişimleri ile jimnastik ve atletizm branşlarının yanında yüzme, kürek, aletli jimnastik gibi branşlar da müfredata dahil edilir. İlerleyen yıllarda, Türk Spor Tarihi'nin önemli isimlerinden Faik Üstünidman'ın önderliğinde, okulda icra edilen branşlar arasına futbol da dahil olur. Ancak bu futbol, bir kurallar bütünü içerisinde oynanan iki takımın mücadelesinden ziyade, öğrencilerin top peşinde koştukları, dağınık bir haldedir.

Galatasaray Spor Kulübü 12 numaralı kurucu üyesi Ruşen Eşref Ünaydın, 1957 tarihli *Galatasaray ve Futbol - Hatıralar* eserinin "Lisede Futbol" bölümünde o günlerin futbolu hakkında şöyle yazar:

"Ben, sene bin dokuz yüzde Galatasaray'a girdiğimde orada top vardı. Benden önce mektebe girmiş olanların gününde de, meselâ, Asım Tevfik Sonumut'un bir yazısında okuduğuma göre 1899'da da varmış. Kim bilir, belki daha önceleri de varmıştır; Ali Sami Yen'in, Galatasaray'a topu, Bedri, (eski müdür muavini, ve sonra da bir ara müdürlük eden, Galatasaray'ın jimnastik aslarından rahmetli Bedri Bey) frenkler mektebinden getirdi diye yazmış olmasına bakılırsa... Fakat 1900'de gördüğüm top, oynanır mı, sürülür mü, güdülür mü idi, ve kimler tarafından? İşte, bunun burasını kesin söylemek güçtür!.. Diyelim ki, her ayağına gelen tarafından... Top, çayır gibi, herkesindi. (...) Böylece Galatasaray'da toplar, teneffüs zamanlarının, denebilir ki, bir nevi 'Güneş sistemi' idiler. (...) Lisenin kur'unda ölçsüz, bilgisiz, nizamsız ve idaresiz başlayan, bu göğe topu atma hevesi mektebin boyu ile zit, koşa koşa biraz biraz yatışmaya, tertibe

girmeğe, artık ikinci katın pencerelerinden içeri yatakhanelere girmemeğe başladı!.. Demek ki uslulaşma değil, ustalaşma başlamıştı!.. Ve giydiğimiz ayakkabılara benzemeyen [...] bir takım acayip yüzlü ayakkabılar kurum kumlarında yuvarlacık yuvarlacık damgalarını çoğaltmaya başladılar! [...] O türlü ayakkabılar, işitiyorduk ki yalnız bu top oyunu içindir! Bu oyunun asıl adı futboldur; ve futbol ayakkabıları yalnız İngiltere'den gelir; ... İngiliz Kooperatifi'nde, seksener kuruşa satılır!..” (Ünaydın 1957)

Kurucu üyelerden Ünaydın'ın ifadelerinden, dönemin İstanbul'unda kültür ve spor etkinliklerini domine eden, bu faaliyetler için gerekli ürünler sayesinde ülkedeki var olan hegemonyasını sosyal yaşam üzerine de yaymış bir İngiliz nüfusu varlığını okuduğumuz kadar, Galatasaray Lisesi öğrencileri için sporla iç içe yaşamın Kulüp kuruluşundan öncesine dayandığını da görebiliriz.

Galatasaray Liseli öğrenciler için ülkede manzaranın spor ile bağı Kulüp resmi web sitesinde vatanseverlik idealleştirilerek şöyle anlatılıyor:

“1901 yılında İstanbul'da yaşayan iki İngiliz, James Lafontaine ve Horace Armitage, Rum ve İngiliz oyuncuların oluşan Kadıköy Futbol Kulübü'nü kurmuşlar ama 1903'te takımdaki İngilizler bir anlaşmazlık sonucu ayrılarak Moda Kulübü'nü oluşturmuşlardır. 1904 yılında ise bu kulüpler, Imogen, Elpis, Strugglers takımlarıyla anlaşarak, İstanbul Futbol Birliği'ni hayata geçirmişler ve bugünkü Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadi'nin yerinde bulunan 'Union Club-İttihat Spor' sahasında düzenli karşılaşmalar yapmaya başlamışlardır. Görüldüğü gibi bu takımlar yabancı ya da azınlık takımlarıdır. Türk olmayan ekiplerin gerçekleştirdikleri bu ilk futbol karşılaşmaları, GSL öğrencilerini hem ilgilendirir hem de çok üzer. Artık onların amacı, kendi futbol kulüplerini kurmak, ölesiye sevdiği bu oyunun kurallarını 'hatmetmek' ve yabancılarla boy ölçüşmektir.”⁶

Hürriyet ve bağımsızlık fikrinin Müslüman Türkler arasında yükseldiği dönemde (Ahmad 2010), Galatasaray'ın kurucusu Ali Sami Yen ve arkadaşları ülkede İngilizler'in hâkimiyeti dahilinde gerçekleştirilen, kuralları belli, hakemli, müsabakalarla oynanan, takımların aynı renklerde üniformalarla sahaya çıktıkları mücadelelerin dışında kalmaktan rahatsız olurlar ve konu kendileri için bir cepheye dönüşür. Bu durumu, Ali Sami Yen'in ortaya koyduğu kuruluş misyonunda net olarak okuyoruz:

⁶ <https://www.galatasaray.org/s/galatasaray-nasil-kuruldu/13>

“Maksadımız İngilizler gibi toplu bir halde oynamak, bir renge ve bir isme malik olmak ve Türk olmayan takımları yenmek.”

Araştırmacı Cem Atabeyoğlu'dan aktarılanlara göre takım ilk maçında Rum ekibine karşı 2-0 öne geçince izleyicilerin takımdan “Galata Sarayı efendileri” diye söz etmeleri ile Ali Sami Yen ve arkadaşlarının takımın adının “Galata Sarayı” olmasına karar verirler.⁷

Galatasaray Spor Kulübü'nün kurulduğu yıl olan 1905'te Osmanlı Devleti'nde bir dernekler yasası olmadığından kuruluş dönemin yöntemlerine göre tutanak altına alınmış, 1912'de çıkan Cemiyetler Kanunu ile resmi kimliğine kavuşmuştur. Kulübün ilk resmi Genel Kurul'u ise 16 Mayıs 1919'da gerçekleştirilmiştir. Böylece aynı eğitimi almış, görüşleri birbirine yakın, ülkenin uluslararası temsiliyetinde sporun birleştiriciliğini hedef alan sıradan kişiler, Galatasaray Spor Kulübü Derneği ile artık resmi bir kurum haline gelirler. Böylece Galatasaraylılık, Galatasaray Lisesi öğrencisi olmak sınırlarından taşar. Artık Galatasaraylı, spor kulübünün renklerine ‘gönül vermiş’ kişileri kapsar.

Bu çalışmada referans alınan 16 Ekim 2010 itibarı ile geçerli olan Kulüp 10. Tüzüğü Madde 1'e göre (Ek-1) Galatasaray Spor Kulübü “Galatasaray Lisesi öğrencileri ile bu Tüzük hükümlerine göre üye kaydedilmiş bulunanların sportif gelişmelerini sağlamak, spor eğitimi ve ahlâkını geliştirmek ve üyeleri arasında sevgi ve dayanışmayı arttırmak amacı ile İstanbul Beyoğlu Hasnun Galip Sokak No: 9-11 adresinde” kurulmuştur. Kulüp, amaçları doğrultusunda gayrimenkul edinmek, şirketler kurmak gibi etkinliklerin de dahil olduğu geniş bir faaliyet alanına sahiptir.

Galatasaray'ın Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu olmak üzere üç ana yürütme organı bulunmaktadır. Bu organlardan Genel Kurul, Tüzük Madde 23'e göre “Kulübün en üst karar verici kurulusudur”. Galatasaray Spor Kulübü Derneği üyeleri, bu madde ile tanımlanan Genel Kurul'un üyeleridir.

⁷ <https://www.galatasaray.org/s/galatasaray-nasil-kuruldu/13>

3.3. Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurulu ve Üye Profili

Tüzükte yer alan ilk dört madde ile Galatasaray Spor Kulübü'nün gerek sportif gerek ticari faaliyetleri, örneğin A Erkek Futbol takımının günümüz şartlarında varlık gösterebilmesi için Galatasaray Sportif A.Ş.'yi kurabilmesi ya da basında sık sık hakkında haberler çıkan Galatasaray Adası, Riva arazisi gibi gayrimenkullerin Kulüp mülkiyetinde olabilmesi gibi her türlü hareketler, düzenlenir.

Bu dört madde açıldığında; adı, amacı, alameti farikası ve renklerinin değiştirilmesi tartışmaya bile açılmayacak, finans ve para piyasalarında işlem yapabilen, iştirakler ve gayrimenkuller sahibi olabilen, Türkiye Cumhuriyeti kurucu kadrosu değerleri çerçevesinde insan yetiştiren, Galatasaraylılık tarihçesi ve geleneği doğrultusunda sosyal ve kültürel tesisler kurabilen, ancak ana amacı *“Galatasaray Lisesi öğrencileri ile bu Tüzük hükümlerine göre üye kaydedilmiş bulunanların sportif gelişmelerini sağlamak, spor eğitimi ve ahlâkını geliştirmek ve üyeleri arasında sevgi ve dayanışmayı arttırmak”* olan büyük bir operasyon şekilleniyor.

Sportif faaliyetler Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı profesyonel ve amatör branşlarda sürdürülüyor. 1980'lerin ortasına kadar Galatasaray Lisesi, Kulübe profesyonel sporcu veriyordu. Yani bir Galatasaray Lisesi öğrencisi, hem Galatasaray SK sporcusu hem de Genel Kurul üyesi olabiliyordu. Ancak Türkiye'de değişen eğitim politikaları, akademik yapılanmada değişiklikler, sporun günümüzde geldiği endüstriyel boyut gibi nedenler bu akışı sonlandırdı.

Galatasaray Kulüp üyesi olmanın koşulları Tüzük'te *Üyelik Türleri* başlığı altında Madde 6 ile düzenleniyor. Bu madde ve detayları ile Galatasaray'da üyeliğin beş kategoriye ayrıldığını, her yıl varolan toplam aktif üye sayısının %3'ü kadar yeni üye alınabileceğini, ülkedeki bir başka spor kulübüne bağlılığın olmaması gerektiğini ve üyelik taleplerinin öncelikle Sicil Kurul'unda değerlendirildiğini, daha sonra Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı ifade edilir.

Üyelik kategorilerini tek tek incelediğimizde, Galatasaray liselilerin *A Grubu* üyelikle doğal hak sahibi olduklarını ve kendileri için toplam kontenjan

içinde kota, sınır belirtilmediğini görürüz. Ardından Kulüp Başkanı önerisi ile üye olan, senede 15 kişi sınırlı *B Grubu* gelir. *C Grubu* ile, Galatasaray'da spor yapmış, camiada 'eski sporcular' olarak da anılan grup gelir. Bu grubun tamamı değilse de önemli bir bölümü *Galatasaraylı Sporcular Derneği* üyesidir ve eski sporcular Kulüp içi siyasi dengelerde önem arz ederler. Şimdiye dek eski sporcuların arasından altı kişi Kulüp Başkanı olarak görev yapmıştır. Sporcular için sayı sınırlaması dikte edilmez.

Daha sonra Galatasaray'da en az beş senelik üyelerin çocukları ve eşleri kategorisi gelir. Son olarak da bu dört grubun dışında kalanların kategorisi, yani E Grubu ile Kulüp üyeliği, deyim yerindeyse, 'sivil vatandaşa' açılır.

Bu kategoriler ışığında Sicil Kurulu'nun da değerlendirme ve önerileri ile alınan üyelere oluşan Genel Kurul'u, çoğunluğu erkek, Galatasaray meselelerini takip eden, iş yaşamı ve sosyal yaşamda aktif, önemli bir kısmı siyaset, sanat, ekonomi, hukuk alanlarında etkin ve kariyer sahibi üyelere oluşan Galatasaray'ın nihai yönetici meclisi olarak tanımlayabiliriz. Bu çemberin içerisinde yer almak gerek Tüzük maddelerinin sınırlayıcılığı, gerekse sosyal bağlardan ötürü her şahıs için kolaylıkla mümkündür diyemeyiz.

Öte yandan, üye alımlarında Galatasaray liselilere Tüzük'te tanınan mutlak ayrıcalık neredeyse bir asır boyu üzerinde konuşulmayan, "sadece seçimler zamanı listeler oluşturulurken adayların stratejik olarak dikkate aldıkları" (Eder 2019), üzerine tartışma bile yapılmayan bir madde olmuş. Daha ileride bu ayrıcalıklık halinin popülist strateji içindeki yerini göreceğiz.

Üye profiline ve Genel Kurul'a bakarken karşımıza Genel Kurul içerisinde yer alan kıdemli üyelere oluşan Divan Kurulu dikkat çeker. Eleştirilerin en sık ifade edildiği toplantılar Divan'ın toplantılarıdır. Divan Kurulu ve toplantılarının önemi aslında Divan Kurulu'nun kendi üye profiline gizlidir diyebiliriz. Tüzük'te Divan Kurulu oluşumu ve tanımı Madde 98 ve Madde 99 ile tanımlanır. Genel Kurul'un kıdemli üyeleri, eski başkanlar ve başkan yardımcılarını gibi özel statüsü olanlar Divan Kurulu'na dahildirler. Tüzük'te farklı konuları ele alan maddelerde, eğer ilgili ise, Divan Kurulu'nun bu konulardaki yetkileri ayrıca belirtilir. Her ayın ikinci Çarşamba günü çoğunlukla Galatasaray Lisesi Tevfik Fikret salonunda

toplanan Divan Kurulu, çalışmalarına genellikle Ağustos ayında, yılda sadece bir ay süreyle ara verir.

Madde 98’de tanımlanan özellikler ile Divan Kurulu Galatasaray’ın farklı sosyal aktörlerini, fikir odaklarını temsil eden, hatta kanaat önderleri diyebileceğimiz üyelerin yer aldıkları “*Kulübün en yüksek ve bağımsız danışma kuruludur.*” (Hamamcıoğlu 2018)

Divan Kurulu’ndan çıkan ortak fikir, konsensus, camiada önemli değişikliklere neden olabilir. Çünkü, her şeyden önce hali hazırda kendi içinde Galatasaray camiasının farklı profillerini bir bütün halinde içermektedir. Ayrıca her ay toplantı gerçekleştiren ve Yönetim Kurulu’nun faaliyetlerini düzenli olarak raporladığı kurul olarak, Galatasaray yönetimlerinin sene içerisindeki faaliyetlerini açıkladıkları, kıdemli üyelerin camia içi takdir ve eleştirilerini sıklıkla dile getirdikleri platformdur.

Üyelerin temsiliyetine bakacak olursak; Tüzük üçüncü kısımdan, ilk iki madde ile birlikte okunduğunda, mutlaka anlaşılması gereken Kulüp özelliklerinden biri karşımıza çıkar. Galatasaray Genel Kurulu’nun tüzük tadil, yani içerideki oyunun kuralları, dahil olmak üzere her konuda en üst karar vericidir ve Genel Kurul (üyelerinin) iradesi, seçimle gelen Yönetim Kurulu ile temsil edilir.

Galatasaray Başkan(lar)ının aslında Genel Kurul’un iradesini, eninde sonunda Genel Kurul’a hesap verecek ve bu hesaplardan sorumlu tutulacak şekilde, temsil ettiklerini gösterir. Bu irade temsiliyetinin hukuki kapsamı Madde 24.23’te gösterildiği üzere “Türk Medeni Kanunu, Dernekler Kanunu, ilgili Yönetmelikler, Tebliğler ve Tüzük” ile belirlenir.

Aynı bağlamda, Yönetim Kurulu ve Başkan’ın kendisine teslim edilen ‘emanet’ ile ilgili nasıl davrandığına dair Genel Kurul kararı ise, Yıllık Olağan Mali Genel Kurul toplantısında verilir. Madde 26 ile düzenlenen toplantı yapısından camiada başkanın liderliği esas olmakla beraber, işleyişte başkan ve yönetimin, üyeleri kurulların listelerinde yazan isimler, seçim kampanyaları, vaatleri, konuşmaları ile Kulüp geleceği için faydalı işler yapacağına ikna etmeyi başaran ‘başkan’ ve ‘kurul’ üyeleri olduğunu gösterir.

Yönetimler Galatasaray'da yetkileri dahili ve süresince Genel Kurul'u temsil etmek sureti ile Galatasaray için çalışırlar. Günlük işleyişte GSK Dernek ve iştiraklerinde yürütülen işler, ilgili Yönetim Kurulu kararları alınarak protokol defterlerine işlenmeden yürütülemez. Genel Kurul yıllık toplantılarla, iradesini ve dolayısıyla mali ve idari operasyonlarını emanet ettiği 'Yönetim'i ve ilgili kurullarını sorgulama ve isterse onaylamama hakkına sahiptir. Genel Kurul'un bir yönetimi mali ve/veya idari yönden onaylamamasını, yaptıklarını kabul etmemesini oylama yoluyla resmiyete dökmesi durumu ibrasızlık/aklanmama demektir. Buradan hareketle, Galatasaray Spor Kulübü kendi içinde ve kendinden dışarıya doğru bürokratik ve resmi olduğu kadar, sosyal ve siyasal dengeleri de barındırır demek yanlış olmayacaktır.

Galatasaray'da Tüzük açısından bir yönetimin aklanmaması ve doğurabileceği sonuçları iki madde altında daha görebiliriz:

Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri (Madde 87)

Madde 87.22: Genel Kurulca mali ve/veya idari yönden aklanmama durumunda, en geç 30 (otuz) gün içinde Olağanüstü Seçim Genel Kurulu'nu toplantıya çağırarak,

Başkanlığa ve Kurullara Seçilmek için Kıdem Yılı ve Nitelik

Madde 59 (Son paragraf)

Aklanmayan Kulüp Başkanı ve Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri bir seçim dönemi geçmeden yeniden aday olamaz ve seçilemezler.

Bu aşamada belirtmek gerekir, Tüzük'te aklanmamaya/ibrasızlığa özel bir bölüm yoktur. Bunu, Galatasaray'da bir yönetimin aklanmamasını her zaman karşılaşılabilecek, üyelerin hakkında devamlı Tüzük'e başvurmak zorunda kalacakları, hatta 'kendilerine yakışacak' bir durum olarak görülmemesi olarak da yorumlayabiliriz. Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurulu'ndan 114 yıllık tarihçede sadece iki defa ibrasızlık kararı çıkmış olması bu iddianın somutlaşması olarak kabul edilebilir. Sonunda ibrasızlığın ortaya çıktığı toplantılarda bile, Genel Kurul kürsüsünden, tüm ağır eleştiriler baki kalmakla beraber, üyeleri yönetimi ibra etmeye davet eden konuşmalar da bir başka gösterge olarak karşımıza çıkar. Bunlara, Mustafa Cengiz yönetiminin ibra edilmediği 23 Mart 2019 toplantısında,

kürsünün bilinen isimlerinden İbrahim Ziyal ve Sedat Doğan'ın konuşmaları verilebilir. Her iki konuşmacı da, Galatasaray'ın yazılı ve yazılı olmayan kuralları çerçevesinde Mustafa Cengiz yönetiminin kendisine duyulmuş güveni boşa çıkarmamasını isterler.

“Galatasaray'dan taraf bir üye olarak hiçbir seçilmiş Galatasaray başkanını ve yönetimi ibra etmemezlik yapmadım. Bir yolsuzluk ya da suistimal olmadığı müddetçe de böyle bir şeyi hiçbir zaman düşünmedim. Ne Adnan Polat'ı ibra etmemeyi, ne Dursun Özbek'i ibra etmeme çabalarımı doğru bulmadım. Bir yılını tamamlamakta olan şu anki yönetimin de, önümüzdeki dönemine devam edip, bundan sonraki dönemde özellikle mali açıdan ve Galatasaray'ı daha iyi bir noktaya getirmek açısından neler yapacağını görmek ve destek vermek istiyorum.” (Ziyal 2019)

“Demek ki bir güven erozyonu var size karşı. Ben de, kendi adıma da, dün yoktu ama bugün bunu söylüyorum. Gelin Kulübü zorlamayalım, Mayıs ayına bir seçim koyun, bir güven tazeleyin. Bir güven tazeleyin, neden? Kavganın Galatasaray'a hiçbir faydası yok. Ben bu kadar sizi eleştirdim. Tekrar bir şey söyleyeyim: Size daha önce sarıldığım gibi, hala ben sarılmaya size hazırım. Dostunuz olarak, kardeşiniz olarak sarılmaya hazırım ve ben sizi buradan ibra etmeden gitmek istemiyorum. Saygılarımı sunuyorum efendim.” (Doğan 2019)

İbrasızlık muhalifler için de önüne geçilmesi gereken bir sonuç gibi ifade ediliyor. Elbette diğer bir çok siyasal ortamda olduğu gibi, Cengiz'in 23 Mart'ta ne söylerse söylesin ibra edilmemesi gerektiğini düşünen bir kesim camia içerisinde kesinlikle yoktur demek mümkün değil. Yine de, ortaya çıkan bu fikrin belki de Cengiz'in toplantı öncesinde ibra konusu ile ilgili yaptığı açıklamalardan kaynaklanıp kaynaklanmadığı akla gelen sorulardan bir. İleride kendisinin bu açıklamalarına tekrar eğileceğiz.

Kısacası, Galatasaray Genel Kurulu, üyelik ile gelen haklarını Tüzük ve ilgili mevzuat sınırlarının yanı sıra kendi iç dinamikleri ve normları doğrultusunda kullanması beklenen, farklı kademeler ve etkilerde, entelektüel birikime sahip, ağırlıklı yüksek öğrenim mezunu, birbirinden farklı temellerden gelen üyelerden oluşan Galatasaray meclisidir. Üyeleri arasında fikir ayrılıkları görülse de kurumun iç mekanizmaları ve gelenekleri bu fikir ayrılıklarını demokratik temelde çözmeye

yöneliktir. Üyelerden Tüzük ve Genel Kurul'un gerektirdiği biçimde hareket etmeleri beklenir.

Galatasaray'da bir süredir, Divan Kurulu Başkanı Eşref Hamamcıoğlu'nun tabiri ile, "camianın paydaşları" arasında bir kopuş yaşanıyor. Bu bölümde anlatılan kurullarda yer almak Galatasaray hakkında söz sahibi olmak anlamına geliyor. Camiada yaşanan kampaşmada Kulüp üyeliğinin taşıdığı önemi ilerde daha detaylı göreceğiz.

3.4. Galatasaray Spor Kulübü Taraftar Profili

1980'lerden beri devam eden, şampiyonluk edilmeyen ve başarısız geçen 14 yılın ardından, Faruk Süren'in Başkanı olduğu ve Teknik Direktör Fatih Terim'in yetiştirdiği kadro ile dört sene üst üste Türkiye şampiyonu olan Galatasaray, 2000 senesinde UEFA (Avrupa Futbol Federasyonları Birliği) Kupasını ve UEFA Şampiyonlar Ligi Şampiyonu ile UEFA Kupası Şampiyonu arasında oynanan Süper Kupa'yı kazandı. Elde edilen başarılar Galatasaray tribünlerde değışim rüzgarları estirdi. Daha önce mahalle gruplarından, Galatasaray Liselilerden, münferit taraftarlardan oluşan Galatasaray tribünlerinde, ultrAslan isimli bir grup etkin biçimde ortaya çıktı.

Tribün Dergisi kurucusu, Galatasaray taraftarı ve on yılı aşkın süre ile Kulüp resmi dergisi *Galatasaray Dergisi*'nin yayıncılığını ve baş editörlüğünü yapan Mehmet Şenol tribünlerde taraftar artışını ve yaşananları şöyle anlatıyor:

“(..)(Galatasaray) UEFA kupasını almıştı, yeni yeni insanlar, orta sınıf taraftarlar da gelmeye başlamıştı. Kızlar gelmeye başlamıştı tribünlere, renklenmişti tribünler. O eski mahalle gruplarından oluşan, az kişinin olduğu tribün yoktu artık. Belki futbolu yeni sevmeye başlayan, belki Galatasaray'ı yeni sevmeye başlayan on binlerce insan vardı. Yeni yeni insanlar vardı ve bu Anadolu'da da çoğalmaya başlamıştı.” (Mehmet Şenol, kişisel görüşme, 24 Nisan 2019)

Futbolun endüstriyelleşmesi ile birlikte her ülkeye özgün siyasal ve sosyal koşullar çerçevesinde kendine zemin bulan ultra taraftar grupları ortaya çıkmıştır. (Wetsby 2017) “Ultralar, bir takımın en yoğun taraftarları. Stadyumda muhteşem görsel gösteriler yaratıyor ve taraftarların tezahüratlarına liderlik ediyorlar. Onlar

ayrıca stat içinde ve dışındaki şiddet ile de biliniyorlar.” (Wetsby 2017) Aslında ülkemizde Galatasaray - ultrAslan, Beşiktaş - çArşı, Fenerbahçe - FB Ultras, Bursaspor - Teksas gibi örnekleri olan ultralar ‘bir futbol kulübünün basitçe zor ölen (diehard) taraftarları. “Ultralar kendilerini sıradan taraftarlardan yılmaz, yüksek sesli ve hâttâ şiddet içerikli destekleri ile ayırıyorlar.” (Wetsby 2017).

Aralık 2000 sonlarına doğru Galatasaray tribünlerinde sözü geçen, yakın değillerse bile birbirlerinin kim olduğunu bilen bir grup insan Ceylan Intercontinental Hotel’de bir toplantıya katıldılar. Toplantının amacı ultrAslan adını alacak oluşumun temellerini atmaktı.

UltrAslan’ın iki farklı dönemde genel koordinatörlüğünü yapmış Oğuz Altay *Eski Açık Sarı Desene* belgeseli için verdiği röportajda grubun nasıl kurulduğunu “Dört sene üst üste şampiyon olduktan sonra, bir de UEFA kupasını ve Süper Kupa’yı kazandıktan sonra Galatasaray taraftarında maalesef bir gevşeme gözledik ve onun üzerine de tribünde sözü geçen arkadaşlarımızdan bir konsorsiyum oluşturup bütün arkadaş gruplarını bir araya topladık ve adını da ultrAslan koyduk.” ifadeleriyle anlatıyor. Altay’ın sözleri ultrAslan’ın daha kuruluş aşamasında kocaman bir kitlenin tamamının temsil etme iddiasını içeriyor.

ultrAslan’ın kuruluşuna sebep olan toplantıya katılanlardan biri olan Mehmet Şenol, aynı zamanda ultrAslan manifestosunun da yazarı. Mehmet Şenol 2001’de Tribün Dergi’de yayınlanan editör yazısında ultrAslan’nın kuruluş hikayesini uzun uzun kaleme aldı.

Yazısında, Ali Sami Yen stadyumu kapalı tribünün ortasında yer alan ve ‘göbek’ adını verdiği gruptan 2000 Aralık ayı sonlarında aldığı bir çağrı ile, Ceylan Intercontinental Hotel’de gerçekleştirilecek bir toplantıya davet edildiğini, toplantıya katılırken aklındaki “Bu toplantı nereden çıkmıştı? Kimler Galatasaray tribünlerinin önde gelen isimlerini buraya toplamayı akıl etmişti? Ve en önemlisi, bu toplantı neden yapılıyordu?” sorularıyla oraya gittiğini ifade ediyordu. Toplantı ultrAslan’ın kurulduğu toplantı olacaktı. Şenol, yazının devamında gördüğü ortam karşısında rahatladığını, bu rahatlamanın iki temel nedeni olduğunu ifade ediyor; a. her ne kadar genel olarak tavırlarını aşırı bulsa da, toplantıyı düzenleyen Kapalı (tribünün) Ortası olarak tanımladığı grubun esas liderlerini de toplantıda görmüş

olmak, böylece sürdürülebilir bir oluşumun mümkün olduğunu düşünmek, b. 'kendi finansmanını kendisi sağlayan, gelişime ve yaratıcılığa açık, organize hareket eden' Avrupa taraftar kültürünün Galatasaray tribünlerine yansması için doğan fırsatı görmüş olmak.

ultrAslan adının, Avrupa'daki ultra taraftar kültürünün devamı niteliğinde bir oluşum için uygun olduğuna karar verilen toplantıyla birlikte, ultrAslan tribünlere hızlı bir giriş yapsa da, dernekleşme, beraberinde gelen bürokratik süreçler, Galatasaray'ın menfaatine yönelik hareket etmekten çok, işlerin nasıl yürütüleceği, paranın akışı gibi sıkıntılar daha bu yazı yazılırken Şenol'un aklını meşgul etmeye başlamıştır.

Bugünden geçmişe baktığında Şenol, kuruluş ve sonrası ile ilgili değerlendirmesini şöyle yapıyor:

“2001 idi galiba, beni çağırdıklarında, böyle bir yapı, UltrAslan diye bir yapı kuralım dediklerinde, ben hiçbirini tanıımıyordum kurucularını. Neydi? O zaman biz, sopalı pankartlar yapmıştık bir maçta, bizim internette bir grubumuz vardı, o grup hala devam ediyor. Biz kendi aramızda Graf'ı (M.Ş. sahibi olduğu yayınevi) kullanmıştık. Herkes akşamları geliyordu, boyama yapıyordu, çok eğlenceliydi, bizim için eğlenceydi çünkü Galatasaray. O zaman, dikkati çekmişti sopalı pankartlar. Fenerbahçe maçında açmıştık. O çok ilgilerini çekti. Çünkü Galatasaray tribünlerinde görülmeyen bir etkinlikti. 60-70 tane el yapımı pankart hazırlandı ve sopalarla yapıldı. Bana anlattıklarında, o zaman benim ilgilendiğim Ultras kültürüne yakın bir şey olacak diye, özellikle bunu söyleyerek [yaklaştılar]. (...) O yüzden, UltrAslan'ın manifestosunu ben yazmıştım, ultras kültüründen çok etkilenmiştim. Ultras kültürünü inceliyordum, onunla ilgili makaleler yazıyordum. O zaman, galiba, FotoMaç'da da köşe yazarlığı yapıyordum. Hep anlatıyordum İtalyan tribünlerinin Türkiye'ye çok uyabileceğini. Sol kökenli de olduğum için, orada muhalif bir şey görüyordum. Türkiye'de neden olmasın, diyebiliyordum. Bugünden geçmişe dönüp baktığımda, aslında hiç olmadı bu. Tam tersi oldu benim düşündüğümün. Aradan da yirmi yıl geçti. Şimdi bakıyorum geriye, neler söylemişim; öyle bir grup olacak ki, yönetimden tamamen bağımsız olacak, kendi içinde topladığı paralarla kendi deplasmanını yapacak, kendi dergisini çıkartacak, bir tür sivil toplum kuruluşuna dönüşecek. Dolayısıyla bağımsızlığımı hiç bir zaman kaybetmeyecek. Bağımsızlık lafına vurgu, özellikle yaptığım bir vurguydu. Ama, o mahalle yapısı dediğim şeyin aynı zamanda polisiye bir yapı da olduğunu kestiremedim o zaman için. Bugün de aynı yapı devam ediyor. Adına ultrAslan deniliyor. ultrAslan deniliyor ama, o zamanlar Tayfa denilen, amigolardan ve etraflarındaki gençlerden oluşan ekip şu anda UltrAslan'ı yönetiyor. Ama onların kendi aralarındaki örgütlenme biçimi 2000'lerden önce neyse, hala aynı. Biz 2001-2002 arasında, bir yıllık bir dönemde girmiş çıkmış gibi olduk. Ne yaptık? İsmi koyduk, o dönemde ben ekran yüzüydüm, açık oturumlara falan katılıyordum, gazete ilanları hazırlıyordum. Entelektüel birikimimle... UltrAslan'ın 'ya bu Tayfa değil', Jerfi var, İzzet Pinto

var... Kaliteli tipler var. Bunlar böyle, bir bakışta geçilebilecek adamlar değil yani.” (Mehmet Şenol , kişisel görüşme, 24 Nisan 2019)

ultrAslan kuruluşu ile birlikte varlığına yasal dayanak oluşturmak amacıyla Genç Galatasaraylılar Derneği’ni kurdu. Derneğin ömrü çok uzun olmadı. Derneğin kapatılmasıyla ilgili farklı iddialar olsa da, kesin olan şey ultrAslan tüzel kişiliğinin dernek yönetiminin isteği ile feshedildiği. Yine de kitle olarak büyüme sürekli olarak devam etti.

Kurucularından Alpaslan Dikmen’in foto-muhabirliği, spor yazarlığı yapmış olması, Dikmen’in vefat ettiği 2008 senesine kadar ultrAslan’ın mesajlarının ana akım medyada yayınlaması için önemli bir olanak sağladı. Dikmen ultraslan.com için de özel yazılar hazırlıyordu.

Bu yazılardan birisi 2006 senesinde PSV Eindhoven - Galatasaray futbol maçından sonra yazıldı. Maç sırasında tribünlerden yükselen tekbir sesleri basında eleştirilmişti. Dikmen’in Galatasaray tribünlerinin siyasi ideolojisi hakkında yazdığı yazının üslubunda, tercih edilen kelimelerde, her şeyden önemlisi genel akıl yürütmesinde tam da Müller’in ve Mouffe’nin tarif ettikleri “popülist” gibi, tribünlerin, hatta tüm toplumun, tek ve gerçek temsilcisi olma iddiasında olduğunu, demokratik değerlerin içerisinden baskıcı söylemle çıktığını, ancak çoğulculuk karşıtı olduğunu, komplo teorisine yakın düşman yaratımı yaptığını ve bilgiyi istediği gibi yönlendirdiğini okuyabiliyoruz.

ultrAslan Türkiye’nin konjonktürü içerisinde, Galatasaray’ın UEFA kupasını kazandığı 2000 senesinden sonra, iletişim devrimi ülkeye çoktan ulaşmışken ortaya çıkmış, internet araçlarını oldukça organize biçimde ve aktif kullanan bir taraftar grubu. Ancak üzerine çalışmalar yapılmış İspanya veya İngiltere’deki ultra gruplar gibi net bir siyasi ideoloji benimsediği söylenemez.

Yıllar içerisinde ülkede yaşanan olaylar karşısında oluşumun internet sitesi ultraslan.com’dan yapılan açıklamalardan UltrAslan’ın Atatürkçü, dindar, sermaye ve seçkin karşıtı, devlete “sonuna kadar bağlı”, “isterse” “zapt edilemez” ve her koşulda “en Galatasaraylı” olduğuna dair ifadeler yer almakta.

ultrAslan'ın bilgiyi ve gündemi ne kadar yönetebildiğini anlamak için bu noktada bir başka örnek vermek gerekebilir: 1990'ların başında Türkiye'de özellikle üç büyükler tabir edilen Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray futbol takımlarının taraftarları arasında şiddet dozajı yüksek kavgalar çıkıyor, yaralanmalar oluyordu. "Tribün liderleri bir araya gelerek daha fazla kan dökülmemesi için görüşmeler yaptılar. Liderlerin, özellikle '80'lerden beri düzenli olarak maça gelen kalıcı bir taraftar olan ve kavgalardaki duruşu ve cesareti nedeniyle taraftar gruplarının saygı duyduğu tribün lideri Sebahattin'in uzun süren çabaları sonucunda tribün şiddetinin önüne geçecek bir birliktelik ortaya çıktı". (Battini, A., Deniz Koşulu 2018)

Battini ve Koşulu'nun röportajı gerçekleştirdikleri zaman 'tribünde şiddetin bitmesi için büyük çabalar verdiğini' ifade eden Sebahattin'in aslında 1991'de Galatasaray-Beşiktaş maçı sonrası Oktay Aydemir'in ölümüne yol açan linçte rol alan Muzaffer Şirin olduğundan, yaşanan olayın ardından tutuklanışından (27 Aralık 1991 gazeteleri) bahsetmek gerekir. Muzaffer Şirin ilerleyen yıllarda aşağıda detaylandırılan ultrAslan yapısının lideri oldu ve ultrAslan'ın bir tüzel kişiliği olmasa da halen topluluğunun "reisi".

Oktay Aydemir 14 Aralık 1991'de oynanan Galatasaray - Beşiktaş karşılaşmasının ardından boynunda siyah-beyaz atkısıyla durakta otobüs beklerken kalabalık bir grubun saldırısına uğradı. Saldırdan sonra götürüldüğü Şişli Etfal Hastanesi'nde geçirdiği beyin kanaması sonucu hayatını kaybetti. Cenazesinin haberi 19 Aralık gazetelerinde yer aldı. Beşiktaş Futbol Şube Sorumlusu İhsan Kalkavan ve Galatasaray Futbol Şube Sorumlusu Yurdaşan Karahasan, Oktay Aydemir'i mezarı başında birlikte andılar ve bir süredir devam eden kanlı olayların sona erdirilmesi çağrısında bulundular. (21 Aralık 1991 gazeteler) 23 Aralık'ta polis kalabalık bir grubu göz altına aldı, grupta eksikler olduğu için aramalar devam ediyordu. 27 Aralık'ta 19 kişilik göz altı grubundan beş kişinin mahkemece serbest bırakıldığını, diğerlerinin tutuklandığı yazıldı. Tutuklananlar arasında Muzaffer Şirin de vardı. 28 Aralık'ta ise yaklaşan Galatasaray-Beşiktaş maçları için can güvenliği talebinde bulunan Galatasaray'a güvenceyi, aynı zamanda Galatasaray Genel Kurul üyesi olan Mehmet Açar bizzat verdi. İki takım taraftarları arasında

devamla bir olay yaşanmadı. Muzaffer Şirin tutukluluktan geri döndüğünde artık Sebahattin Şirin, diğer adıyla ‘Sebo Reis’ olmuştu.

Bir bakışa göre, tribün şiddetinin sonunu getiren anlaşma da Oktay Aydemir’in ölümünden sonra sağlandı. 1995’te sular görünürde durulmuştu. Mehmet Ağar Susurluk skandalı ertesinde istifa etmişti. İlerleyen yıllarda Ağar’ın Teknik Direktör Fatih Terim ve sporcularla devam eden dostluğu göze batacak, Ağar yer yer Florya’da görünecek ama sonra kaybolacak, nihayetinde Galatasaray üyeliğinden doğan haklarına müdahale edilmeyecekti/edilemeyecekti.

Ağar’ın bazı taraftar grupları ile diğerlerine nazaran daha yakın olması akıllarda elbette sorular doğuracaktır. Ancak Galatasaray ve devlet arasındaki o dönemin ilişkilerini okumak ayrı bir çalışma konusu olduğundan, bu çalışmada daha fazla konunun üzerine gidilmeyecektir. Bahsedilmesinin amacı ‘dünyanın en büyük taraftar oluşumu’ olarak kendini anan ve bu sıfatı Mustafa Cengiz tarafından her yerde onanan ultrAslan’ın bugün tribünlerde ve kendi iç yapısında tek lider gördüğü, ‘Reis’ lakabıyla andığı kişinin ilişkileri hakkında, böylece tüm Galatasaraylıları temsil ettiğini iddia eden oluşumun yönetici kademesi hakkında fikir vermektir.

Taraftar olgusu, sosyal medyada takipçi sayılarının, etkileşimin izlenebilirliğine paralel olarak on milyonlarla anılmaya başlandı. Galatasaray’ın ve ultrAslan’ın, birlikte ve ayrı ayrı, dünyaya yayılmış destekçileri, hatta temsilcilikleri var. Ancak net bir sayı vermek elbette zor. Yine de ultrAslan sıklıkla, nasıl sayıldığı bilinmeyen ama genel kabul gören “otuz milyon taraftar” ifadesini kullanıyor. Oluşumu da bu otuz milyon taraftarın hamisi olarak konumlandırıyor. Tribünlerin tamamının bu durumdan hoşnut olduğunu söylemek mümkün değil. Örneğin yine 2000’lerin başında kurulan, açıkça sol görüşlü Tek Yumruk ile ultrAslan arasında gerilim olduğu basına da yansdı.⁸

ultrAslan bugün Wetsby’nin “takımı her koşulda desteklemek” ve bu doğrultuda üretim yapmak tespitlerine bir çok açıdan uyan bir ultra taraftar grubu. Ancak oluşum, Wetsby’nin incelediği İspanya örneklerinde olduğu gibi siyasal

⁸ 28.08.2012 Radikal online <http://www.radikal.com.tr/spor/tekyumruk-tehdit-ediliyoruz-1098460/>

ideolojileri söyleminin merkezine oturtmadığını iddia ediyor. Öbür taraftan siyasete nötr de kalamıyor. Oluşum yıllar içinde tehditkar, hesap soran, kendi zihinleştirmesini mutlak doğru kabul ederek popülizmin yükselişine imkan sağlayan gerçek-sonracılığa net örnek teşkil eden açıklamalar da yaptı. Bu açıklamalara ultraslan.com adresinden ulaşılabilir.

Yine de UltrAslan'ı taraftar gurubu olarak bir şekilde sınıflandırmak istersek, Battini ve Koşulu'nun ortaya koyduğu “taraftar gruplarının organizasyonel tipolojisi” tablosundan yardım alabiliriz. Bu durumda, ultrAslan'ı rahatça *universalist* taraftar grubu olarak niteleyebiliriz. Bu grup 3 ve daha fazla hiyerarşik seviyeye sahip, yatay ve dikey bölünen, lideri olan ve karar vericinin lider olduğu, lisanslı ürünlerinin satışı herkese açık olan, çevrede, stadyumda, internette ürün satan, gelir kaynakları arasında ürün satışı ve kulüplerden aldığı sübvansiyonlara sahip, yüksek finansal kapasiteli, kulüple ilişkiler ‘işbirliği’ statüsünde olan yapıları içeriyor. (Battini, Deniz Koşulu 2018) Tabii, ultrAslan'ın tüzel kişiliği olmasa da finansal güce sahip olması düşündürücü ve bu sorunsal Kulüp içi tartışmalar bağlamında ileride tekrar ele alınacak.

Galatasaray taraftarını bir bütün halinde özetlemek zor, ancak tüm dünyaya yayılmış, sosyal medya araçlarını aktif kullanan, Kulüp hakkında söz hakkı sahibi olmayı arzu edenlerin de etmeyenlerin de aralarında olduğu, büyük bir kitle ifadesini rahatlıkla kullanabiliriz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM GALATASARAY'DA POPÜLİZM

4.1. Popülizmin Dayanağı: Galatasaray Liseli Olmak ya da Olmamak

Daha önce bir çok kez, bir çok farklı başkan ve yönetim, aldıkları kararlar ve uyguladıkları politikalar nedeniyle, taraftarlar ve/veya üyeler tarafından çok sert biçimde eleştirildi. ‘Galatasarayda kriz’ kelimelerini arama motorlarına girmek bu konuda bir fikir verecektir.

Ancak ilk defa bir yönetim yasal temsili ile sorumlu olduğu Genel Kurul’u hedef göstererek taraftar ile karşı karşıya getiriyor, karşıtlığı sistematik biçimde kullanıyor.

Yönetimin, amaçları uğruna Galatasaray Dergisi, GS TV, Galatasaray Spor Kulübü sosyal medya hesapları gibi, sahip olduğu tüm araçlar ile üzerine oynadığı bu fay hattının ilk çatlağını tespit etmek zor olsa da; Özhan Canaydın yönetimi döneminde yasal statüsü olan ultrAslan’ın dernek yöneticilerinin 2002 Kasım’da oynanan Fenerbahçe - Galatasaray maçında çıkan olaylardan sonra göz altına alınması olayı, sürecin izleyebildiğimiz önemli anlarından bir tanesi.

ultrAslan’ın dernek statüsünün sonlandırılması kararı da yine bu gözaltılardan sonra alındı. Resmi bir kayıt bulunmasa da camia içi sohbetlerde dönemin ultrAslan’ının Canaydın yönetiminin kendilerini korumadığını düşündüğü, kırılmaya dönüşen kırılgınlığın burada başladığı yer yer dile getiriliyor.

Doğan Hasol 2002’de *Mektepli-Mektepsiz (!)* başlıklı makalesinde Galatasaray Liseli olan ve olmayan üyeler ayırımını “Galatasaray’ın hiç de yararına olmayan anlamsız bir kıpırdanma” olarak tanımlar ve köşe yazısında böyle bir ayırım yapılmaması gerektiği vurgulayarak anlatır. Hasol, Galatasaray Lisesi mezunu olarak böyle bir ayırımın gerçekçi olmadığı savını şu ifadelerle savunur:

“Geçtiğimiz Pazar günü Kulübün Kalamış tesislerinde Galatasaraylı Sporcular Derneği’nin geniş katılımlı kahvaltısı vardı. Birçoğu Galatasaray Lisesi’nde okumamış ünlü eski sporcuların heyecanını, gözlerindeki Galatasaray sevgisini, parlıtısını görmeliydiniz. Toplantıda kulübün eski ünlü voleybolcusu, şimdi Galatasaray Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erdoğan Teziç konuya incelikte değinerek Galatasaray’ın eğitim kurumlarıyla, kulübüyle, dernekleriyle bölünmez bir bütün olduğunu vurguladı ve Sporcular Derneği’nin de genel kurullarını Lise’de yapmasını önerdi. Pazar günü Kalamış’ta herkes mutluydu. ‘Kulüp’ Arapça kökenli bir sözcük ve ‘kalpler’ demek. Kalplerin birlikteliğini zorlama, yersiz, yapay nedenlerle zedelemeyelim.” (Hasol 2002)

Hasol’un ifadelerinden kendisinin ve gözlem yaptığı Galatasaray unsurunun popülizm dilinde ‘seçkinler’ kategorisine hali hazırda dahil olduğunu pek de görmediğini anlaşıyor. Hasol’un camianın gelecekte yaşayacağı sosyal çözünmeyi hiç tahmin etmemesinin altında seçkinin seçkin olduğundan ‘haberinin

olmaması' kadar, üyelik söz konusu olduğunda okulculuk/devrecilik anlayışının geçerli olmadığına inanması da yatıyor olabilir. Her şekilde, üyelik *içerisi* ise, *dışarıda* bir kitlenin giderek artacak taleplerini öngöremediği belli.

2002'de Doğan Hasol'un Cumhuriyet Gazetesi'ne hem yanlış hem de önemsiz görerek taşıdığı 'mektepli olan/olmayan' ayrışması, 17 senelik süreçte giderek büyüdü ve bugün gelinen noktadaki kamplaşmanın tarafları oluştu.

Burada gözden kaçırılmaması gerekenlerden biri Genel Kurul'un derinden ilerleyen kamplaşmayı görmeyi uzunca bir süre reddetmesidir. Kurumun kendi içindeki dışarı, yani üye olmayan paydaşları, ile iletişimde görülen eksiklikler, bugün ultrAslan'ın (ki oluşum bir başka zaman bir başka popülist grup da olmuş olabilirdi) popülist söylem ve taleplerinin yarattığı baskıyı kendi stratejisinin içerisinde araç olarak kullanan Mustafa Cengiz yönetimi olarak geri dönmüş görünüyor.

Bir sonraki bölümde Mustafa Cengiz yönetiminin popülist stratejisinin kamplaşma etrafında nasıl çalıştığını ve üyelerin verdikleri reaksiyonları, Cengiz'in başkan olarak seçilmesinden başlayarak kronolojik örneklerle göstermeye çalışacağım.

4.2. Popülizmin Zaferi: Mustafa Cengiz Yönetiminin Seçilmesi

Taraftarlar arasında 'derin Galatasaray'ın adamı'⁹ ve 'liseli' olmakla 'suçlanan', üstüne üstlük hem taraftar hem de üyeler tarafından her anlamda çok

⁹ Galatasaray Eğitim Vakfı Derneği'nin uzun yıllardır başkanlığını yapan ve camianın hem sosyal hem de ticari açıdan etkin üyelerinden biri olan İnan Kıracı'nın lideri olarak görüldüğü, Galatasaray hakkında verilen tüm kararların perde arkasında olduklarına ve Kulübü kendi şahsi çıkarları için taraftara kapattıklarına dair geniş teorilerin ortaya atıldığı varsayımsal grup. Bu iddialar İnan Kıracı'nın Koç ailesinin damatlarından biri olması, Rahmi Koç'un Beşiktaş ve Ali Koç'un Fenerbahçe spor kulüpleri ile ilişkilerinden doğan "Türkiye sporunu Koç ailesi yönetiyor" komplo teorisinde zemin buluyor. Dolayısıyla 'derin Galatasaray' ifadesi, 'halka istediği gücü vermeyenin', 'seçkinin' fantazideki sembollerinden biri olarak ortaya çıkıyor. Koç ailesinin ülkedeki etkinliğini düşünürsek, kolayca öfkenin adresi olmalarının altında sadece taraftarlığın yattığını söylemek, futbol mitolojisinin günlük ekonomik adaletsizliğe duyulan öfkeyi maskeliyor olduğunu görmezden gelmek demek olacaktır.

başarısız bulunan Dursun Özbek ve yönetimi 2018 başında erken seçime gitti. Oysa zaten 2018 baharında Tüzük gereği seçim yapılacaktı. Erken seçim, gündeme dair demeçlerde, yazılarda ve sosyal medya iletilerinde sıklıkla ‘baskın seçim’ olarak anıldı. Hatta bu seçim kararı Genel Kurul üyeleri arasında ‘görev süresini seçim eliyle haksız uzatma çabası’ ve ‘eleştirilerden kaçmak için yöntem’ olarak yankı buldu. Çünkü seçilmesi halinde yönetim, Mali Genel Kurul’da aktif dönemi ibra edilmeden bir sonraki dönemini başlatmış olacaktı. 2018 Ocak ayından yapılan erken seçimde Dursun Özbek’in karşısına tek aday olarak Mustafa Cengiz çıktı. Mustafa Cengiz’in bu erken seçimdeki en büyük vaadi her koşulda 2018 baharında olması gereken seçime gidecek olmasıydı.

“(…) Başkanın bu bence uygunsuz, tüzüğe uysun uymasın yakışıksız erken seçiminden bir rahatsız olduk. Ben aynı zamanda Tüzük Tadil Komisyon üyesiyim. Bu rahatsızlığımızı da ifade etmek, protesto etmek için açık ve net olarak söylüyoruz. Mayıs'ta biz Galatasaray'ı, seçimi kazanırsak, şampiyon bile olsak tekrar seçime götüreceğiz. Neden, fabrika ayarları tekrardan yerli yerine otursun diye. Biz kabul etmiyoruz böyle şeyi. Siz istifa edip hakikaten ayrılabilirsiniz, demokratik hakkınız. Hiç kimse size bir şey diyemez. Saygı duyar. Ama siz tekrardan seçilmek için ısrar ederseniz, erken seçime giderseniz biz bunu anlamayız. Buna camia olarak tepki veririz. Ben işte o tepkiyim. O tepkinin sesi ve duyarlı davranışımı. Biz bu nedenle Mayıs 2018'de şampiyon bile olsak erken seçime gideceğiz. (...) Dursun Bey ve ekibi de değerli Galatasaraylılardan oluşuyor. Onlara da büyük saygım ve sevgim var. Hiçbir problem yok. Bu bir hizmet yarışı fakat ben mümkün olduğunca devre arkadaşlarından ziyade kendi konusunda uzman arkadaşları getirdim. Bizim kuruluşumuzda da en az 5 kişi Galatasaray Liseli. Biz zaten bir insan ile tanıştığımızda liseli ise artı puan alır. Divan üyesiye bir artı puan daha alır. Bizim için Galatasaraylılık budur. Bizde liseliye saygı ve özel sevgi vardır. Çünkü biz onları otomatik Galatasaraylı görürüz. Biz asla liseli-lisesiz ayrımı yapmadık. Hele devre ayrımı hiç aklımıza gelmedi. Biz konusunda uzman, bu dar dönemde yüzde 60-70 hazırдық ama yüzde 30-40 hazır değildik. Biz Galatasaray'a aşık insanları bir araya getirmeye çalıştık.” (Cengiz 2018)

İlk bakışta oldukça demokratik ve Kulüp değerlerini korumak için fedakarca bir yaklaşım gibi görünen bu ifadeleri daha yakından incelersek, Müller’in ‘popülistler için her zaman işe yarayan denklem, yani geri kalan herkesin ahlaki olmadığı ve halkın sahici bir parçası olmadığı iddiasıyla reddedildiği’ tutumu

ve Müller'in Andrew Arato'dan aktardığı üzere 'popülizm için ampirik olanın karşısında, ahlaki olarak kavranan bir pars pro toto [bir parçanın bütünü temsil etmesi] argümanına ve münhasır bir temsil iddiasına gerek olduğunu' gerçekleşmiş haller olarak görebiliriz. (Müller 2018)

Cengiz, kullandığı 'biz' ve 'onlar' dili ile, hem arada bir ayırım görmediğini hatta 'liseyi çok sevdiğini', hem Dursun Özbek ve yönetiminin 'devrecilik' yaptığını, hem de buna karşılık kendisinin 'Galatasaray'a aşık' kişileri bir araya getirmeye çalıştığını söyleyerek liseli olanlar ve olmayanlar arasında doğal bir bariyer çekmiş oluyordu.

Aynı açıklamalarda yer alan "Genel Kurul'un belli bir kesimi karşı olabilir ama taraftarın ne dediğine bakmak gerekir. Taraftar bir yandan da halk. Ürünleri alan, maça gelen destekleyen bir kitle, milyonlarca insan var. Bunların yüzde 90-95 Fatih Terim'i talep ediyor. Bunu kulak ardı edemezsiniz, bunu oturup Fatih Terim'le görüşmeniz gerekir. Siz bir anda çekip giderseniz bunu seçim hamlesi olarak görürüm." ifadeleri ise orada bir yerde sadece kendisinin temsil edebileceği mesajını verdiği bir taraftar kitlesini, Genel Kurul üyelerinin düşüncesi ne olursa olsun, fikri esastan geçerli kabul edilmesi gereken halk olarak konumlandırmış oluyor. Ayrıca, tüm medyanın dikkatini çekecek Fatih Terim açıklamasının söyleme eklemlenmesiyle, kendisini daha önce sınırlarını belirlediği 'esas halkın sesini duyan adam' olarak ortaya koyuyor. Her ne kadar 'halkın idealize edilmesi zorunlu olarak popülizm sayılmazsa' (Müller 2018) da Mustafa Cengiz'in taraftarın taleplerine kulak verirken, taraftarı 'ürünleri alan, maça gelen milyonlarca insan', yani Galatasaray'a gelir yaratarak takımına her türlü desteği verenler, doğal olarak Kulüp kararları konusunda hak sahibi olanlar olarak olarak tanımladığını da görüyoruz. Bu çok katmanlı mesajlarla Cengiz, 'halkın sadece bir bölümünün Halk olarak konumlandırması' ve 'sadece kendisinin bu halk ile esaslı biçimde özdeşleştiğini veya sadece kendisinin bu gerçek ve doğru halkı temsil ettiğini ileri sürmek' olan popülist temel önermeyi doğal olarak benimsiyor.

Başka bir deyişle, Mustafa Cengiz'in iktisadi temelde tanımladığı taraftar, aynı zamanda Mouffe'nin işaret ettiği neo-liberal hegemonya perspektifinde "müşteri" olarak da konumlanıyor. Gelir kaynağının arzuları doğrultusunda hareket

ediyor olmak, en azından öyle görünmek Cengiz iktidarının kamuoyu oluşturmak için başvurduğu yöntemlerden biri. Yani popülist söylem Cengiz'in iktidara gelmeden önce tanıştık olduğu bir stil.

Mustafa Cengiz'in, seçimde kendisinin adaylığı için imza veren özellikle liseli üyelere 'Dursun Özbek ve yönetimi emri ile Kulüp'ten tek tek telefon açıldığı' iddiasını ortaya atması ile beraber, zaten ağır eleştirilen Dursun Özbek 'liselilik' bağlamında Cengiz'in karşısında sadece rakip olmaktan çıktı ve açıkça düşmanlaştırıldı.

Neredeyse tüm açıklamalarında bir şekilde liseliler ve liseli olmayanlar konusuna değinmesine rağmen Mustafa Cengiz Genel Kurul'un tepki oylarını aldı ve seçimden 'liseli olmayan Başkan' olarak çıktı. Galatasaray Lisesi'nden olmayan birinin başkanlığı, üyeliklerinin önünde liselilerinin ayrıcalıklılığının durduğunu düşünen dışarıdaki taraftar için Cengiz Kulüp idaresinde değişimin simgesi haline geldi. Bir başka açıdan bakarsak, Cengiz yönetimi Genel Kurul iradesinin yanı sıra önemli bir kamuoyu oluşturan taraftarları da kendi kitlesine dâhil etmiş oldu.

Oldukça zorlu bir mali tablo içinde yönetimi devir alınan Galatasaray idaresi, futbolda iddialı ilerliyordu. Şampiyonluk çok büyük bir olasılıkla Galatasaray'ın olacaktı. Bir kaç ay sonra, Mustafa Cengiz gönülsüz görünse de sözünü tuttu ve Kulübü yaklaşık beş ay sonra, 2018 Mayıs ayında tekrar seçime götürdü. Bu ikinci seçimde ise Mustafa Cengiz'in rakipleri daha önce defalarca aday olmuş ama hep kaybetmiş iş insanı Ali Fatinoğlu, yeni kuşağın temsilcilerinden Ozan Korkut, ve yine Dursun Özbek oldu.

Mustafa Cengiz, aynı yılın Ocak ayında elde ettiği oy ağırlığına ulaşamadıysa da, oyların rakipleri arasında bölünmesi Cengiz'i ikinci defa başkanlık koltuğuna taşıdı. Cengiz'in tekrar onanan iktidarı başta ultrAslan olmak üzere taraftarlar arasında sosyal medyada statükonun değişmesi olarak tanımlandı ve Cengiz üye olmayan kitlesi tarafından bir defa daha lider ilan edildi. Galatasaray A futbol takımı 2017-2018 sezonunu Türkiye şampiyonu olarak tamamladı. Elde edilen sportif başarı ile transfer dönemi ve gelecek sezon ile ilgili camiada umutlar arttı.

4.3. Popülizmin Sınır Tanımsızlığı: Geniş Yetki Talebi

İkinci seçimden de galibiyetle ayrılan Cengiz ve yönetimi, 2018-2019 sezonuna hazırlanırken bir önceki sezon şampiyonluğunda büyük rol oynayan futbolcu Bafetimbi Gomis ile olan ilişkisini 2018 Ağustos'ta kesti. Yönetim Gomis'den boşalan forvet pozisyonu başta olmak üzere özellikle futbol takımına transfer yapmakta zorlanıyordu. Kulübün genel mali sorunları, ülkede başka bir çok örnekte olduğu gibi, uzun süredir devam ediyordu. Yönetim zorlukların üstesinden gelmek için finansal hareket alanını genişletmek gerektiğine karar verdi ve 2018 Eylül ayında Olağanüstü Genel Kurul çağrısı yaptı.

Genel Kurul öncesinde 26 Eylül 2018'de GS TV *Gündem Özel* programına konuk olan Cengiz, Genel Kurul'dan "aslında yetki istemediğini, aslında hukuksal bir düzenleme zorunluluğu olduğunu", bu "yetki denilen" hukuksal düzenlemeyi de zaten "kendisinin profesyonellerinin" istediğini söyledi. Talebin gerekçesini ise "yeni bir takım olaylar, yeni bir takım krediler, zikredemeyeceği yeni bir takım arsalar ve yeni bir takım düzenlemeler" istenmesiyle açıkladı. Tüm bu maddeleri tek tek Genel Kurul'a açıklamak zorunda olduğunu, bu nedenle toplantı istediğini ifade eden Cengiz "işin içinde hiç bir sahtekarlık, hiç bir Bizans" olmadığını vurguladı.

Genel Kurul 28 Eylül 2018'de Haliç Kongre Merkezi'nde olağanüstü toplandı. Tüzük Madde 37 uyarınca toplantının başında Genel Kurul Divan Başkanlığı seçildi ve Genel Kurul açık oylaması ile, Galatasaray Lisesi mezunu, ceza avukatı, daha önce Dursun Özbek yönetiminde Denetleme Kurulu Yedek Üyesi olmuş ancak kısa sürede Özbek yönetiminden istifa etmiş olan Metin Aslan Divan Heyeti Başkanı oldu.

Toplantı açılmadan, gündem ile ilgili gelen aleyhte bir evraktan hareketle, gündemin kanun ve Tüzük maddelerine uygunluğu tartışıldı. Konuyla ilgili Yönetim Kurulu'ndan lehte söz alınırken, aleyhte iki üye söz aldılar. Divan Başkanlığı, Tüzük değişikliği ile ilgili gündemde yer alan Madde 8'i, Tüzük'ün 166. Maddesi'nde yer alan "Tüzük değişikliği, bu amaçla düzenlenmiş olağanüstü toplantılarda yapılır." ifadesine dayanarak, görüşmeye açmayacağını bildirdi.

Tüzük değişikliği önerilen madde, en tartışmalı konulardan biri olan üyelikler ile ilgiliydi. Toplantı öncesinde verdiği demeçlerde ve bulunduğu her fırsatta devletle olan ilişkilerin çok önemli olduğunu, hukuka ve Tüzük'e uygunluğunun elzem olduğunu vurgulayan Mustafa Cengiz ve yönetimi, diğer yandan Tüzük'le açıkça çatışan biçimde Tüzük değişikliği talep etmiş oldu. Bu hamle ile gerçekten Kulüp yararına Tüzük değişikliği istemiş ve reddedilmiş olup olmadığını bilemiyoruz. Ancak iktidar sahibi olarak kendisine Halk olarak belirlediği dışarıda olanlara, taraftara, onların talepleri doğrultusunda bir "anayasa" değişikliği talebinde bulunduğunu, kendisini Genel Kurul'un engellediğini göstermiş olduğu kesin. Böylece daha günün başından ekranları başındakiler karşısında salonda bulunanlar, başta Divan Heyeti olmak üzere engelleyici olarak konumlandırılmış oldular. Madde 8'in tartışmaya bile açılmayacağı netleştikten sonra toplantı resmi düzeninde İstiklal Marşı ve saygı duruşu ile açıldı.

Mustafa Cengiz toplantıda üç defa çıktığı kürsüdeki ilk konuşmasını, seremoni sonrasında yaptı ve konuşmasına, günün kamera kayıtlarından¹⁰ da açıkça görülebileceği gibi, sert başladı. Talep ettiği değişiklikleri haziruna açıklayacağını, ancak bu açıklamayı "kalbi temiz olanlar" için yapacağını ve "rövanşistler, kendisine karşı kalbi gadir, düşmanlık ile dolu olanlara" asla hitap etmeyeceğini söyledi. Genel Kurul üyelerinden Cengiz'in ifadelerine karşı Divan Başkanlığı'nın müdahalesini gerektirecek kadar sert tepkiler yükseldi. Başkan kendisine itiraz edenlere "Ben sözümü bitirdiğimde kürsüye gelir ve bu bindirilmiş kıta gibi görüntüyü yok edin" düşük cümlesini sarf edince, üyeler arasından daha yüksek sesle itirazlar yapıldı. Konuşmasının 35. dakikasında "hazır kıta gibi" dediği üyelerden, aynı konuşmanın 36. dakikasında insaf diledi:

"Değerli arkadaşlar, kusura bakmayın, çok özür dilerim. Ben size bunu demedim, 'gibi' dedim. Bakın benim de sinirim var. Ben taştan yapılmadım. Çok özür dilerim. Benim de bir sinir kat sayım var. Bazı sözcüklere dayanamıyorum. Biraz önce burada konuşan, değerli arkadaşlarımızın bazı sözcükleri, isimlendirmeyeceğim, beni rahatsız etti. Bu nedenle ters bir şey

¹⁰ Galatasaray remi YouTube sayfasında yer alan toplantı kayıtları Dk. 32-1.25.00 <https://www.youtube.com/watch?v=7CDBInOgUYc&t=808s>

söylediğimi zannetmiyorum. Ama özür dilerim. Şu anlamda özür dilerim. Benim sizi kast etme huyum yok, ben genel içimi dökeceğim, derdimi anlattacağım bir tek yer var. Sizlersiniz. Benim her sözüm doğru değil, her sözüm yanlış da değil. Lütfen irdeleyin, sakın olun. Bu adam neden böyle diyor, onu bir dinleyin.” (Cengiz 2018)

Cengiz yaklaşık bir saat süren konuşmasına gündemin yetki talep eden diğer maddeleri ile devam etti. Üzerinde yetki talep ettiği taşınmazlarla ilgili sorgulanmasına, her açıkladığı maddede tepki gösterdi. Daha önceki yönetimlere Riva arazisinin değerlendirilmesi başta olmak üzere taşınmazlarla ilgili yetkilerin verilmiş olması, ancak kendisinden bu yetkiler için proje ve fizibilite istenmesine çok tepkiliydi. Yönetimin gözünde zaten devam eden işler vardı, yetkiler bu işlerin devam etmesi için isteniyordu. Ancak Tüzük Madde 145, taşınmazlara dair yetki için proje ve fizibilite sunulmasını zorunlu kılıyordu ve Cengiz yönetimi bu gereksinimleri yerine getirmemişti.

Cengiz, konuşmasının ilk yarım saatinde Jan-Werner Müller’in; a. popülizmin temel iddiası olarak konumlandığı “sadece halkın bir kesimi gerçek halktır” ve “ahlaken saf ve bütünleşmiş halk ile ahlaken aşağı ve yozlaşmış olan seçkinler ayırımını”, kullandığı “muhalifler/muhafıklar” “rövanşistler/kalbi temiz olanlar” ifadeleriyle tekrar sağlamış, b. popülist iktidarların “hukukta ayrıcalıklılık” ve “kendi yeni anayasalarını yazma” taleplerini Tüzük’e açıkça aykırı gündem maddesi oluşturarak onaylamış, c. aynı dakika içerisinde önce Genel Kurul’a saldırıp sonra kendini “çok duygusal ve mağdur” ilan etmesiyle “pek çok popülistin galip geldikten sonra mağduru oynamaya devam etmesi” tespitini doğrulamış oluyor.

Burada bir not düşmekte fayda var. Anlaşılabileceği gibi, Mustafa Cengiz konuşmalarında popülizmin dayanağı olan orada bir yerde gerçek, çalışkan, ahlaklı bir halk, diğer yanda ise bu ahlaklı halka sürekli bir şekilde zarar veren bir seçkinler grubu var ayırımını, Genel Kurul ve Divan Kurulu toplantılarındaki ifadelerinde, kurullar içerisindeki üyeler arasında da uygulayabiliyor. Böylece kurullardaki konuşmalarında ve/veya basına açıklamaları üzerinden ‘dışarıda olana’, üye olmayan taraftara da ‘onlar için savaştığı’ ama “kalbi kirli olanların” kendisine

engel olabildikleri mesajını veriyor. Yani üye olmayan taraftara, içeride kendi iktidarını reddeden üyelerin aslında “yozlaşmış seçkinler” olduklarını söylemiş oluyor ve zaten gergin olan iki taraf arasındaki ilişkileri kendi hakimiyetinden yana şekillendiriyor.

Aynı gün ikinci defa söz aldığında Cengiz mali tablolar üzerinden üyelere yaklaştı, yetkilerin verilmemesi ihtimaline dair “ağacın kurdu bedeninde olur” diyerek üyeler arasında yine bir ahlaki ayırma gitti. Zaten seçim vaatleri arasında yer alan ve yükümlü olduğu mali düzelmeyi nasıl sağladını ise önce Genel Kurul’u işaret ederek “sizlerin desteği ile”, devamla “yani taraftarların desteği ile” ifadeleri ile açıkladı. Kulüp çalışanlarına maaş ödemesi yapılmış olması da gurur verici bir başarı olarak açıklandı. Cengiz’in konuşmasına yine iktidardaki popülistin değişmez özelliği olan mağduriyet hali (Müller 2018) ve camiada ikilik yaratma üslubu hakim oldu.

On bir saat süren toplantının sonunda Mustafa Cengiz gündemde yer alan maddelerin tamamı için olmasa bile, taşınmazlar gibi önemli konularda çok az farkla Genel Kurul’dan yetkileri aldı. Ancak, güne damgasını vuran ve daha sonra başkan çok zor duruma sokacak olan iki durum söz konusu oldu.

Bunlardan biri kendisine getirilen bir aylık Genel Kurul önerisine karşı bunun ekonomik imkansızlığını anlatırken yaptığı uyarıdaki üslubudur. Cengiz “İnsaf! Lütfen dediğimiz laflara nereye gideceğini, maliyetini hesaplayalım. Ağdalı lafların da bir de faturası var. Köfteler.” dedi, ve mali sunumunun yansıtıldığı ekrana doğru, Genel Kurul’a sırtını döndü. Cengiz daha sonra fırsat buldukça dilinin sürçtüğünü söyledi. “Dilinin beyninden önde gittiğini”, aslında “yediğimiz köfteler midemizi tırmalar” demek istediğini, sonra karar değiştirdiğini ama “köfte” kelimesinin (eliyle ağızından yere doğru bir hareketle göstererek) “düşüğünü” anlattı. 23 Mart’a gelindiğinde bu açıklamalarla gülünmüş olsa da, üyeler bu gafi unutmüş olmayacaklardı.

İkinci olay ise yetki oylaması sırasında aleyhte oy veren üyelerin yönetim üyeleri tarafından fotoğraflarının çekilmesi ve sosyal medyaya, GS TV görüntülerinden de faydalanarak, bu üyelerin ihbar edilmesi oldu.

Toplantının ardından ultrAslan, internet sitesinde bir açıklama yayınladı. Açıklamada gün boyu süren eleştiri ve tartışmalar, Genel Kurul'daki "lisece köhne zihniyetin" Mustafa Cengiz'in "liseli Dursun Özbek" karşısında zafer kazanmasını 'kaldıramamaları' iddiasıyla bağdaştırıldı. UltrAslan'a onaylanan yetkiler yetmedi, Genel Kurul içerisinde Tüzük'le bağlı demokratik oy hakkını red yönünde kullananlar "seçkin köhne zihniyetli" ve "rövanş uğruna el kaldıranlar" olarak tanımlandı. Genel Kurul üyeleri "mensup oldukları zümreye göre oy kullandıkları" gerekçesi ile suçlandı. ultrAslan'a göre üyelerin "30 Milyon taraftarın Galatasaray'ına yön veremeyeceklerini öğrenmeleri" gerekiyordu. Aksi halde taraftarın tek temsilcisi olarak üyelerin "karşısına dikileceklerini" herkesin bilmesi lazımdı.

"Kurumsal yapının tepeden müdahaleyle dönüştürülmesi otoriter popülistlere yapay bir 'hukuksal' dayanak sağlar. Oy çoğunluğunu temsiliyetle ve milli iradeyle eş tutan otoriter popülistler için bundan sonra asıl mesele, otoriter gidişata kamuoyunun tepkisinin ne olacağıdır." (Yabancı 2018) Mustafa Cengiz yönetimi ile yakın ilişkiler içerisinde olan, ancak Genel Kurul'da herhangi bir yetkisi olmayan ultrAslan'ın Galatasaraylılar arasında 'daha Galatasaraylı' olanın üyeler değil kendileri olduğunu iddia ederek 'yapay hukuksal dayanağını' yarattığını düşünüyorum. Başkan'ın diline benzer biçimde kullandıkları "had aşmak", "rövanş istemek" gibi cümle ve sloganlarla yasal hiç bir hakları olmayan konularda söz hakkı iddia ediyor olmalarında, ultrAslan'ın popülist yaklaşımı kadar, iktidar sahibinin bu yaklaşımdaki payı da okunabilir.

ultrAslan'ın kuruluşundan beri var olan 'taraftarın tek ve gerçek temsilcisi' olma iddiası üzerine kurgulanan, yıllar içerisinde de giderek gerek 'diğer' taraftarlara, gerek Kulüp üyelerine karşı farklı platformlarda ötekileştiren ve ayrıştıran tavrı bahsi geçen bu açıklama ile dikkatleri üzerine çekti. Mustafa Cengiz yönetimi ise Genel Kurul üyelerine hakarete varan ifadelerine rağmen ultrAslan ile Kulüp arasında sağlıklı bir 'sınır' çizmedi. Kaçınılmaz olarak, ultrAslan ile yönetimin ilişkileri kutuplaşmayı bizzat yaşayan üyelerin hedefi haline geldi.

4.4. Popülist Kayırmacılık: ultrAslan ve Yönetim İlişkisi

Daha önce de bahsedildiği üzere, ultrAslan tüzel kişiliğini kuruluşunun ilk yıllarında, kendi yönetiminin isteği ile sonlandırmış bir taraftar grubu. Resmi bir statüsü olmamasına rağmen ultrAslan markası, logosu tescilli bir oluşum. Kendi giyim ürünlerini 'üretiyor', deplasman maçları için transfer, konaklama, toplu yemek gibi organizasyonlar yapıyor, Galatasaray Spor Kulübü'nün başarıları halinde, özel işletmelerde katılımcılardan çoğunlukla giriş ücreti alınan kutlamalar düzenliyorlar. Tüm bu etkinlikler için yapılan masraflar ve/veya bu etkinliklerden elde edilen gelirlerin nasıl kayıt altına alındığını bilmiyoruz.

ultrAslan'ın kendi Galatasaraylılık tanımına sahip olduğundan, bu tanım doğrultusunda kitle temsili iddiasının varlığından bahsetmiştik. Yönetimdeki Mustafa Cengiz'in güttüğü politika ile oldukça uyumlu biçimde, ultrAslan idaresi ve 'üyeleri' kendilerini herşeyden önce popülizmin esası olan 'gerçek halkı' temsil eden oluşum olarak konumlandırıyorlar. Tüm açıklamalarında "30 milyon taraftarız biz" vurgusu karşımıza çıkar. Bu otuz milyon kişinin tüm Galatasaray taraftarlarını içerdiği, kendilerinin de zaten bu 'herkesi' temsil ettiklerinden oldukça emindirler. Diğer bir deyişle, ultrAslan hiç bir çıkar ve beklentisi olmadan tüm Galatasaray taraftarını, Kulübü asla onlar kadar sevemeyecek 'seçkin', 'zengin', 'liseci bunaklardan' korumaktadırlar. Dolayısıyla "taraftar ne isterse o olur".

Bu anlayışın kuvvetlenmesini sadece Mustafa Cengiz yönetimine bağlamak elbette haksızlık olacaktır. Zira özellikle Adnan Polat dönemi ve sonrasındaki yönetimler, sosyal yapısını pek de anlayamadıkları görülen ultrAslan'ı ve dolayısıyla tribünleri zaman zaman kontrol etmek için hamleler yapmışlardır. Bu hamlelere verilebilecek örneklerden biri Dursun Özbek yönetiminde ultrAslan'ın içinden gelen Alper Narman'ın yönetim kuruluna alınması ve taraftar ilişkilerinden sorumlu üye olarak görev yapmasıdır.

Ünal Aysal yönetiminin istifası üzerine başkanlık görevine gelen hukuk profesörü Duygun Yarsuvat 10 Ekim 2018'de gerçekleştirilen Divan Kurulu toplantısında kürsüye çıktı. Yarsuvat, özellikle 28 Eylül Genel Kurulu'nun ardından kendisini ultrAslan olarak tanımlayan taraftarların hedefi haline gelmişti.

‘Geçici başkan’ ifadesi ile aşağılanan Yarsuvat kendisine savrulan tehditlere maruz kaldı.

Yarsuvat’ın 10 Ekim’de yaptığı konuşmanın hedefinde ultrAslan ve bu grubun Mustafa Cengiz yönetimi ile, dolayısıyla Kulüp ile olan ilişkileri vardı. ultrAslan’ın hesaplarından ve ultrAslan kimliğini benimseyen taraftarların hesaplarından atılan tweetlerin tarzı, kullanılan ifadeler ve oluşumun ‘Galatasaray üzerinde hak iddia’ etmesi Yarsuvat’ın sorguladığı bir durumdu.

Ancak kendisi için, bu konuşmasındaki, önemli bir diğer mesele ultrAslan logolu ürünlerin GS Store mağazalarında resmi ürün muamelesi görenek satışa sunulması idi. Cengiz yönetimi tüzel kişiliği olmayan ultrAslan’ın ürünlerini GS Store fiziki ve sanal mağazalarında satışa sunmuştu. Ancak yapılan anlaşma muallaktı. Bahsi geçen ürünlerin kim tarafından üretildiği, vergi yükünün kimin üzerinde olacağı açıklanmadığı gibi, ultrAslan’ın internet sitesinden yapılan açıklamada, oluşumun markasının bedelsiz olarak Galatasaray Spor Kulübü’ne verildiği ifade ediliyordu. Bir hukuk profesörü olan Yarsuvat, ultrAslan ile yönetim arasındaki ilişkinin ticari boyuta dökülmesini Kulüp için hem sosyal hem de yasal olarak riskli buluyor, yönetimi gelecekte olabilecekler konusunda uyarıyordu:

“Galatasaray’a ait olan store’larda bu grubun ürünlerinin, ne olduğu bilinmeyen ürünlerinin satılmasına mâni olun, o elinizde. Sattınız, parasını nasıl ödediniz, bilemiyorum. Parayı cash olarak mı ödediniz? Barter mı yaptınız? Nasıl ödediniz? Herhâlde bir edada buldunuz. Ama Galatasaray’ı sonucunu bildiğimiz bir maceraya sokmayın, lütfen sokmayın. (...) Galatasaray’ın birçok umdeleri vardır, etik kuralları vardır. Diğer insanlar bu kuralları benimserlerse Galatasaraylı olurlar, hiç şüphe yok. Liseli, liseci ayırımına girmemek lazım. Bunu biz asla telaffuz etmiyoruz. Bunu isteyenler, Galatasaray’ı sevmeyenlerdir. Bakın, bu okulda kurulduğu için, Galatasaray Lisesi mezunu olanlar, isterlerse buraya imtiyazlı olarak girebilirler. Girdikten sonra herkes eşittir. Hiçbir fark yoktur. Kaç tane başkan gelmiştir, Galatasaray Lisesi mezunu olmayan. Bunları unutmayınız. Galatasaray başlı başına bir kültürdür. Galatasaray’ın sadece Türkiye’de değil, dünyanın her tarafında dernekleri vardır, vakfı vardır, üniversitesi vardır, ilkokulu vardır, lisesi vardır. Böyle bir kuruluş dünyanın başka hiçbir yerinde yoktur. Bu değerlere sahibiz. Bundan vazgeçmeyelim. Hele bu tweet’leri yazmış olan kişilerin, bu bildiriye yayınlamış olan kişilerin Galatasaray’da yerleri yoktur.” (Yarsuvat 2018)

ultrAslan ile ilgili bir başka eleştiriyi Divan Kurulu Başkanı Eşref Hamamcıoğlu yaptı. Hamamcıoğlu'na göre 28 Eylül'de gerçekleştirilen Genel Kurul toplantısının ardından ultrAslan'ın yaptığı açıklamada yer alan açık tehdit ifadelerine, sosyal medya aracılığı ile yaratılan baskıya ve düşmanlaştırmaya rağmen Mustafa Cengiz'in Metin Oktay'ın mezarı başında anılması sırasında ultrAslan'dan bir grup ile basın önünde poz vermesi, bu grubun benimsediği otoriter popülist söyleme destek vermek demektir:

“(…) Sayın Yarsuvat'ın özellikle 30 milyonu temsil ettiğini iddia eden taraftar grubu ile ilgili olarak serzenişlerine ve tespitlerine ben % 100 katılıyorum. Zaten konuşmamın başında da bundan bahsetmiştim. Öyle bir temsil hakkı var mı, yok mu, bilmiyorum ama sonunda taraftar grubumuzdur. Bu talihsiz açıklamaları ile ilgili olarak, Sayın Mustafa Cengiz ile Salı günü Porto'ya indikten sonra bir telefon görüşmesi yaptık. Kendisiyle zaman zaman yaptığım istişarelerde, aynı konudan bizzat kendisinin ve Yönetim Kurulu üyelerinin de rahatsız olduklarını, haksız hakaretlere, iftiralara uğradıklarını tespit ediyoruz. Fakat bunun mücadelesini hep beraber yapmalıyız. Eski yöneticilerimize olabildiği gibi bu hakaretler, maalesef, şu anda görevde olanlara da oluyor. Bunun için, etrafında birleşmemiz lazım. Benim vermek istediğim mesaj buydu. Eğer Disiplin Kurulu arkadaşımız, ne var yani, resim çektirmeyelim mi, diyorsa, bu hakareti edenle resim çektirmeyeceksiniz. Çok basit. Çünkü bu ters döner. Taraftar grubudur, saygı duymak lazım. Taraftarsız Galatasaray düşünülemez. Bunlar bizim paydaşlarımızdır. Ancak Galatasaraylı taraftarların en büyük teminatı hep Genel Kuruldur.” (Hamamcıoğlu 2018)

Hamamcıoğlu'nun ifadeleri Yönetim Kurulu masasında ve hazirunda tepkilere neden oldu. Mustafa Cengiz söylenenlere yanıt vermek üzere kürsü hakkını kullandı. Cengiz kürsüdeyken tartışma hararetlendi. Cengiz'e göre Yarsuvat'ın konuşması kendilerini “sanki” kullanılan şiddet diline onay veriyormuş gibi gösteriyordu. Cengiz aynı konuşma içerisinde “Sosyal medya belli. UltrAslan belli, kendi tüzel kişiliği var. Kurucu yok, ama isim hakkı var. Yok mu? Bilmiyorum.” dedi. Cengiz adeta ultrAslan'a bakış açısının kendi iktidarını desteklemek için kullandığı bir araç olduklarını itiraf edercesine sözlerine “Şimdi ben de merak ettim ultrAslan markasını. Soru bu, ben bu açıdan bakarım, öbür bölüme giremem. Store'larda satılması, ticari açıdan planlanmış, Store ekibinin, yani pazarlamanın yaptığı bir olay. Masum, çünkü bedel almıyor. Hiçbir bedel yok.

Duygun ağabey soruyor, ‘Parasını nasıl ödediniz?’ diye. Öyle bir ödeme yok ki. Bedava. Bila bedel.” ifadeleri ile devam etti.

Hisseleri haka arz edilmiş, İstanbul Borsası’nda işlem gören Galatasaray Sportif A.Ş. bünyesindeki GS Store mağazalarında satışa sunulan ultrAslan ürünlerinin mevzuatlara nasıl uyum sağladığı konusunda sağlıklı bir bilgi veremeyen Mustafa Cengiz bir açıdan kurumun mekanizmalarını kendi isteği doğrultusunda dönüştürmüştü. Yönetim ve ultrAslan arasındaki bu ilişkinin halen resmi açıklaması yapılmış değil ve ultrAslan ürünleri GS Store mağazalarında satışta.

4.5. Popülistin Gerçekleşmeyen Vaatleri: Üyelik Tartışmaları

Yukarıda gösterildiği gibi, Galatasaray Spor Kulübü’nün nihai ‘sahibi’ Genel Kurul’a üye olmak herkes için kolay değil. Aktif üye sayısı on bini bulan Kulüp’te, üyelikte öncelik Galatasaray Lisesi’nde en az 2 yıl okumuş olanlara ve mezunlara tanınmış durumda. Öte yandan üyelik kategorilerini hatırlarsak, üyelerin eş ve çocukları da öncelikli kategorilerden. Ancak her yıl azami 400 üye alımı yapılabilir ibaresi, bu camianın parçası olmak isteyen insan sayısının giderek artması ile yetersiz bir kontenjan olarak görülüyor. Kısacası özellikle üyelik ile ilgili Tüzük’te değişiklik Galatasaray’ın gündeminde yeni bir konu değil. Ancak kutuplaşma ile birlikte “Kulüp kapıları taraftara açılsın” söyleminin dayandığı yer Tüzük değişikliği oldu.

Galatasaray Spor Kulübü Derneği üyesi olmak, Elias Canetti’nin tanımları bağlamında ifade edilirse, açık görünümlü kitle Galatasaray’ı yöneten kapalı bir kitle içerisine kabul edilmek anlamına geliyor. Bu kapalı kitle, sahip olduğu üye profili nedeniyle hem sosyal hem ticari ilişkiler, hatta ülke siyaseti içi ilişkiler açısından zengin. Genel Kurul’da kürsü hakkı ya da başkanlığa aday olabilmek, kişilere seyirci, görünürlük kazandırıyor. Sarı-kırmızı renklere gönül vermiş olmanın tasdiklenmesi de yadsınamaz. Her şey bir yana, üyelikle birlikte oy hakkı geliyor ve oy hakkı Galatasaray olgusu hakkında nihai karar verebilme erkini temin ediyor.

Giderek daha fazla insan kuvvetten bir parça almak istiyor. Ancak Tüzük'le bağlı üyelik çerçevesi 'doğal hak sahipleri' ve 'diğerleri' ayrımını kendiliğinden doğuruyor. Sınırlı büyüme kuralları görünürde 'doğal hak sahiplerinin' lehine işliyor. Ayrıcalık tanınan grupların başında da Galatasaray liseliler geliyor.

Üyelik sisteminde değişiklik yapmak için, yukarıda da değinildiği gibi, Tüzüğü değiştirmek, bunun için önce önerilecek değişiklikler üzerinde mutabakat sağlamak sonra da konuya özel Genel Kurul yapmak gerekiyor. Tüzük tadili ve Tüzük tarihçesi, bugün 10. Tüzük'e başvurduğumuz da düşünülürse, başlı başına bir çalışma konusu.

Somut varlıklarıyla Galatasaray, 15 sportif şubede profesyonel ve alt yapı sporcuları, başta Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırım A.Ş. olmak üzere iştirakleri, 9 tesisi, gayrimenkulleri, Kulüp ve şirketler profesyonelleri ile faaliyetlerini sürdüren, karar verici organlarında yetki ve sorumlulukların Dernekler Kanunu, Tüzük gibi yasal çerçeve ile belirlendiği, özerk medya araçlarına sahip bir Spor Kulübü Derneği.

Barındırdığı iç dengeler anlık isteklerin ya da esastan değişimlerin hemen yaşanmasının, bazılarının ise tartışılmasının bile önüne geçiyor. Kendi içine kapanık bu yapı, üyelikte liselilere tanınan ayrıcalıkla izleniyor. 'Dışarıda' kalanlar, neden dışarıda kaldıklarını merak ettiklerinde karşılımlarına 'liseli değilsen, üye yapmazlar' gibi sığ bir açıklama çıkıyor.

Üyelik şartlarının değişmesi, Galatasaray'ın 'üyeliği taraftara açması' yeni bir tartışma değil. Örneğin 2016'da change.org üzerinden "Galatasaray Spor Kulübü üyeliği taraftarlara açılmalı" başlığıyla yürütülen kampanyada Kulübün o dönemde geçirdiği finansal zorluktan çıkabilmesi için "Lise ve üniversite mezunlarımız ve eski sporcularımızın üyelik hakları ve tesis kullanım ayrıcalıkları korunmak suretiyle, bütün Galatasaraylılara açık olan ve seçme ve seçilme hakkı tanınan ikinci bir üyelik sistemi geliştirilmeli. Bu kişiler, bir defaya mahsus üyelik bedeli ve yıllık aidat ödeyerek kulübe üye olabilmeli." önerisinde bulunuluyordu. Açıklama "Taraftar ile kulüp arasındaki aidiyet duygusu yeniden ve daha güçlü biçimde tesis edilmelidir. Emin olunuz ki, kendini kulübün bir parçası olarak gören bu taraftar, eskisinden daha büyük şevk ve arzusuyla Galatasaray'a hizmet edecektir.

Yukarıda sebep ve sonuçlarıyla ele aldığımız beklentimiz, tüzük çalışmalarının ivedilikte başlaması ve getirilecek üyelik sistemi ile Galatasaray'ın yeni ufuklara yelken açmasıdır. Bu haklı talebi bir kez daha göz ardı etmek Galatasaray'a yapılacak en büyük ihanettir. Metin Oktay'ın dediği gibi 'Bizi sevenleri üzmemelim...' demenin zamanı geldi, milyonlar sizden bu sorumluluğu almanızı bekliyor." ifadeleri ile sona eriyordu. Kampanyaya 73.823 kişi destek verdi.

Uzun zamandır toparlanmayan mali tabloları, ekonomik sorunların tetiklediği düşük bütçeli takım kurmak gibi yönetsel tercihler yüzünden taraftarın sportif ve sosyal beklentileri karşılanamadığında, 'takıma gerçek emeği verenler' olarak, örnek kampanyada yer alan "Galatasaray Lisesi'nden doğmuş bu büyük kulüp, bugün ciddi bir darboğaz ile karşı karşıya. Başkanlık seçimleri birkaç bin üyenin katılımı ile gerçekleşmekte, dahası yıllardır süregelen katı üyelik politikası sebebiyle sağlıklı ve yarışmacı seçim süreçleri oluşmamaktadır. Son yirmi yıldır camianın aynı isimler üzerinden tartışılması, darboğazın en çarpıcı göstergesidir." gibi ifadelerde görüleceği üzere, kötü gidişattan 'statükoyu' sorumlu tutuyorlar.

Akıllara 'eğer liseli olmayanları üye yapmıyorlarsa, liseli ya da ayrıcalıklı bir grubun içinde olmayanlar nasıl üye oldular' sorusu gelebilir. 'E grubundan üyeler'in varlığı, sadece liselilerin üye yapıldığını kendiliğinden çürütüyor. Öte yandan bu Galatasaray'a üye olmanın kolay olduğu anlamına elbette gelmiyor. Fakat görünen o ki, taraftarın arzularını hedefleyerek kamu oyu desteğini yanına almak isteyen yönetimler için bu husus önemli bir malzeme.

2019 üyelikleri sırasında yaşananlar sarsıcı oldu. Galatasaray Lisesi'nde 139 kişinin üyelik başvuruları reddedildi, bu durum ekseninde 'sahte referans imzaları' tartışmaları ortaya çıktı. İmzaların sahte olduğunun kanıtlanmasının üzerine gidilmemesi, Galatasaray içerisindeki dengelerde bir danışıklı dövüşü de işaret ediyor gibi. 'Liselilerin' üyeliklerinin kabul edilmemesi ile camiadaki bölünme daha da derinleşti. Bir yanda Cengiz'in iktidarını destekleyenlerin Sicil Kurulu'nun yetki ve kararları üzerinden baskıyı arttırması, diğer yanda ise Kulüp geçmişine sahip çıkılmasını talep eden üyelerin Galatasaray Lisesi karşıtı söyleme tepkileri vardı. Aslında Mustafa Cengiz yönetiminin üyeliklerle ilgili güttüğü

politikanın büyük riskler taşıdığı, Sicil Kurulu daha önceki başkanlarından Serdar Eder tarafından teknik olarak detaylı biçimde açıklanmıştı:

“İyi günler diliyorum. Sayın Divan, Sevgili Yönetim Kurulu ve Değerli Divan Üyeleri, Sayın Başkanın söylediklerinin içinde aynı olayın çok farklı tarafları var. Çünkü Başkan diyor ki, ‘139 kişiye iki gün süre verdik, gelin dedik.’ diyor. Eğer ki o çocuklar formlarını yeniden doldurup da gelseler, alınacak üye sayısı 529. İşbirliği Kurulu’nda bir kurul imza atmıyor, bir gün sonra deniyor. Hayır, bir gün sonra değil. İşbirliği Kurulu’nda ben de oradaydım, Galatasaray Spor Kulübü Başkan Yardımcısı Kaan Kaçal da orada. O anda Galatasaraylılar Derneği Başkanı Polat Bengiserp dedi ki, ‘Ben bunun altına imza atmıyorum, çünkü üye alımı dün, Cuma günü bitti. Siz 391 aldınız.’ Bu saatten sonra çocukların 139’unun alınması demek, tüzüğün delinmesi demek. Dolayısıyla, iş 400’ün üstüne çıktı demek. Şimdi gelin, Eylül ayına dönelim, Eylül Divanı’na. Eylül Divanı’nda, burada çıkıp ‘Yanlış bir değerlendirme yapılıyor. Sicil Kurulu 529 üye alacak.’ dedim, bir tartışma başladı. 400’ü geçemez dendi. Hâlbuki Sicil Kurulu -buradaki tutanaklarda da olduğu gibi- ‘mektepli artı (+) % 3’ alacağız dedi. Mektepli artı (+) % 3, (=) 529. Şu anda alınmayan 139’u düşerseniz, bu sene alınan 391. Yani kafanızdaki, ajandadaki üyeleri zaten alıp, geri kalan 139’un çıkarılmasını siz Eylül’ün 10’unda kafaya koymuştunuz. Şunu da söylemek istiyorum. Bizim tüzüğümüzde ‘askı’ diye bir şey var. 31 Ağustos’a kadar üyelik başvuruları yapılır. 1-8 Eylül arası, askıdaki itirazlar için süre tanınır. Bu süre zarfında, Sicil Kurulu sporcu üyelikten başvuruları yanlış başvurmuşsun deyip, E grubuna verebilir. Yapabilir, yapabilir. Yani bütün itirazların tarihler arasında olması lazım. 29’undaki Olağanüstü Genel Kurulda, Sicil Kurulu Başkanı, aidatların da artırılması ile ilgili konuşmada başka şeylerin olduğunu söyledi. Başkanım biraz evvel dedi ki ‘Ekim ayında, biz kol kırılır, yen içinde kalır söylemiyle bu işi gizli tatalım dedik.’ dedi. Ben size yine bu salonda bulunan bir üyemizin, üç tane gazetecinin bulunduğu bir kapalı internet grubundaki mailleşmeye cevabını söyleyeyim. Disiplin Kurulu üyesi, ihsası rey yaparak diyor ki, ‘Ya bırakın Sicil Kurulu Başkanına yüklenmeyi, 400’dü, 400’ü aşardı, aşamazdı. Sahte üyelikler var, sahte imzalar var. Bu Cumhuriyet Savcılığı tarafından 1 ile 3 yıl arasında hapis cezası gerektiren bir olaydır. Buna bakalım.’ diyor. Elimde var. Genel Kurulda bunları sunacağım. Şimdi o gazeteciler, ayın 3’ünde ve 5’inde yazıyor. Siz 5’inde çocuklarla toplanıyorsunuz. Ayın 10’unda eski Sicil Kurulu Başkanı buradan çıkıp da söylediği zaman, ilk defa o açıkladı, diyorsunuz. Hayır, 29’undaki Olağanüstü Genel Kurulda, Sicil Kurulu Başkanı bunu söyledi. 30’undaki bir yazışmada, Hatice Günay’a Ayhan Yeğinsu cevap verdi, mail’i var. Ayın 3’ünde ve 5’inde, iki tane gazeteci, bir tane radyoda bu söylendi. Ayın 10’undaki buradaki toplantıda Gürkan Eliçin’in söylediğini ‘Basına eski Sicil Kurulu servis etti.’ diyorsunuz. Yanlış yapmayalım. Bakın, hayat tesadüflerden ibarettir Sayın Başkanım. Sizin formunuzun doldurulduğu gün, ben

tesadüfen Varol Ziya Dereli'nin ofisindeydim. Sizin ikinci imzanızın imza sahibi de ismi yazan kişi değil. Bizde imzalar değil, Tüzük'te de referanslar geçerlidir. Referans önemli ise o referansların hepsi, ki Sicil Kurulu 'Sonradan 6 kişi ile görüştük, onlar benim imzam değil dediler.' diyor. O 6'yı ayırırız, geri kalanları alırız. Siz o 139'un içinde gerçek imzaları ile atılan 3 kişiyi de almadınız. Bunların hepsi tespitli. Şimdi onun için lütfen. Tabii ki önümüzdeki sene bu 139 kişi alınacak. Ama uyarım, Divanı da uyarıyorum. Genel Kurulu da uyarıyorum. Bakın ben bunun buraya geleceğini Eylül ayında söylediğimde, gelmez gözüyle bakıldı. Şimdi tekrar uyarıyorum, önümüzdeki sene konuşacaklarımız için. Önümüzdeki sene eğer ki 300, 350, 400 A grubu müracaatı olursa, 400 alacaksınız, artı % 3 alınmayacak. Karar defterine de öyle yazmanız gerekir. Teşekkür ediyorum." (Eder 2019)

Galatasaray Spor Kulübü Derneği için yıllık azami 400 üye kapasitesinin, sadece 2019 üyeliklerinde alınan 1300 küsur başvuru karşısında yetersiz kaldığı ortada. Mustafa Cengiz'e göre bu durum 'faydalı olabilecek Galatasaraylıları üzüyor' hatta küstürüyor. Galatasaraylılık sadece üyelikle gelen bir değer değil ise, Galatasaray'a fayda sağlamak için üye olmak gerektiği önermesinin hangi zemine dayandığı ise soru işareti. Örneğin sarı kırmızı renkleri gönlüne kazınmış bir iş insanının Kulüp mali sıkıntılar içerisindeyken sponsorluk desteğinde veya bağışta bulunmaması sadece üye olmamasına bağlanabilir mi? Ya da Galatasaray'ın her branşından bilet, kombine almak için Kulüp üyesi olmak mı gereklidir? İşte bu sorular üye olmak hayalinin Galatasaray camiasının resmi bir parçası olmakla gelen sosyal statüyle, tesislerden faydalanma avantajı ile, üyeler arasında oluşan ticari ve sosyal bağlarla ilgisi olup olmadığının düşünülmesine yol açabiliyor.

Mustafa Cengiz yönetimi, 29 Eylül 2018 Genel Kurulu'nun ardından daha önce 10.000 Türk Lirası olan üyelik giriş ödentisini 20.000 Türk Lirası'na yükseltti. Bu hamle ile daha çok üye alınması sağlanmadı. Sadece üyelik gelirleri artırılmış oldu. 2019 üyeliklerinde liselilerin üyeliklerinin kabul edilmemesine rağmen, muhaliflerin 'liseci' olarak tanımlandığı düşünülürse, Mustafa Cengiz'in ibra edilmemesine liselilerin neden olduğunu iddia etmek, oldukça yetersiz, ağırlıklı olarak ultrAslan zihniyetini yanına çekmeye çalışan bir tavır olarak görünüyor. Kısacası, böyle bir kulüp için yıllık üyelik kontenjanı az olsa da, kategorilerin güdülen politikalara verilen tepkilerle ilişkilendirilmesi pek de sağlam dayanağa sahip görünmüyor.

1 Temmuz 2019’da ultrAslan eliyle sosyal medyada yeni bir ‘mücadele’ başlatıldı: #ÇareTüzükDeğişikliği ultrAslan’ın bu kampanya ile hedefinin ne olduğunu kestirmek kolay, ancak kampanyanın başarıya ulaşacağını iddia etmek güç. Divan Kurulu Başkanı Eşref Hamamcıoğlu’na göre ultrAslan eliyle yaratılan bu baskı çok da gerçekçi değil:

“İnsan geliyor oraya (stat), diyor ki ‘Lisecilere hayır! Liseye hayır!’ veya ‘Tüzük tadil yapılınsın!’ Şimdi taraftara gidin, tribüne, 1000 kişiye sorun ‘Yahu tüzük nedir? Neyin tadil edilmesini istiyorsunuz?’ diye, yüzde yüz eminim ki haberi yok. Çünkü tüzük tadili yaptırmak dünyanın hiçbir yerinde taraftarın işi değil. Tüzük tadil tribünde değil, Genel Kurul’da yapılır. Kulübü Genel Kurul üyeleri yönetir. Ama burada taraftarı veya seyirciyi yok sayacaksınız manasında söylemiyorum bunu. Herkesin bir görevi var. Bunlar sosyal paydaşlar. Sosyal paydaşlarla konsensus sağlamak lazım. Konsensus sağlamak için doğru bilgilendirme yapmak lazım. Çünkü insanlar bilgi sahibi olmadan bir takım sanal düşmanlar, rakipler yaratıyorlar kendilerine ve bundan mağduriyet edebiyatı çıkartarak besleniyorlar.” (Eşref Hamamcıoğlu, kişisel görüşme, 25 Mayıs 2019)

Hamamcıoğlu bu ifadeleri #ÇareTüzükDeğişikliği sosyal medya kampanyasından önce gerçekleştirilen ikili görüşmede kullandı. Mustafa Cengiz’in kürsü konuşmaları ile hareketlenen, ultrAslan’ın açıklamaları ve sosyal medya baskısıyla canlı kalan Tüzük’te değişiklik talebinin gizlediği önemli bir durum da şu; Cengiz, ultrAslan’la arasına sınır çizmeyerek Tüzük değişikliği ile ilgili kamuoyu yaratılmasına izin vermiş oluyor ve aslında yasal olarak yerine getiremeyeceği bir büyük vaatte bulunmuş oluyor. Böylelikle Müller’in ‘yerine getirilemeyecek vaatler popülist iktidarların araçlarından biri’ ifadesi ile tutarlı, otoriter bir popülist olduğunu bir defa daha ortaya koyuyor.

4.6. Popülizmde Kurumların Araçlaştırılması: Metin Aslan’ın Disiplin Kurulu’na Sevk Edilmesi

23 Mart 2019 Genel Kurul toplantısını ile birlikte üst üste dört Genel Kurul’da Divan Başkanlığı yapan ‘camianın normlarına göre genç’ ve saygın üyelerinden Metin Aslan, yönetim tarafından, bir üyenin şikayeti üzerine, iddiaya

göre Eylül 2018 Genel Kurulu'ndaki Divan Heyeti Başkanlığı görevi sırasında tüzüğe aykırı bir olay hakkında tutanak tuttuğu gerekçesiyle Disiplin Kurulu'na sevk edildi. Yönetimin bu hamlesi 23 Mart Yıllık Olağan Mali Genel Kurul toplantısında ağır eleştirilecek, Cengiz'in karşısına beklemediği kadar büyük bir sorun olarak çıkacaktı.

Galatasaray Lisesi 1986 mezunlarından Metin Aslan, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenimini sürdürdü. Aslan "Yaklaşık 20 yıldır özellikle Ceza Hukuku alanında avukatlık" yapıyor ve kendisine ait bir avukatlık bürosu var. Bürodaki ortağının sıkı bir Beşiktaş taraftarı olduğunu ifade etmekten çekinmeyen Aslan'a göre bu durum aralarında tatlı bir rekabete de yol açıyor. (Aslan 2019)

Aslan ilk defa 2018 Ocak'ta düzenlenen Genel Kurul'da Divan Başkanlığı için aday oldu. Kendisi bunun nedenini Kulübün aldığı 'yönetimler hep aynı kişilerden oluşuyor', 'işler hiç değişmiyor' eleştirisine karşı 'bir çıkış yapmak', 'yeni bir jenerasyonun önünü açmak' ve Galatasaray'ın kurullarında genç Galatasaraylıların yer alabilmesine ön ayak olmak olarak açıklıyor. (Aslan 2019)

Aslan, Mustafa Cengiz'in ikinci defa seçildiği, dört adayın yarıştığı 2018 Mayıs seçimli Genel Kurul'unda Divan Başkanlığı'na aday olmadı. Ancak dört adayın da Divan Başkanlığı için mutabık olduğu isim oldu.

Aslan'ın üçüncü Divan Başkanlığı, 'yetki Genel Kurulu' olarak da anılan Eylül 2018 Olağanüstü Genel Kurul'u, dördüncüsü ise Cengiz yönetiminin idari yönden aklanmadığı 23 Mart 2019 Yıllık Olağan Mali Genel Kurul toplantısı idi.

'Yetki genel kurulunda' yaşananlardan daha önce bahsetmiştik. Cengiz yönetimi toplantının gazete ilan ile açıklanan gündeminde yer alan maddelerden başlanarak eleştirilmişti. Metin Aslan yönetimindeki Genel Kurul Divan Heyeti, yönetimin gündeme aldığı Tüzük değişikliği maddesini, maddenin kendisinin başlı başına Tüzük'e aykırı olduğu görüşünden hareket ederek, görüşmeye açmayı reddetmişlerdi. Aradan iki ay geçtikten sonra Metin Aslan Eylül 2018 toplantısındaki görevi üzerinden Disiplin Kurulu'na sevk edildi. Aslan'a karşı yapılan bu hamle üyeler arasında rahatsızlık yarattı. Çünkü Tüzük'e göre Mart 2019 Genel Kurulu'nun hemen öncesinde gerçekleşen şikayete birlikte Aslan'ın üyelikten doğan haklarına tedbir konabilirdi. Böylece Aslan Mart Genel

Kurulu'nda, toplantının yapıldığı salona dahi giremeyebilirdi. Bir başka deyişle, üyeler arasında Cengiz yönetiminin kuralları ve yasaları kendi iç siyaset ajandaları için kullandıkları düşüncesi ortaya çıktı.

Lig Radyo'da spor yazarı Emrah Kayalıoğlu'nun programına konuk olan Aslan'a göre bu olayı anlayabilmek için geriye, 2018 Eylül Genel Kurul'una dönmek gerekiyor. Aslan'ın ifadelerine göre Eylül toplantısı öncesi Cengiz kendisini telefonla aramış, gündemdeki Tüzük değişikliği maddesi hakkındaki görüşünü sormuştu. Aslan bu soruya "politik bir cevap verebilecekken vermeyip" (Aslan 2019) gerçek düşüncesini, yani maddeyi Tüzük'e uygun olmaması nedeniyle toplantıda görüşülmeye uygun bulmadığını belirtmişti. Cengiz ise Aslan'ın görüşlerini "öfke" ve "kızgınlıkla" (Aslan 2019) karşılamıştı ve aldığı olumsuz yanıtı rağmen gündemde değişikliğe gitmemişti. Yetki genel kurulunda konu tartışıldı, Aslan başkanlığındaki Divan Heyeti maddeyi görüşmeye açmadı ve Cengiz bu duruma tepkisini oturduğu yerden gösterdi. Aslan'a göre işte bu olay Cengiz ve yönetimi ile karşı karşıya kalmasına yol açmıştı:

"Zannediyorum o günden sonra Sayın Cengiz beni 'yönetemeyeceği bir Genel Kurul Divan Başkanı' olarak gördü. Bence Sayın Cengiz'de böyle bir problem var. Sayın Cengiz GS TV'ye kombine servisine, Galatasaray'daki diğer idari kurumlara nasıl bakıyorsa, bence, maalesef, üzülererek söylüyorum Galatasaray Divan Heyeti'ne de böyle bakıyor. Yani, onun, o heyetin kendisinin inisiyatifi dışında çok fazla bir hareket alanı olmaması gerektiğini düşünüyor. Aramızdaki temel ayrılık da bu. Bu yetki Genel Kurulu'nda biz bunu yaşadık." (Aslan 2019)

Metin Aslan aynı programda devamla, kendisinin disipline sevk edilmesine sebep olan olay gibi görünen, ancak Aslan'a göre daha derin anlamlar taşıyan olaylar zincirini anlattı.

Eylül 2018 Genel Kurul'unda, daha önce yedi defa Genel Kurul Divan Heyeti Başkanlığı'na seçilmiş Metin Ünlü'ye, kürsü hakkını kullandığı sırada bazı üyeler tarafından fiziki müdahalede bulunuldu. Galatasaray SK Tüzük Madde 45 kürsü hakkı ile ilgili açıktır:

“Genel Kurulda konuşmacının sözü üyelerce kesilemez, kişilikle uğraşamaz, çalışma düzenini bozucu eylem ve davranışlarda bulunamaz, kaba ve çirkin sözler söylenemez.” (GSK Tüzük Md. 45)

Yani kürsü hakkını kullanan bir üyeye değil fiziki, sözlü dahi müdahale edilmesi yasaktır. Dolayısıyla, Metin Aslan başkanlığındaki Genel Kurul Divan Heyeti, müdahalede bulunan üyeler hakkında tutanak düzenledi. Ancak bu tutanak Cengiz yönetimi tarafından, otoriter popülist iktidarların yasaları ve devlet aygıtını istedikleri gibi kullanmalarını örneklendirircesine, Metin Aslan’a karşı bir silaha dönüştürüldü. Metin Aslan Lig Radyo’da katıldığı programda kürsüye müdahale olayını ve ardından yaşananları şöyle anlattı:

“(…) Yetki genel kurulunda başka bir olay daha gördük; bence asıl vahim olan buydu. Genel Kurul’un ilerleyen saatlerinde bir hatibin (Metin Ünlü) konuşması sırasında hatibe müdahale edildi, fiziki müdahalede bulunuldu. Ben de bu Genel Kurul’dan sonra, ben ve Divan Heyeti, bu konuyla ilgili tutanak düzenledik. Düzenlemekle yetinmedik işin takibini de yaptık. Şikayetçi olduk. Bu işin gereğinin yapılmasını yönetimden istedik. Ancak yapmadılar, çünkü bu fiziki müdahalede bulunanlardan birisi bir Yönetim Kurulu üyesiydi birisi de kurulların birinin üyesiydi. Dolayısıyla olay örtbas edildi. Bunun takipçisi olmam da yönetimin tepkisini çekti. Bu olayın üzerine gideceklerine, kürsü dokunulmazlığına yapılan bu müdahaleyi Disiplin Kurulu’na sevk etmeleri gerekirken, bunu yapmak yerine tam aksine benimle ilgili uyduruk bir şikayeti üstelik Mart ayındaki Genel Kurul’a çok az süre kala, inanılmaz bir hızla, adeta jet hızıyla, aynı gün gelir gelmez Disiplin Kurulu’na sevk ettiler. (...) Beni o gün oradaki olayları raporladığım için, tutanağını düzenlediğim için birisi şikayet etti. Görevimi yaptığım için beni şikayet etti. (...) Bakın, şunu unutmamak lazım. Galatasaray’ı farklı kılan şampiyonluk rakamları değil, veya yıldız sayısı değil. Galatasaray, ben buna inanarak söylüyorum, Galatasaray kıskanılan bir takımdır, belki sevmeye de bilirlir. Ama herkes için Galatasaray bir pırlantadır, ümittir bu ülke için. Galatasaray bu ülkenin demokrasi adacıklarından birisidir. Kürsü de bunun alameti farikasıdır, eskilerin tabiriyle. Dolayısıyla kürsüye yapılan müdahalede biz tabii ki, tabii ki en azami hassasiyeti göstermek zorundayız. Bunda bizim tavizimiz olamaz. Galatasaray’a bakan Türk insanı, Batı’yı görür, demokrasiyi görür, çoğulculuğu görür, bunların hepsini de sembolize eden makam kürsüdür. O kürsüdeki konuşmacıyı seversiniz, sevmezsiniz... Ama fiziki müdahalede bulunamazsınız. Eğer Galatasaray’da dahi bu yapılırsa, artık vay Türkiye’nin haline!” (Aslan 2019)

Özetle, Cengiz yönetimi kendilerine eleştirel yaklaşan kıdemli bir üyenin doğal hakkını gasp etmeye çalışmış, kurula aykırılığı ört bas etmiş, ve bu hata karşısında Tüzük gereğinin yapılmasını resmi olarak talep eden Divan Heyeti’ni

Metin Aslan'ın şahsında cezalandırmaya çalışmış oldu. Yönetimin bu hamlelerin doğurabileceği sonuçları, örneğin disiplin cezası alması halinde Metin Aslan'ın Mart 2019 Genel Kurul salonuna dahi giremeyeceğini hesaplayıp hesaplamadığını bilemiyoruz. Yine de yönetimin davranışlarının soru işaretleri uyandırdığı kesin.

“(…) Bakın bunu büyük bir mutlulukla ifade edeyim, disipline sevk edildikten sonra benim telefonum kitlendi. Beni bir defa, evet, eski Divan başkanları aradı, yani bir çoğu aradı. Ama daha önemlisi genci, yaşlısı hemen her kesimden üye, büyük bölümü de liseli olmayan üyeler. Bunun da altını çizeyim, maalesef bu çok gündeme getirildiği için söylüyorum. Sahip çıktılar bana. Bunların pek çoğu Sayın Cengiz'e oy veren insanlar. Vermeyenler de var. Ama çok geniş bir çerçevede sahip çıkıldı ve bu sahip çıkma noktasında, kamuoyunda da bir akis yarattı bu. Divan Toplantısı'nda (Şubat 2019 Divan Kurulu'nu kastederek) zannediyorum on kadar konuşmacı sadece bunun üzerinde durdu. Bunlar benim öngörebildiğim, planladığım işler değildi. Tamamen benim dışımda olan olaylar. Ben Divan (Kurulu) üyesi bile değilim ve Sayın Başkan da 'Metin Aslan bizim adayımızdır' deme noktasına geldi. Ben bu şekilde Mart ayında Divan Heyeti başkanlığına seçildim. (...) Öylesine hızlı sevk edildi ki disiplin dosyası Genel Kurul'ndan önce Disiplin Kurulu'na, bütün üyelere, bu sadece benim aklıma gelen bir şey değildi, benim o gün Genel Kurul salonuna girmemin engellenmesi için bu disipline sevk işleminin yapıldığı, bir tedbir konulacağına işareti olarak görülmesi gerektiğini hemen hemen bütün Galatasaraylılar söylediler. Ama anladığım kadarıyla, gösterilen tepki karşısında bu tedbir konulmadı, veya baştan beri akıllarında yoktu. Bunu bilemem, bu spekülasyon olur. Ama sonuç itibarı ile Sayın Başkan da sağduyulu davrandı. Ve o da beni destekleyen diğer üyelerle birlikte beni desteklediğini ifade etti.” (Aslan 2019)

Aslan, Disiplin Kurulu'da savunma yapmaya aralarında Duygun Yarsuvat'ın da bulunduğu yirminin üzerinde üye avukatla gitti. Yasal olarak herhangi bir engel olmasa da, yönetim Aslan'ın savunmasına avukatlarının girmesine izin vermedi. Aslan'a gösterilen destek Mustafa Cengiz destekçilerinin söyleminde 'avukatlarla Kulübü basmak' olarak yer buldu. Aslan'ın avukatları savunmaya alınmasa da Genel Kurul'un ağırlıklı itirazları yönetimde ses buldu.

Cengiz yönetimi Genel Kurul'da esen rüzgara direnmeyerek Metin Aslan'ın Mart 2019 Genel Kurulu'nu yönetmesine destek verdi.

Kısacası Cengiz yönetimi muhalif gördüğü etkili bir üyeyi etkisiz hale getirmek istedi, gördüğü tepki karşısında hızlı bir hareket ile zorladığı sınırdan geri döndü.

Her ne kadar Cengiz yönetimi bu konuda sağ duyulu görüntü çizen bir manevra yapmış olsa da, 23 Mart Genel Kurul'unda yaşanacaklar, Metin Aslan ve Divan Heyeti üzerinden derinleşen kamplaşmalara yol açacaktı.

4.7. Galatasaray'da Popülist Yöntemin Doğurduğu Sonuç: Yönetimin İdari Yönden İbra Edilmemesi ve Artan Bölünme

Galatasaray Spor Kulübü Derneği'nde bir yönetimin mali ve/veya idari yönden aklanmamasının sık görülen bir durum olmadığından, kuruluşundan beri sadece iki yönetimin ibra edilmediğinden bahsetmiştik. Tabii ki 'gelenek' son dokuz yılda iki defa bozulduktan sonra değişebilir, üyeler ibrasızlığı artık bir utanç unsuru olarak nitelemeyi bırakıp, yönetimlere gösterilecek bir sopa olarak kullanmaya başlayabilirler. Bunu zaman gösterecek.

Galatasaray tarihinde ibra edilmeyen ilk yönetim, 2008 - 2011 yılları arasında görev yapan Adnan Polat yönetimi oldu. Polat yönetiminin yaşadıkları gerek Galatasaray tarihinde bir ilk olması, gerekse Mustafa Cengiz yönetiminin yaşadıkları ile gösterdiği paralellikler açısından önemlidir.

Polat, Alp Yalman yönetimi ile dört yıl Başkan Yardımcılığı ve Futbol Komitesi Başkanlığı yapmış, 'fair-play ruhu' ile anılan 'efsane başkan' Özhan Canaydın yönetimlerinde ise Başkan Yardımcısı olarak görev almıştı. Canaydın 2008 seçimlerinde aday olmayacağını açıkladı. Olası adaylar arasında camianın da arkasında birleştiği isim Polat Holding'in patronu Adnan Polat oldu.

Başkan Yardımcılığı yaptığı dönemlerde takdir toplayan Polat'ın kendi başkanlık dönemi ise o kadar da iyi geçmedi. Futbolda istenilen başarılar yakalanamamış, sık sık teknik direktör değiştirilmişti. Galatasaray tarihinin utanç anlarından kabul edilen, o sırada aslında cezalı olan basketbolcu Cemal Nalga'nın takımın bir başka oyuncusu olan Tufan Ersöz'ün forması ile resmi maça çıkması,

yani ‘Cemal Nalga olayı’ Polat döneminde yaşandı. Ancak Polat yönetiminin ibra edilmemesindeki en kritik olaylardan birisi, Türk Telekom Arena Ali Sami Yen Stadyumu’nun açılışında yaşandı.

Açılışa gelen dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tribünlerden tepki aldı ve ıslıklandı. Maçın ardından Adnan Polat güvenlik kameralarından başbakanı ıslıklayanların tek tek tespit edileceğine dair bir açıklama yaptı. Bu açıklama Galatasaray üyeleri tarafından “fişleme” olarak nitelendi. Polat’ın idari yönden ibra edilmediği 27 Mart 2011 Yıllık Olağan Mali Genel Kurul’da genç üyelerden, kendisini taraftar içinden gelmiş olarak tanımlayan Timur Kuban, üyelerin rahatsızlıklarına konuşmasında tek tek değindi. Bu konuşmada yer alan sorunlar, kurumsal iletişim hataları, federasyonlar gibi dış unsurlarla ilişkilene, camia içi iletişimde yaşanan problemler gibi, alanlar açısından Mustafa Cengiz yönetimine getirilen eleştirilere benzerdir. Kuban’ın konuşması Polat döneminde Genel Kurul üyelerinin rahatsızlıklarını özetlemesi açısından önemlidir:

“(…) Ancak 2008 senesinde başkanlık görevini üstlenen sayın Polat, zaman içerisinde maalesef özellikle Galatasaray taraftarının kalbinde yer ettiği profilden uzak bir duruş sergilemiştir. Bu beklenenden farklı duruş Kulübümüzün yönetiliş şeklinde de umulmayan başarısızlıkları beraberinde getirmiştir. Rakip kulüplerle ilişkilerde hep zarar gören tarafın biz olmamız, futbolcu transfer dönemlerinde Galatasaray ismiyle normalde boy ölçüşmeye cüret dahi edemeyecek kulüp yöneticilerinden kamuoyu önünde uygunsuz tepkiler almamız, spor sahalarında hakkımız yendikçe hiç bir tepki koymamamız, Kulübümüze icraatları ile zarar vermekte olduğu camiamızın büyük çoğunluğu, milyonlarca Galatasaray taraftarı, hatta kendi yönetiminiz içinden belirtilen bir kişi inatla yönetimde tutulmaya devam etmiştir. Arkasında sonuna kadar durduğunuz açıkladığınızdan günler, hatta saatler sonra görevine son verilen teknik direktörler... son olarak stat açılışımızda yaşanan kaos sırasında Galatasaraylılara arkasını dönüp gitmeniz ve sıradan bir Anadolu takımı kulüp başkanının bile yapmayacağı ‘şampiyonu biz belirleyeceğiz’ açıklamanız Galatasaray başkanı olarak özellikle sizden beklemediğimiz icraatlardır. Maalesef görüyoruz ki bugün dahi konuşmanıza ‘enkaz edebiyatı’ ile başlayıp, dört dakika sonra ‘hiç enkaz edebiyatı yaptığımız gördünüz mü?’ diyebildiniz. Yeni stadımızın 15 Ocak 2011 tarihinde tertiplenmiş olan açılışında yaşananlar hepimizin malumudur. Yaşanan en güçlü, en üzücü olay ise, sayın başkanımızın statta bulunan, bir kısmı kombine sahibi, geri kalanlar da bizzat kendi davet ettiği Kulüp üyelerinden oluşan Galatasaraylılara arkasını dönüp stadı terk edişi, ve devamında yaptığı bizleri derin üzüntüye boğan açıklamalardır. Maalesef kendini bilmez, malum kişilerin tüm camiamıza yönelik ağıza alınmayacak hakaretlerine gerekli cevapların verilmemesi tüm bu yaşananların üzerine tuz biber ekmiştir. Yıllardır beklediğimiz, özlemimizi çektiğimiz ve bir çok bugün güncel sorunları yaşamamıza sebep olan çağın dışında kalmış Tüzük Tadil Genel Kurul’unda saatler önce

yapılan toplantı sonucu Kulübümüzün mevcut en büyük problemi olan ‘uluslararası standartlarda denetim’ maddesinin taslaktan son anda çıkartılması camiamız içindeki bazı çevrelerce kulübümüzün en hayati sorunlarının çözümüne gösterilen yaklaşımlar anlamında, somut fikirler vermektedir. Son dönemde sportif başarısızlıkların ve mali disiplinsizliğin de ötesinde tüm camiamızı çok derinden yaralamakta olan Galatasaraylılık duruşunun sekteye uğramasıdır. Bunun en acı örnekleri ise bizi biz yapmış, bugünlere gelmemizi sağlamış ve ebediyete göç etmiş değerlerimizin anma törenlerine gerekli önemin verilmemesidir. Üzülerek belirtmek isterim ki maalesef sayın başkanımız her fırsatta kendisinin de Galatasaraylı oluşunda büyük payı olduğunu anlattığı Taçsız Kral Metin Oktay’ın iki senedir, kurucumuz merhum Ali Sami Bey’in de bu sene anma törenlerine katılmayı gerekli görmemiştir. Burada önemli olan sayın Adnan Polat’ın katılıp katılmaması da değildir. Ancak onun katılmaması, o anma törenine Galatasaray başkanının katılmamasına sebep olmaktadır. İşte yeni yetişen nesillere açıklamasını yapamayacağımız üzücü durum da budur. Ayrıca Kulübümüz maalesef ulu önder Mustafa Kemal Atatürk’ün bütün ulus tarafından anıldığı 10 Kasım’da herhangi bir tören düzenlememiştir. Bugün maalesef siz ve ekibiniz, bırakın otuz milyonu aşkın taraftarı olan bir camiayı, veya onbir bin üzerinde üyesi olan bir kulübü, veya futbol organizasyonumuzu yönetmeyi, kendi seçtiğiniz on beş kişilik yönetim kurulunu da yönetemez hale gelmiş durumdasınız. Başkanlığınız döneminde gönderilen altı teknik adam başarısız, dokan üç futbolcu kalitesiz, taraftarlar provokatör, yanlış icraatlarınızı eleştirenler Galatasaray düşmanı, çizgiyi geçmeyen o meşhur top uğursuz ve bir tek siz başarılısınız. Bizi üzenler bugün alınan mağlubiyetler değildir. Galatasaray taraftarı gerçekten her türlü sorunla baş eder. Fakat sizin ‘şampiyonu biz belirleyeceğiz’ demeciniz, sayın ikinci başkanımızın ‘şirket birleşmesini¹¹ ben yaptım’ beyanı, eski başkanlarımızdan birinin Galatasaray’ın iç sorunları ile alakalı ‘hortumladık’ yorumları maalesef bunların hepsi, sizin kurduğunuz organizasyonun sonucudur. İşte kendi başkanlarımızın ağızından çıkan bu söylemler bizi yıkıyor. Önce rahmetli başkanımız Özhan Canaydın, ardından da siz yönetimlerin görev süresi olan iki yıllık süreçte Kulübümüzü ne kadar kötü yönetirlerse yönetsinler, seçim döneminde seçimi kazanmak için gerekli hamleler doğru yapılırsa her şeye rağmen o koltuklarının korunacağını en net örneklerini sergilediniz. Bu hususta da biz Kulüp üyelerine lafa gelince her şeyin üstünde tuttuğumuzu iddia ettiğimiz Galatasaraylılığımızı ne kadar önemseyeceğimizi düşünme vakti gelmiş ve geçmektedir. Saygılarımla” (Kuban 2011)

Kuban’ın konuşmasında vurgu yaptığı konular ve bu konuları ele alış biçimi üyelerin konuşma sırasında ve sonunda alkışları ile destek buldu.

Adnan Polat yönetimine gün boyunca yapılan ‘oylama öncesinde seçim açıklama’ davetleri faydasız kaldı. Dokuz saatin üzerinde süren toplantının sonunda Polat yönetimi mali yönden aklandı, ancak üyelerden idari yönden ibrasızlık kararı çıktı. Kararın ardından Polat yönetimi Tüzük uyarınca seçim açıkladı ve bu seçime

¹¹ Galatasaray Spor Kulübü Derneği teşekkülü olan her türlü tipte tüm şirketlerin ‘Galatasaray Sportif A.Ş.’ olarak birleşmesi olayı - 2011

aday olarak giremedi. Seçimin ardından Polat ibrasızlık kararı ile ilgili mahkemeye gitti. Bu mahkeme süreci yer yer ‘iade-i itibar davası’ olarak da anıldı.

Mali, sportif, sosyal tüm başarıları, temsil ettikleri makam yerine, şahıs olarak kendilerine mal eden, karşılaştıkları her türlü zorluk ve/veya başarısızlıkta ise yine kendilerinin görevlendirdikleri teknik insanları, sporcuları ya da dışarıda olanları suçlayan; yönetime eleştirilerini yüksek sesle dile getirenleri düşmanlaştırarak ‘gerçek Galatasaraylı’ ayırımını yapan, seçim dönemlerinde Galatasaray iç siyasetini iyi kullanarak vaatlerini sıralayan ancak yerine getirmeyen Polat yönetiminin otoriter popülist olarak rahatça nitelenebilecek tutumu Galatasaray Genel Kurulu’ndan geçer not alamadı. Yine de Adnan Polat’ın ibrasızlık sonrası izlediği yol az sonra görüleceği üzere, Mustafa Cengiz’in izlediği yoldan oldukça farklıdır.

Mustafa Cengiz’in popülist yaklaşımının Galatasaray başkanlık makamı kendisine yaklaştıkça ortaya çıktığını düşünmek pek de doğru olmaz. Kasım 2014’de gerçekleştirilen Olağanüstü Genel Kurul’da bir üye olarak yaptığı konuşmaya hitap etmekte olduğu kişilerin, “saygı duyduğu”, “dürüst, namuslu ve Galatasaray etiğine” layık olduğuna, Galatasaraylılık konusunda “beyanın esas olduğuna” inandığını söyleyerek başlar. Konuşmanın devamında ise kendisinin de aralarında bulunduğu Genel Kurul’u ve taraftarı “paraların geldiği yer” olarak tanımlar. Bu noktada Cengiz, Kulüp için çalışan profesyonellerin de hakları olduğunu kabul eder. Ancak bu kişiler “eğer gerçekten Galatasaraylılar ise” emeklerinin karşılığını hak ederler. Çok da uzun sürmeyen konuşmasının sonunda Cengiz, o sırada Kulübün yaşadığı ve daha sonra da yaşamaya devam edecek olduğu başta stadyum ile ilgili olmak üzere, çoğu sıkıntıyı Adnan Polat döneminde sergilenen politikalara ve stat açılışında yaşananlara bağlar. Cengiz’in “devletten geldiğini” ne kadar çok vurguladığını ve stadyum açılışında Erdoğan’la yaşanan gerilimin Kulüp üzerinde oluşturduğu etkileri beraber ele alırsak, Cengiz’in Kulübün yaşadığı sıkıntıların yönetsel başarısızlıklardan ziyade Ankara ile ilişkilerin bozulmasından kaynaklandığını düşünmesi çok da tuhaf olmamalı.

Cengiz, Duygun Yarsuvat döneminde, 28 Mart 2015’de gerçekleştirilen Yıllık Olağan Mali Genel Kurul’da da muhalefettedir ve popülisttir. Yaklaşık kırk

dakika süren konuşmasında ara ara yükselen ses tonuyla *gerçek* Galatasaraylılara hitap eder. Cengiz'e göre Adnan Polat'ın ibra edilmemesi, kendisi de ibra etmeyenlerden olsa da, camiayı mutlu etmemiştir. Cengiz'e göre konuşmayı yaptığı sırada görevde olan yönetime ve bir öncekine zaten suç bulunamaz. Kulübün içinde olduğu zorluklar Cengiz'e göre 14 yıllık bir süreçtir. Bu süreçte Galatasaray'ın hisselerinin AIG firmasının eline geçmesinden sorumlu tuttuğu Faruk Süren yönetimini ve stat açılışını doğru yönetemediğini düşündüğü Adnan Polat'ı idari yönlerden ibra etmediğini açıkça söyler. Aynı zamanda bu başkanlara ve diğer görev alanlara camiaya yaşattıkları başarılar için teşekkür eder. Cengiz'in ifadelerinden kendisinin bir yönetimin bir çok açıdan başarılı olsa da önemli gördüğü konular üzerinden ibrasızlıkla karşılaşmasının sıra dışı olmadığını düşündüğünü anlayabiliriz.

Daha önceki bölümlerde Cengiz yönetimi, üyeler ve taraftar arasında gerginliğe neden olan kritik olaylardan bahsetmiştik. Bunlardan en önemlisinin Metin Aslan'ın disipline sevk edilişi olduğunu vurgulamıştık.

23 Mart 2019 Yıllık Olağan Mali Genel Kurul toplantısı, kural olduğu üzere Başkan'ın kürsüye çıkarak toplantının Divan Heyeti'nin seçilmesini yönetmesi ile başladı. Önceki bölümde detaylıca anlatıldığı üzere, Metin Aslan oturumu yönetecek tek adaydı ve Divan Başkanlığı'na rakipsiz, itirazsız seçilmiş oldu. Oysa seçilmiş olmasının Cengiz yönetiminin Aslan'a güvendiği anlamına gelmediği toplantının sonunda, aklama oylamaları sırasında ve sonrasında görülecekti. Zira 13 Mart 2019'da, Genel Kurul'dan sadece on gün önce gerçekleştirilen Mart 2019 Divan Kurulu toplantısında Metin Aslan olayı üzerinden yönetime yöneltilecek eleştiriler, Genel Kurul'da olası bir ibrasızlık durumunun sinyallerini zaten veriyordu.

Divan'ın bilenen üyelerinden 20 kişinin imzaladığı dilekçe ile açılan 13 Mart toplantısında, üyeler arasında Metin Aslan olayının Cengiz yönetiminin Disiplin Kurulu'na sevk yetkisini "çok sesliliğin önünü kesen" bir araç olarak kullandığı ve Disiplin Kurulu'nun çalışmalarında da "etik dışı" davrandığı görüşünün onanması olarak karşılık bulduğu netleşti.

Disiplin Kurulu'nun araştırıldığı, muhalif üyelerin sosyal medya paylaşımlarının yönetim yanlısı, hatta yönetim/kurullar içerisinde, üyeler tarafından şikayet gerekçesi olarak kullanıldığı sene boyunca yine dijital ortamlarda ortaya çıkan konulardandı. Deneyimli, farklı yönetimlerde farklı görevlerle yöneticilik yapmış olan Cengiz Ergani, 13 Mart Divan toplantısında durumu şöyle özetledi:

“Bir diğer konuya daha değinmek istiyorum. Sadece burada değil, sosyal medyada da özellikle twitter’da nickname ile yayın yapan bazı Genel Kurul üyelerimiz, diğer üyeleri sanki böyle bir dürbünle izleyip espionaj yapar hâle getirilmişler ve bunu da Disiplin Kuruluna sevk ederek bir görev kabul etmişlerdir. Bundan dolayı da bu konuda çok tepki almaktayız, bunu da kendilerine bildirmekte yarar görüyorum.” (Ergani 2019)

13 Mart toplantısında kürsüden aynı konuda, twitter paylaşımları nedeniyle bizzat Disiplin Kurulu’na sevk edilen üyelerden biri olan Deniz Gün Enön de aralarında olmak üzere, çokça üye konuşma yaptı. Bu konuşmaların işaret ettikleri ortak nokta Cengiz’in ve yönetiminin muhalif üyelerin tespiti konusunda şahısların sosyal medya paylaşımlarını kullandığı, Disiplin Kurulu’nu da otoriter yapılarına itiraz edenleri cezalandırma aracı olarak gördüğü oldu. Hatırlayacak olursak, Adnan Polat’ın Türk Telekom Arena’nın açılışında yaşananlardan sonra Erdoğan’ı ıslıklayanların kamera görüntülerinden tek tek tespit edileceği yönündeki açıklaması, benzer biçimde, camiada ‘fişlenme’ tepkisini doğurmuştu.

Mustafa Cengiz aynı toplantıda gelen eleştirilere yanıt vermek için kürsüye çıktığında “kendilerinin esas seçilme nedeni olan mali konuların” geri plana atıldığını, Metin Aslan’ı disipline vermek istese verebileceğini söyledi. Bunu yapmadığını, “eğer beka, savaş varsa bu şu an Galatasaray için var” sözleri ile Galatasaray’ın kendi yönetiminin iyileştirdiği bir mali savaş içerisinde olduğunu ilan etti. Yine de Cengiz’ göre “eğer Galatasaraylılar ise” herkesin eleştirilerine saygı duyulmalıydı. Cengiz, önceki hiçbir konuşmacının değinmediği ibra meselesini, Metin Aslan’ın disipline sevk edilmesinin Aslan’ın Genel Kurul’a katılmasını engellemek için bir araç olduğuna dair eleştirilere bağladı:

“(…)Şunu diyorlar, özellikle disipline sevk ettiniz, -bana gelen bilgi bu, arkadaşların söylediği- Genel Kurula katılmasını engellemeye çalıştınız. Aynı Metin Bey’de olduğu gibi, ya yok böyle bir şey. Yok. O zaman hızla uyarı verin, dedim. Yani iletin, en hızlı verildi diye biliyorum. Ulaşmadığına da şaşırdım. Yani Genel Kurula katılınsınlar ve çıksınlar kürsüde, beni hızla eleştirsinler ve mali olarak ibra etmesinler, ben onu istiyorum. İdari değil, idari çünkü yanlış. Değerli Arkadaşlar, son çıkan Adnan Polat dönemindeki olaylardan sonra, Yargıtay’ın aldığı karar gereği, idari ibrasızlık hükümsüzdür, bir haftada düzelir. Ama mali ibra verirsiniz, mali ibrasızlık çok önemli. Bu tablolara mali ibrasızlık verin. Merak ediyorum. Hayır, anlayan anlıyor ne demek istediğimi. Buna sarcasme diyorlar yabancı dilde. Ama bunu bilerek tutuyorum. Hiç başınızı şişirmeyeceğim. Şu anda biz borsanın en değerli şirketiyiz.” (Cengiz 2019)

Mustafa Cengiz konuşmasında sarfettiği bu cümlelerle Genel Kurul’un olası ibrasızlık kararlarını umursamayacağını, olası bir ibrasızlıkta da eldeki tüm hukuk araçları ile, Müller’in işaret ettiği ‘iktidardaki otoriter popülistin devlet (burada kurum) araçlarını çıkmaza sokması’ haline uygun olarak, Genel Kurul iradesi ile çatışacağını da söylemiş oldu. Konuyu kendisinin elinde olmayan nedenlerle üye yapılamayan, Tüzük tartışmalarını şiddetlendiren Galatasaray Lisesi öğrencilerine getirerek ve “biz ne yapabiliriz?” sorusuyla, iş göremezliği halinde iktidarı dışında herkesi suçlayabilen popülist otoriter bir lider gibi mağdur konumunu da sahiplendi.

Mustafa Cengiz’in yönetim kurulu için belirlediği yol arkadaşlarını bu çalışmada tek tek incelemedik. Ancak üzerine tartışılan akıl yürütmenin kendisine destek veren yetki sahipleri olmadan ayakta kalmasının pek mümkün olmadığı aşıkâr. Bu anlamda verilebilecek, konuyla tam bağdaştığı anda, örneklerden birisi yine 13 Mart toplantısında söz alan, Avusturya Lisesi mezunu, ultrAslan’ın kurucularından, ülke televizyonlarında ekonomi/finans alanında programlar yapmış, 2006’da Turgay Kıran’ın listesinde aday olmuş, Cengiz yönetimi ile Voleybol Şubesinde Sorumlu Yönetim Kurulu üyesi olarak görev alan Okan Böke olabilir. Böke’nin konuşması, iktidar sahibinin kurallara keyfi uymasının doğal olduğunu anlatır niteliktedir. Böke’ye göre eleştirileri dinlemek ya da muhalif

üyelerin hakları dahilinde salondan çıkmalarına katlanmak “alçakgönüllülüktendir”:

“(…)Şimdi üzülerək bir kere bildirmek durumundayım ki, Divan toplantılarında -35 yıl- maddelerin yerinden oynadığı ve herkesin görüş bildirip salonu terk ettiğini ben ilk defa gördüm hayatımda. Ve yine ilk defa görüyorum ki, bu her hâlde yönetimin alçak gönüllülüğündendir, Yönetim Kurulu üyeleri 2-3 defa azarlanmamıza rağmen, oturup, bekleyip söz alma hakkımızı da kullandık. (...)Şimdi biz hep bu çok seslilikten filan bahsediyoruz da, çok seslilikten bahsederken konu dönüp dolaşp geliyor mektebe.(...) Bir kere bu çok seslilik falan bırakın, çok seslilik mektepte işliyor, ondan sonra tamamen siliyoruz kenara. Şimdi birkaç konu vardı benim değinmek istediğim. Ama hakikaten benim Galatasaraylılığım, 35 senedir Galatasaray’da gördüğüm, bugün çoğu şeyleri değiştirdiği için anlıyorum ki, ne yazık ki üzülerək görüyorum ki ve hatta Sayın Başkanına bir arkadaşımınla beraber götürdüğümüz Sevgili Metin Aslan kardeşimiz, Galatasaray’ın sanki başka bir problemi yokmuş gibi, buradaki bütün Divan hazirunu, Metin Aslan hakkında, o var mı, bu var mı, yok mu, şu mu, bu mu...” (Böke 2019)

21 Mart 2019’da TRT Spor kanalında *Gündem Futbol* programına konuk olan Mustafa Cengiz, Ünal Aysal döneminde GS TV Genel Yayın Direktörü olarak görev yapmış Bahri Havadır’ın yönelttiği “ibrasızlıkla ilgili bir endişe taşıyor musunuz?” sorusuna şöyle yanıt verdi:

“(…) Mali Genel Kurul’dan, ben, hiç bir endişede bulunmuyorum. Bizim camiamız yapılanı görür. Yapılmayanı da görür. ‘Ben başarılıydım’ demek yanlış Ama ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. Ben mali raporu oraya koydum. (...) Mali açıdan ibra etmeyene de bir şey demem.” (Cengiz 2019)

Bahri Havadır, 13 Mart Divan toplantısında ibrasızlıkla ilgili cümlelerinin yanlış anlaşıldığını söylediğinde ise, Cengiz, sürekli olarak yanlış anlaşıldığına dair eleştirilere hak vererek, “kelimelerin (ağzından) düşmesi huyundan şikayetçi olduğunu” söyledi. Esas amacının bir ‘serzenişte bulunmak’ olduğunu, Divan hazirunundan ‘insaf’ dilediğini de ekledi. Cengiz’e göre Galatasaray camiası yönetimleri takdir etmez, daha çok ‘didikler’, öte yandan ‘didikleme’ de ‘doğru yapar’. Ayrıca, camianın Adnan Polat döneminde, kendisi de ibrasızlık oyu verenlerden olmakla beraber, yaşananlarla ‘hesaplaşması’ gerekmektedir. Bütün

bunlara ek olarak, ‘en başından beri Metin Aslan’ı (Genel Kurul Divan Heyeti’ne) isteyen de kendisidir’. Metin Aslan olayı konusunda yönetim olarak neredeyse ara bulucu olarak konumlanmışlardır. Aslan’ın savunmasına kalabalık gelinmesine engel olması da, savunmaya karşı olduğu için değil, fiziksel olarak imkan olmamasındandır. Bu noktada belirtmek gerekir, Galatasaray Spor Kulübü merkez binası olarak da işlev gören Türk Telekom Arena Ali Sami Yen Stadyumu’nda, başkanlık odasına içerinden geçiş bağlantısı olan, haftalık Yönetim Kurulu toplantılarının gerçekleştirildiği özel bir salon, bina içinde yer alan Ali Sami Yen Medya Center, büyük localar, Sicil Departmanı katında bulunan ve zaman zaman Divan Kurulu toplantılarının bile gerçekleştirilebildiği tam kapasite salonlar gibi ayrı, kapalı mekanlar bolca mevcuttur. Taraftarlar için düzenlenen stat turu gibi organizasyonlarda bahsi geçen salonlar tek tek görülebilir.

23 Mart 2019 Yıllık Olağan Mali Genel Kurul toplantısı gelenek olduğu üzere Başkan’ın, yani Mustafa Cengiz’in konuşması ile başladı. Yer yer Cengiz’in ‘serzenişlerine’ sahne olsa da, konuşmanın genel planı yönetimin görevde oldukları süre boyunca gösterdikleri mali performans ve şeffaflık üzerine kuruluydu. Cengiz yönetiminin, Kulüp hala derin bir borç içerisinde olsa da, gösterdiği mali şeffaflık ve düzenli raporlamaların genel olarak kabul edilmiş ve takdir gören bir durum olduğunu, dönem boyunca ağır eleştiriler yapan konuşmacıların mali konularda takdirlerini, özellikle mali konulardan sorumlu Başkan Yardımcısı Kaan Kaçal’ın şahsında dile getirmelerinde görebiliyoruz. Zaten günün sonunda ortaya çıkacak ibrasızlık da mali değil, idari olacaktı.

Cengiz’in konuşmasındaki en önemli vurgu UEFA’nın (Avrupa Futbol Konfederasyonu) şart koştuğu finansal koşullarla ilgili bile başarıyla ulaşıldığı, yönetimin ‘Galatasaray için mücadele ettiği’ yönündeydi. Özetle, Cengiz için ‘idari ibrasızlık’ zaten anlamsızdı, mali olarak ibra edilmemesi için bir sebep yoktu.

23 Mart’ta Cengiz’den sonra söz alan üyeler ağırlıklı olarak idari konularda eleştiriler getirdiler, yine de yönetimin ibra edilmemesi gerektiği savunulmadı. Örneğin kıdemli üyelerden İbrahim Göknaar için ‘ibrasızlık önemli değil, itibar önemlidir’. Göknaar konuşmasında verdikleri emek için yönetimi tebrik etse de, mali konularda ‘frenlerin boşaldığını’ ifade eder. Futbol takımı hâlâ şampiyon

olmamıştır, buna bağlı olarak ‘giderler sabit ama gelir tahminidir’. Dolayısıyla, Cengiz’in övüdüğü mali düzen aslında çok da iyi durumda değildir. Cengiz’in sezon içerisinde kullandığı ‘deniz bitti’, ‘uyku uyuyamıyorum’, ‘yorganı ayağımıza göre uzatmalıyız’ cümlelerini Gökner haklı bulur. Gökner’a göre sıkıntının içinden çıkmanın yolu altyapılara ağırlık vermekten geçmektedir.

İbrasızlukla ilgili fikirleri alıntılanmış olan İbrahim Ziyal’ı hatırlarsak; Ziyal bir yönetimi, ortada yolsuzluk yoksa, ibra etmemeye karşı gelen bir üyedir. Buna karşılık, Ziyal 23 Mart konuşmasında yönetsel sorunlara özellikle eğilir. Ziyal’a göre örneğin iletişim konusundaki hatalardan biri daha önce Haber Türk TV’de çalışan, Ziyal da dahil olmak üzere bir çok üye için ağır ifadeler içeren sosyal medya paylaşımları yapmış Fatih Kuşçu’nun önce iletişim ile ilgili direktör seviyesinde işe alınması, daha sonra Kuşçu’nun işine son verilmesidir. Kuşçu’nun görevinden alınmasıyla ilgili türlü rivayetler olsa da, dikkat çeken noktalardan birincisi işe alınmasına gösterilen tepkiler, diğeri ise GS TV çalışanlarından biri ile fiziki çatışmaya girdiği iddiasıdır. Ancak bu ikinci iddiayı söylentiler dışında destekleyen bir haber ortaya çıkmamıştır. Cengiz yönetimi sırasında Kulüp’te uzun yıllardır görev yapan profesyonellerin görevlerine son verilmesinin denendiğine dair söylentiler de ayrıca Ziyal’ın hedefindeydi.

Sabah 10.00 sularında başlayan ve geç saatlere kadar devam eden toplantıda, aynı gün kendisinin bir döneminin de aklama oylamasına gireceği önceki başkanlardan Dursun Özbek de aralarında olmak üzere toplam kırk dört üye kürsü hakkını kullandı.

Eleştiriler arttıkça salondaki gerilim de arttı. Öyle ki, UEFA kupasının alındığı dönem başkan olan Faruk Süren, Mustafa Cengiz’i salonda sezdiği ibrasızlık havası nedeniyle uyararak seçim çağrısına davet etti. Cengiz bu öneriyi tehdit olarak algılayacak, Faruk Süren Nisan 2019 Divan Kurulu toplantısında tehdit iddialarını kesin bir dille reddedecek, yaptığının bir öneri olduğunu ifade edecekti.

23 Mart Genel Kurulu sonunda üç fasılda açık olarak gerçekleştirilen oylamaların sonunda “Galatasaray Spor Kulübü 87. Yönetim Kurulu (Dursun Özbek yönetimi), 1 Ocak 2018 - 23 Ocak 2018 dönemi Mali ve İdari bakımdan ayrı

ayrı görüşülerek oy çokluğuyla aklandı. Galatasaray Spor Kulübü 88. Yönetim Kurulu (Mustafa Cengiz 1. Dönem), 23 Ocak 2018 ve 29 Mayıs 2018 dönemi Mali ve İdari bakımdan ayrı ayrı görüşülerek oy çokluğuyla aklandı. Galatasaray Spor Kulübü 89. Yönetim Kurulunun (Mustafa Cengiz 2. Dönem), 29 Mayıs 2018'den itibaren süren dönemi ise mali açıdan oy çokluğu ile ibra edilirken, idari bakımdan oy çokluğu ile ibra edilmedi. Denetim Kurullarının ibrası için gerçekleştirilen oylamada ise ilk iki dönemin denetim kurulları üyelerin oy çokluğuyla ibra edilirken, son dönem denetim kurulu oy çokluğuyla ibra edilmedi.” (galatasaray.org)

Girdiği ilk seçimde oyların %51,2 - 1707 oy ile, ikinci seçimde ise %53,1 - 2525 oy ile iktidar olan Cengiz, 23 Mart'ta 331'e 358 oyla idari yönden ibra edilmedi.

İlk iki fasıldaki oylamalarda oylar rahatça sayılırken, üçüncü fasıldaki yönetsel aklanma oylamasında sayım kolay olmadı. Divan Heyeti, salonda lehte ve aleyhte kalkan oyların tek tek sayılması gerektiğini karar verdi. İbra edenler ve etmeyenler tekrar açık oylarını belirttiler, salondaki yetkililer sayımı yaptı. Divan Heyeti Başkanı Metin Aslan, oyları “telaffuz etmek istemedi” ancak çok yakın olduklarını söyledi ve salon içerisinde ibra edecekler ve etmeyecekler olarak iki kanada bölünülmesini talep etti. Oylamanın yenilenmesine sesli tepkiler yükseldiyse de, Aslan bu oylamanın “Galatasaray’ın tarihi bir oylaması” olduğunu, “daha sonra travmalar yaşandığını” bu nedenle “hiç bir hata yapmak istemediklerini” açıkladı. Bu açıklama salon içinden alkışlı destek buldu. Aslan daha sonra katılacağı Lig Radyo programında bu uygulamayı aslında sevmediğini, bölünme oluşturduğunu anlatacak, bir üyenin sahneye doğru yaklaşarak “Ben çekimserim, ben nereye geçeceğim?” sözleri ile kendisini gülümsettiğinden bahsedecekti.

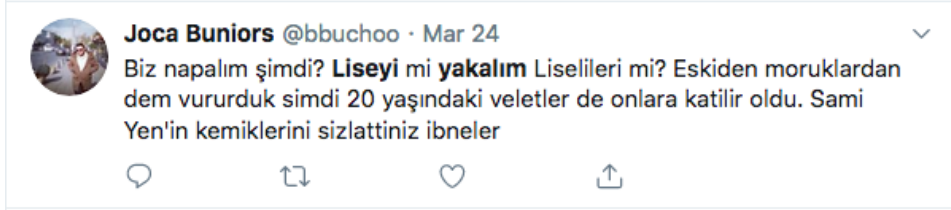
Üçüncü tekrarda üyeler salonun iki yanına bölündüler. Bu bölünmenin bir örneği Eylül 2018 ‘yetki Genel Kurulu’nda da yaşanmıştı. Bölünme ile oyların sayılmasıyla, yirmi yedi oy farkla Mustafa Cengiz’in ikinci dönemi yönetsel bakımdan aklanmadı.

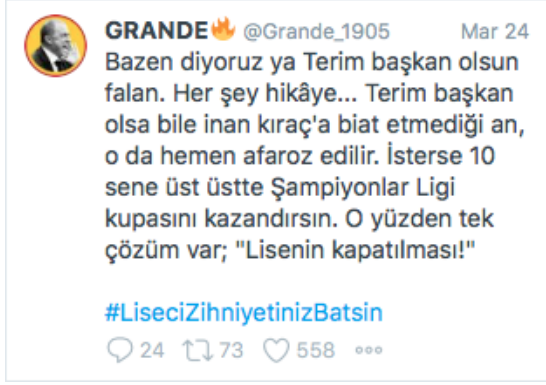
Aynı saatlerde, Galatasaray Lisesi 150. Dönem öğrencilerinden 18 kişinin el ve yüz hareketleri ile kutlama halinde oldukları belli olan bir fotoğrafı ‘#ANLIK150 ULAN’ başlığı ile fotoğrafta yer alan gençlerden birinin twitter hesabından yayınlandı. Daha sonra günün erken saatlerinde bir doğum günü kutlaması sırasında çekildiği anlaşılacak olan aşağıdaki fotoğrafın, ibra oylamasına denk gelecek biçimde saat 22.57’de tekrar yayınlanması, viral etki yarattı. Özellikle esas hakkının kendilerine ait olduğunu, ancak ‘liseli elitlerin’ ‘çıkarları uğruna’ ‘korktukları’ taraftarı içeri sokmadıklarını düşünen taraftarlar arasında, Mustafa Cengiz’in ibra edilmemesinin üzerine gelen bu paylaşım öfkeyi büyüttü.

Saat 23:18’de ultraslan.com üzerinden yapılan bir açıklama ile “liseli Dursun Özbek’i ibra eden, ama kendi çıkarları uğruna Mustafa Cengiz’i idari yönden ibra etmeyen köhne zihniyetli liseçiler” ibrasızlığa sebep olanlar olarak hedefe alındı. Açıklamanın, genel tutumda olduğu gibi, slogan cümlesi “Galatasaray halkındır, liseçilerin değil!” idi. ultrAslan’dan gelen açıklama ile paylaşılan kutlama fotoğrafının toplu etkisi, Galatasaray’ın ve ‘gerçek Galatasaraylıların’ önünde duran sözde engelleri ve kitlenin tüm engellenmişlik hissini öfkesini Galatasaray Lisesi’nde ve öğrencilerinde nesneleştirdi.

Fotoğrafta yer alanların isimleri, sosyal medya hesapları tek tek deşifre edilmeye, kişiler tehdit edilmeye başlandı. Cengiz'in aklanmaması ile fotoğrafta yer alan tavır ilişkilendirildi. Öfke hızla yayıldı ve "liseyi yakma" nidaları ortaya çıktı. Bir grup taraftar da Galatasaray Lisesi'ne yürüdü. Fotoğrafta yer alan kişiler sosyal medya hesaplarını kapattılar. Tehditler ve yürüyüşle birlikte güvenlik gerekçesiyle çocuklarını okula göndermek istemeyen veliler olduğu ortaya çıktı. Bir başka deyişle, yıl boyunca Cengiz yönetimi söylemleri ve ultrAslan'la kurulan ilişkilerle Kulübün iktidar aracı gibi kullanılmasının aslında hukuki hiç bir sonuç getirmediği gerçeğini kabullenme zorluğu, bu fikirdeki kitlenin Elias Canetti'nin tabiri ile patlamasına yol açtı. Patlamadaki şuarsuzluğu muhalefet zihniyeti karşısında yapılabilecek en iyi şeyin okulu kapatmak olduğu fikri ile görebiliriz. Yukarıda bahsedilen fikirlerin sosyal medyadaki yansımalarından bazı örnekler şöyle:

Cengiz yönetiminin aklanmamasının olumsuz yorumlandığı bir başka bağlam da futbol takımının olası başarısızlığı oldu. İbra etmeyen üyeler olası bir şampiyonluk kaybının 'takımın ibrasızlık yüzünden moralinin bozulmasına sebep oldukları' iddia edildi.

Son oylama sonrasında Genel Kurul Divan Heyeti masası etrafında konuşulanlar kameralara ve ses kayıtlarına yansıdı. Cengiz yönetiminin ultrAslan'la bağını her fırsatta ortaya koyan, içinde bulunduğu yönetimin eleştirildiği her alanda söz söyleyen, kameralara sıklıkla yansıyan üyelerinden Mahmut Recevik 24 Mart 2019 (Pazar) öğle saatlerinden itibaren kendi twitter hesabından açıklamalar yapmaya başladı. Paylaşımlarına göre oylamada sayım doğru yapılmamıştı, Dursun Özbek ibra edilirken Cengiz'in ibra edilmemesi haksızlıktı, kapalı oylama taleplerinin reddedilmesini kimse unutmuyacaktı. Recevik paylaşımlarına, oylama ile ilgili GS TV ekranlarına yansıyan görüntüleri de ekledi. Recevik'in iddiasına göre yaklaşık elli saniye süren görüntülerde Metin

Aslan başkanlığındaki Divan Heyeti Cengiz lehindeki oylar ilk oylamada fazla olsa da, bilerek ikinci oylamayı yaptıkları görülmüyordu. Recevik'in ilanı ile Metin Aslan ve Genel Kurul Divan Heyeti oylamada usulsüzlükle suçlandılar. Görüntülerde kimin konuştuğu anlaşılıyordu. Aynı gün saat 15:50'de galatasaray.org üzerinden yapılan bir açıklama ile Mustafa Cengiz'in 25 Mart 2019 Pazartesi günü 'gündemle ilgili' basın toplantısı yapacağı duyuruldu.

Basın toplantısı büyük bir sabırsızlıkla beklendi. Yönetimin iddiaları büyüktü. 25 Mart Pazartesi günü saat 14:30'da başlaması beklenen toplantı kamuya net bir açıklama yapılmaksızın 15:30'da başladı. Cengiz'le birlikte İkinci Başkan Abdürrahim Albayrak, Başkan Yardımcıları Yusuf Günay ve Kaan Kaçal, Yönetim Kurulu Üyeleri İlber Aydemir, Mahmut Recevik, Ömer Cansever, Dorukhan Acar, Erol Özmandıracı, Dilek Kutlu ve Banu Vahapoğlu Akgün de toplantıya katıldılar. İlk ve tek söz alan Cengiz'e göre Genel Kurul toplantısı iyi başlamış kötü bitmişti. Genel Kurul yönetimin mali başarılarını zaten kabul etmişti. Mali başarıların ardında da "hiç kuşku olmadan" idari reformlar vardı. Cengiz, camianın 'bu tartışmalarla' bölünmesinin şampiyonluk yolunda zararlar vereceği nedeniyle itidal çağrısı yaptı. Cengiz, kendisine oy veren, vermeyen herkesin başkanıydı. Değerlerin korunması uğruna 'gereken her şey' yapılacaktı. En önemlisi "tartışmalı şekilde alınan kararlara karşı hukuki mücadeleye tüm alanlarda ve tüm boyutlarda girişecekti". Başkan "tüm Galatasaraylılar müsterih olsun, emanetiniz emin ellerde" dedikten sonra, bir videonun açılmasını istedi. Bir önceki gün yapılan paylaşımlar ve gündem oylama sırasında kameraya yansıyanların paylaşıldığı düşünülebilir. Oysa Ali Sami Yen Media Center'ın video duvarına altyapı futbolcularından Beknaz Almazbekov'un haftasonu oynanan altyapılar İstanbulspor maçında sergilediği fair-play örneği davranış yansıdı. Videonun gösterilmesinin ardından Cengiz, ibra edilmeyen "idare" içerisinde Beknaz'ın sergilediği tavrın eğitiminin de olduğunu, "bir anlamda Beknaz'ın bu hareketinin de ibra edilmediğini" söyledi. Galatasaray'da adil sporculuğu yerleştirmeye çalışan tek yönetim olmayı da üstlenen Cengiz'in basın toplantısı toplam altı dakika yirmi dokuz saniye sürdü.

Basın toplantısında Recevik'in kuvvetli iddialarda bulunduğu görüntüler yayınlanmadı. Çünkü videonun aslında gösterdiği/duyurduğu şey bizzat Recevik'in Divan Heyeti'ne itiraz ettiği, Metin Aslan'a göre 'laf attığı', ve Metin Aslan'ın kendisini anlamayarak Divan Heyeti üyelerinden birine Recevik'in ne dediğini sorduğu, buna karşılık üyenin Recevik'in sözlerini tekrarlamasından ibaretti. Recevik'in iddiaları karşısında, Divan Heyeti üyeleri adli ses analizlerini bizzat yaptırıldı ve kendisine bir Türk Liralık tazminat davası açıldı. Aynı videoda kapalı oylama olasılığı üzerine de bir tartışma vardı. Ancak kapalı oylama yapılabilmesi için de zaten Genel Kurul'un açık oylama ile karar vermesi gerekiyor. Tüzükte bu konuda bir kısır döngü olduğunu ifade eden Metin Aslan, iki defa ibrasızlık çıkan bir oylamanın kapalı tekrarının Divan Heyeti'ni muhalifler gözünde sorgulatacak olmasının da bir sorun olduğunu Lig Radyo programında anlattı.

Cengiz yönetimi, ibrasızlık durumunda 30 gün içerisinde yapılması gereken seçim çağrısını yapmak ve aday olamamayı kabullenmek yerine, ibrasızlık kararına tedbir konulması talebiyle mahkemeye başvurdu. Böylelikle konu yargıya intikal etti. Cengiz'in bu hamlesi ile iktidar ve muhalifler arasında bir yargı savaşı başladı. Yargı sürecinin önemli aşamalarından biri 11 Temmuz 2019'da görülen dava oldu. ultrAslan yargı sürecine açıklamaları ve sosyal medyada yürütülen kampanyalarla dahil oldu.

Dava sürecine müdahil olmak için başvuru yapan üyeler mahkeme önünde görüntüleri alınarak ifşa edildiler. 11 Temmuz'da Çağlayan Adliyesi'nde görülen duruşma ultrAslan çağrısıyla Mustafa Cengiz'i desteklemek ve 'Galatasaray'ın halkın olduğunu göstermek' gerekçeleriyle taraftarın, Müller'in deyimiyile "gidilecek büyük savaş" nesnesi oldu. Bu süreç Genel Kurul sonrasındaki Divan Kurulu toplantılarına da yansdı. Örneğin davanın hemen öncesinde ultrAslan'ın Çağlayan Adliyesi'ne çağrısı Hayrettin Kozak tarafından ateşli biçimde eleştirildi, hatta karşılıklı meydan okumaya dönüştü. Kozak, Temmuz ayı Divan Kurulu'nda ultrAslan'ın açıklamasıyla ilgili olarak "(...) Burada Divan Kurulu toplantısı yapılıyor ve 'Hadi bakalım, sıkıysa gelin diyorlar' bize. Yani bu konuyla direk ilgili arkadaşlarımıza söylüyorum: ayaklarını denk alsınlar. Orada bir dayak atarlar

birine! (...) Aklımızı başımıza alalım, muhattaplarımızı iyi tanıyalım. Burası dağ başı değil, asla dağ başı değil! Burası Galatasaray! Kim oluyor bunlar? (...) Ben gidiyorum, öldürün lan beni!” cümleleriyle, oldukça hisli biçimde olsa da, ultrAslan’ın kullandığı dilin içerdiği şiddeti gösteren bir konuşma yapmış oldu.

11 Temmuz’da 14. Asliye Hukuk Mahkemesi ve 27 Ağustos’ta 26. Asliye Hukuk Mahkemesi ibrasızlığın yürütülmesine tedbir kararlarını onayladı. Bir başka deyişle bu tezin yazıldığı süreçte Mustafa Cengiz yönetimi seçime gitme zorunluluğunu popülist iktidarın devlet aygıtını hukuki garabetler yaratarak ele geçirme taktiğini başarıyla uygulamış görünüyor. Zira henüz seçim kararı açıklamak zorunda değiller ve görevlerini yapmaları için gereken tüm tedbir kararlarını aldırılmış durumdalar. Ancak yargı savaşı henüz bitmiş değil. Çünkü giderek artan müdahillerle karşı davalar açılmaya devam ediliyor.

Bu arada geçen sürede Cengiz yönetimi transferler yapmaya devam etti, hatta 2019 - 2020 futbol sezonunu açtı. Bu sezon için vaat edilen transferlerde UEFA finansal fair-play kuralı nedeniyle yaşadığı sıkıntılardan dolayı taraftardan eleştiri almaya başladı bile.

DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Galatasaraylı olmak Türkiye’de belirleyici kavramlardan biri. Tıpkı diğer takımların taraftarı olmak gibi. Galatasaraylılık halini, yalın taraftarlık ekseninde ele almak ise Galatasaray’ın bir ‘varlık’ olarak kapsayıcılığından dolayı, yetersiz kalıyor. Olgun, Türkiye ‘entelijansiyası’ için yadsınamaz bir yere sahip eğitim kurumu olarak Galatasaray, ticari ilişkiler açısından Galatasaray, uluslararası marka olarak Galatasaray gibi bir çok bağlamda değerlendirildiğinde, farklı sosyal tabakalarda bir sürü insanı temelde aynı renkler, aynı değerler etrafında bütünüyor. Bu değerler de temellerini Kulüp ve hem organik hem yasal bağı bulunan Galatasaray Lisesi’nin tarihçelerinde buluyor.

Galatasaray iki bine yakın resmi sporcu, Türkiye’de ve dünyada spor okulu öğrencileri, sporcu ve öğrencilerin velileri, yüzlerce kadrolu teknik ve idari personel, taşeron işçiler, düzenli tedarikçi firmalar ile, taraftarların sosyal gücü

üzerinden federasyonları, oyun kurallarını, tüketim kültürünü, günlük dilin kullanımını, sosyal medya gündemlerini ve ticari alışkanlıkları şekillendirebiliyor.

Günlük hayatta gazetelerin spor sayfalarından, sosyal medyadan takip edildiğinde bu sosyal gücün iktidar makamının Galatasaray Spor Kulübü Derneği yönetim kadrosu olduğunu görüyoruz. Bu anlamda, taraftarın içinden çıkan “Türkiyedir Galatasaray!” sloganını anlamlı buluyorum. Galatasaray, meclisiyle, karar vericileri ve karar verici olmak isteyenleri ile, tartışmalarıyla, barındırdığı sosyoekonomik profil fazlalığıyla, belki de tek ortak noktası Galatasaray olan milyonlarca insan için, ülke siyasetinden daha fazla merak ettikleri, daha fazla inceledikleri evleri, yurtları, “adanmış hayatları”.

Bu fantezinin içerisinde önemli bir not düşmek gerekir. Galatasaray’ın kurucu değerleri evrensel demokratik değerlere dayansa da, camianın yapılageliş/işlenegeliş bakımından tıpkı ülke gibi, hala bir hak sahibi erkekler kulübüne benzer davrandığını göz ardı edemeyiz. Üyeler arası yasal haklar eşitlikçi olsa da, Genel Kurul sosyal bakışının erkek egemen olduğunu görmek için, toplantı konuşmacı listelerine bakmak yeterli olur. Candan Erçetin’in Başkan Yardımcısı olarak Ünal Aysal döneminde görev alması, ya da Ebru Köksal’ın herkesin ‘beğeni’ ile karşıladığı konuşmaları ve hizmetleri istisna olarak karşımıza çıkar. Buna karşılık Kulüp çalışanları arasında, teknik personelden hariç olarak, kadınların daha fazla olduğu da yadsınamazdır. Çoğunlukla karar verici değillerdir, bu ayrı bir meseledir.

Mouffe’nin de ısrarla belirttiği gibi, neo-liberal ekonomik hegemonyanın demokrasi ile eklemlenmesinin doğurduğu küresel sonuçlar ve bireylerin arzu nesnelere tüketimi şekillendirmesi çokça tartışılıyor. Bu iki ilişkili olduğunu düşündüğüm konuyu, psikanalizde nesne ilişkileri teorisi çatısı altında düşünmek konumuz için de oldukça yardımcı olacaktır. Teori, en basit hali ile, hayatla ve hayat nesnelere ile erken dönem ödipal ilişkilerin oluşum biçimine bağlı olarak ilişkilendiğimizi öne sürer. Bu bağlamda popülizmin, “doyurulmamış talep ve arzuları” sürekli olarak kışkırtan, hakikat (truth) ve gerçeklerle (real) politika üretmek yerine, hakikat-sonrası (post-truth) ve dezenformasyonun hızı ile kötüleşen her şey için bir günah keçisi bularak Halk(lar)ın tepkilerini yönetmek, bir

başka deyişle kitlesel manipülasyon yapmak olduğunu iddia etmek herhalde çok da uçuk olmayacaktır.

Galatasaray, eğitim kurumlarının mezunu için de, Kulüp üyesi için de, taraftarı için de kuvvetle ilişkilendiği majör bir nesne. Hem hakkında söz söyleyici olmak istenilen bir arzu nesnesi, hem de sahiplik üzerinden bir öfke nesnesi. (Rank 2017; Klein 2011) Dolayısıyla camianın tüm paydaşlarıyla kolaylıkla popülist söyleme zemin oluşturduğunu düşünüyorum.

Yeni Türkiye’de nesnelermize, ülkede genel olarak yaşanan değerler kayması (shift) ile birlikte, uç noktalarda bağlıyız. “Değerler” büyük nesnesi de, muhtemelen taşıdığı görecelik nedeniyle, popülist söylemin en önemli malzemelerinden. Her an her şey ‘değerlerimize aykırı’ olabilir, eleştiri ve karşı duruş mutlaka zarar vermek içindir, buna karşılık cinayetleri yine değerlerle açıklayabiliriz. Kurumlar içerisinde bu manipülatif tavrı, Mustafa Cengiz’in kendisiyle birlikte altyapı oyuncusunun spor ahlakında örnek davranışının da ibra edilmediğini iddia etmek gibi örneklerde görüyoruz.

Galatasaray’ın içinden geçmekte olduğu süreç, karşılıklı argümanlar üzerinden izlendiğinde; örneğin Galatasaray Lisesi’nden mezun olmak ve bu akademik altyapı ile gelecek çizmek yerine sadece Galatasaray tribünlerinden “mezun olmak” gurur vesilesine dönüşüyor, ya da iktidarın mali hedeflere doğru attığı en ufak doğru adım kürsü hakkının gaspının altında yatan olasılıkların görmezden gelinmesine sebep olabiliyor.

Öte yandan bir de popülist iktidarların eğitim yapılarını dönüştürme çalışmalarını düşünelim. “Her şehire bir üniversite” sloganıyla hareket etmek her şehrin bir üniversite kentine dönüşmesini ya da akademik üretimin ülkede doruklara çıkmasını sağlamıyor. Tıpkı Galatasaray Spor Kulübü’ne üyelik şartları üzerinden yapay bir tartışma ile Galatasaray eğitim kurumlarının itibarını sarsmanın, Galatasaray Spor Kulübü üzerinde hak sahibi olmayı fantezilerdeki şekliyle sağlamayacağı gibi. Çünkü Kulüp üzerindeki son söz, Tüzük değişmedikçe, Genel Kurul’un olacaktır.

Galatasaray tüm bu bileşenleri ve tarihçesiyle aynı zamanda siyaseten ülkenin önemli özerk alanlarından biri. 15 Temmuz’dan sonra Hakan Şükür ve Arif

Erdem'in Genel Kurul'da ihraç edilmemeleri bu özerkliğin yüzü iken, ilgili toplantının hemen ardından olağanüstü toplanan Dursun Özbek yönetiminin, Yönetim Kurulu kararı ile üyelikten ihraçlarını gerçekleştirmesi Ankara'nın Kulüp üzerindeki etkisinin yüzüdür.

Bugün Kulüp ile Ankara arasında daha önce pek de görülmemiş bir ilişki var. Görevdeki başkan Mustafa Cengiz "devletten geldiğini", devlet geleneklerine hakim olduğunu her fırsatta vurgular. Shell akaryakıt istasyonu Sarper Petrol'ün sahibi olarak değil, Galatasaray Başkanı olarak belediye başkanları ziyaretlerini gerçekleştirmeyi tercih eder ve bu ziyaretlerin hepsini, İstanbul Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na makam ziyareti hariç, Kulüp resmi medya unsurlarından paylaşır. 15 Temmuz 2019'da güne dair resmi internet sitesi paylaşımında iktidar partisi bayraklarının olduğu görsel kullanılır. Yönetim üyeleri bu paylaşımları tekrarlar, beğenir ve çoğaltarak yeniden üretir. Bu durum aslında iktidar sahipleri arasındaki ilişkilerin kurum değerleri üzerinde yaratabileceği etkileri de gösteriyor.

Her kurum gibi Galatasaray Genel Kurulu'nun da zamana, teknik ve sosyal değişime ayak uydurması gerekir. Ancak Tanıl Bora'nın da ifade ettiği gibi, eleştirel yaklaşım her zaman geleneğin tümünden yok edilmesi anlamına gelmemelidir. Çünkü, kendi hakikatlerinden irrasyonel biçimde uzaklaşan her kurum, kendi içerisinden ama kısmen, ama toptan yıkılmaya mahkum.

Galatasaraylı olmak, aslında her hangi bir takımın taraftarı olmak, temelde kulübün yarışmacı olduğu her alanda, sporun kendisi, tribünün sesi, finansal güç farketmeksizin takımının kazanmasını istemek demek. Bu en minimal, günlük hayatın pratiklerinden görünen varoluş, kendisini Galatasaraylı olarak tanımlayan insanlar sayesinde büyük bir görünmez ağı perdeliyor.

Bugün ülke siyasetine göre biçim almış ana akım medyanın, spor medyasını da içerdiğini düşünerek, Galatasaray iktidarını elde tutmak kadar, iktidara yakın olmak, *sivillerin* giremediği Kulüp kapılarından içeri girebilmek, Yönetim Kurulu'nun tercihlerini önceden haber alabilmek, veya sosyal medya araçlarını etkin kullanarak yaptığı açıklamalarla Genel Kurul üzerinde etki sahibi olmak/olduğunu düşünmek gibi belirleyenleri olan bir ilişkiler ağı toplumun gözünden saklanıyor.

Bu gücün peşinde bu kadar insanın koşması, bırakalım spor endüstrisinin kendi hacmini bir kenara, Galatasaray ve benzeri markaların etki alanlarının ne kadar büyük olduğuna dair basit göstergelerden biri.

Etki alanı bu kadar büyük kurumların faaliyet alanları çerçevesinde sorumluluk sahibi olduklarını düşünüyorum. Mesela şu senaryoyu düşünelim: on dört yaşında bir sporcunun Kulüp başkanı, kurumun karar verici organın üyelerine “köfteler” diye hitap ediyor. Başkan daha sonra başka bir toplantıda gülerek “Ben kimseye köfte demedim” diyebiliyor. Bu olayların görüntülerinden yüzlerce, binlerce alıntı, komik fotoğraflar, iletiler çıkarılıyor. On dört yaşındaki sporcu soyunma odasında, gündemdeki tüm bu görsellerle ilgili ama gülüyor, ama konuşuyor, ama dalga geçiyor. Aynı sporcu kulübünün doğduğu kurumu, bizim örneğimizde Galatasaray Lisesi, sinirlenince yakabilecek, yetişkin insanların tehditlerini görüyor. A takım maç kaybettiğinde “haydi aslanlar!” diye başlayan maç öncesi mesajlarının nasıl hakarete dönüştüğünü “ağabeylerinden” duyuyor. Bu sporcunun Kulüp tarihçesiyle ilgileneceğini, yaşamının bireysel formasyon yıllarının çoğunu geçirdiği, evi olarak gördüğü yerde güvende hissedebileceğini, küresel bir markada yetişip küresel standartlarda bir sporcu olması için doğru ortamın sağlandığını rahatlıkla söyleyebilir miyiz? Peki ya Galatasaraylılık üzerinden kendini var eden, bugün hayatları okula gitmek yerine verilecek maç biletleriyle emredilen yere gitmekle şekillenen çocukları düşünürsek? Tribünler Özgecan Aslan için pankart açtıktan sadece beş dakika sonra küfürlü tezahürlara başlayacak kadar şuursuz/bihaber, hiyerarşik yapılanma adı altında neredeyse her türlü davranışları şiddetle kontrol edilebilen gençlerle dolu. Bunu görmek için haftalık maç yayınlarını takip etmek, sosyal medyada basit bir arama yapmak yeterli olacaktır. Popülist dilin değer ve ahlak yakıştırmaları, kurumla yıldızlaşanların azameti ve sportif başarıları gözümüzü bulandırmadan, ülkenin geneline hakim olan tutumların izlerini spor kulüplerinde sürebilmeli, spor kulüpleri yönetimlerinin kitleler üzerinde direkt/endirekt yetki ve sorumluluklarını açıkça konuşabilmeliyiz. Çünkü spor kulüpleri ve paydaşlarının yönetimleri ve liderlerinin ilham verdikleri davranış biçimleri günümüzde başka kurumların, örneğin okulların, yarattığından daha etkili ve eş zamanlı biçimde yayılıyor.

Çalışma boyunca kurumun içinden bolca bilgi verildi. Bunun nedeni Galatasaray Genel Kurulu'nun yapısal bütünlüğünün sürdürülmesinin, kurum içerisinde yukarıdaki soruların sorulabilmesi için hayati olduğunun düşünülmesidir. Cengiz yönetimi, daha önce hiç bir yönetimin yaklaşmadığı seviyede bir taraftar grubuna yaklaşmış, yasal mesulü olduğu irade Genel Kurul'a aitken, taraftarı Genel Kurul'a karşı kışkırtarak camia içinde düşmanlaştırma yaratmış, hatta görünen o ki, sırf sosyal linç yememek için bütçesini yanlış kullanmış ve bu yanlış kullanım sporcu transferini etkilediğinde de "sorun UEFA" demiştir. Genel Kurul Kulübün içinde bulunduğu mali durumdan görevdeki başkan sorumluluğundan, sorunun geçmişten geldiğini bildiğinden, şeffaf ve dürüst mali raporlama olarak kendilerine sunulan üzerinden yönetimi aklamış olsa da, anlatılan yönetsel tutum Cengiz yönetimine geçer not aldirtmamıştır. Bu da gösterir ki, Genel Kurul temel değerlerine hakaret, üyeler arası bölücülük, taraftar üzerinden kamuoyu baskısı gibi stratejilere karşıdır. Tekrarlanacak olursa; Genel Kurul'un demokratik yapısının korunması Galatasaray'ın geleceğe sunacağı modellemeler için hayatidir.

"Galatasaray Spor Kulübü'nde bir yönetimin popülist strateji gütmesi halinde kurum içerisinde doğan sonuçlar nelerdir?" araştırma sorusunun zemin olduğu çıkarsamaları özetlemek gerekirse, öncelikle Galatasaray Spor Kulübü ve tüm bileşenleri camia tarihçesi boyunca farklı popülist söylemlerle, özellikle seçim dönemlerinde karşılaştığını ifade etmek gerekir. Bu popülist yaklaşımlar ağırlıklı olarak Galatasaraylılık ruhuna hitap etmiş. Kulüp yönetimleri popülizmin otoriter yanına eğildiklerinde ise Galatasaray meclisi olarak da nitelediğimiz Genel Kurul tüm yasal hakları ile tepki göstermiş. Bu noktada Galatasaray Spor Kulübü Genel Kurulu'nun Tüzük'e olan bağlılığı göze çarpıyor. Aynı şekilde üye iradesi Kulüp tarafından kurulacak ticari ilişkilerin yasal olması konusunda da ısrarcı. Açıklanamaz akçeli işlerin Kulüp için zararlı olduğu görüşü, ultrAslan'la Kulüp arasında Mustafa Cengiz yönetimi ile oluşan ticari ilişkinin eleştirilmesi, yönetim tarafından çürütülemedi. Bir başka örnek kurum ve kuralların iktidar lehine çalıştırılması teşebbüsü olarak yorumlanan Metin Aslan'ın disipline sevkinden verilebilir. Popülist stratejinin önemli ayaklarından biri olan resmi aygıtları ele

geçirme çabası, Metin Aslan olayı özelinde Galatasaray'da somutlaşmış ve üyeler, Cengiz oy vereni olsun olmasın, uygulamaya tepki göstermişlerdir.

Yine Tüzük'te çok tartışmalı konulardan biri olan üyelik tartışmasının, iktidarlar için malzemeye dönüşebildiğini görüyoruz. Çok kalabalık destekçi kitlesine sahip Galatasaray'da, 'doğal hak sahipleri' olarak 'Halkın' kendisinin Kulübü yönetmesi fikri, uğruna hayatlarını adadıkları önermesi ile hareket eden taraftarlar arasında kolay destek buluyor. Genel Kurul, Galatasaray'ın kapalı karar verici kitlesi olarak çemberini kolay kolay açmak istemiyor. Demek ki üyeler sahip oldukları gücü ve Galatasaray'ın etkisini farkındalar. Kapalı kitle yapısı muhafaza edilmeye çalışılırken, dışarıda kalan kitlenin iyi anlaşılamadığı görülüyor. Yirmi yıldır artarak dile getirilen dışarıdakinin içeridekine güvenmemesi hali, sorun aktif tehdite dönüşene dek üzerine konuşulan bir mesele olmamış. Dolayısıyla, dışarıdakinin gücün bir parçası olmak arzusu hiç doyurulmadan bugüne kadar gelmiş görünüyor. Mustafa Cengiz yönetimi ile birlikte ultrAslan, Kulüp kapılarını taraftara açtırmasa bile, yönetim desteği ile imkanlarını genişletti, kendi söylemi dahil olmak üzere Galatasaray hikayesini yeniden yarattı. Bu sahip oluş biçimine engel olarak görünen Genel Kurul üyeleri de doğal düşmanlara dönüştü. Cengiz yönetimi ile ultrAslan'ın arasındaki popülist uyumluluğu en iyi gösteren meselelerden biri üyelik gibi görünüyor.

Popülist otoriter yaklaşımın yasal olarak doğurduğu sonuca gelirse; her ne kadar yeni bir yasal süreci başlatsa da, Genel Kurul'un çoğunluk kararı ile Mustafa Cengiz yönetiminin ikinci dönem idari uygulamaları aklanmadı.

Kısacası değişen dünya trendlerinden nasibini alarak, Galatasaray Spor Kulübü önce Mustafa Cengiz yönetiminin popülist dalgasına kapılmıştır. Kolaylıkla zemin sağlanan bu stratejilerin tüm etkilerini yaşamaktadır, kurum kültürü ve kuralları aracılığı ile duruma tepki göstermektedir. Yaşananların Genel Kurul'un 'dışarıda' olanla ilişkilerini gözden geçirmesine neden olup olmayacağını ancak ilerde görebileceğiz.

Galatasaray Genel Kurul'u kurumun köklerini, yani yazılı ve yazılı olmayan kurallara bağlılık, kurum içi demokratik hakların korunması, kurum çalışmalarının

yönetimler üstü performansla idare edilmesi gibi değerlerini muhafaza etmek istiyorsa kendi içinde önemli, kayda değer değişikliklere gitmek durumunda.

Konuyla ilgili pratik çözümler önermek zaruri görülürse, akla aşağıdakiler geliyor:

- Tüzük değişikliğine gitmek, camianın nüfusu da göz önünde bulundurularak, üyelik kontenjanını tartışmaları dindirecek ve sağduyulu biçimde arttırmak.

- Genel Kurul'un iradesinin ve Tüzük'ün getirdiği tüm hakların üyeler tarafından savunulması ve popülist söylem bağlamında Kulüp ana yasasından taviz verilmemesi.

- İletişim stratejileri ve kurumsal dil konularında, var olan ve gelecek tüm yönetimlere de yardımcı olabilecek bir formülle (örneğin çarşaf liste yöntemi ile ve görev süresi en az altı yıl olacak, sadece Genel Kurul ve/veya Divan Kurulu önünde sorumlu) bağımsız bir eleştirel komite oluşturulması.

- Yönetim değişimleri ile etkilenmeyen idari kadroları oluşturmak, korumak.

- ultrAslan'ın dernekleşerek Galatasaray Taraftar Dernekleri Federasyonu'na üye olması. Böylece oluşumun yasal bir zemine oturması, Kulüp ile ilişkilerinin yaratabileceği yasal sorunların önüne geçilmesi.

Galatasaray'da bu krizin ne zaman biteceği meçhul. Yine de unutulmamalı ki sportif başarı tüm acıların üstünü örter. O yüzden her an her türlü kampaşmaya hazır olmak lazım. Özellikle bugün popülist iktidarın yanında duran, sözünün geçtiğini düşünen, 'adlanmış hayatların' 'bedel ödemelerin' dilinden konuşan kitleler, özelde futbolda başarı gelmedikçe, genelde istekleri doyurulmadıkça yanında duracak başka olası iktidarlar aramaya koyulacaklardır. Galatasaray gibi entitelerin yönetici ve karar vericilerinin bu değişken tabloları her zaman göz önünde bulundurması gerekir diye düşünüyorum. Çünkü tekrar altını çizecek olursak; bu karar vericilerin etki alanları geniş ve etkinlerinin salınım süreleri on yıllarla anılacak kadar uzun.

KAYNAKÇA

Yazılı

Werner Müller, J. (2016). *Popülizm Nedir?* Onur Yıldız (Çev.) İstanbul: İletişim

Mouffe, C. (2018). *Sol Popülizm*. Aybars Yanık (Çev.) İstanbul: İletişim

Hasol, D. (2004). *Galatasaray'da Düşler ve Gerçekler*. İstanbul: Yapı Yayın

Bora, T. (2018). *Zamanın Kelimeleri Yeni Türkiye'nin Siyasî Dili*. İstanbul:

Birikim Kitapları

Akın Ünver, H. (2018). Dijital Siyasal Dezenformasyon ve Algoritmik

Propaganda. *Birikim Dergisi*, Kasım, 6-15.

Eşref Ünaydın, R. (2002) Galatasaray'da Futbol'dan. Turgut Çeviker (Ed.) *Türk Edebiyatında Futbol* içinde (sf. 38 - 46) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Ahmad, F. (2010) *Bir Kimlik Peşinde Türkiye*. Sedat Cem Karayeli (Çev.) (İlk Baskı 2006) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi

Berkes, N. (2017) *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları (İlk Baskı 1973)

Klein, M. (2011) *Haset ve Şükran*. İstanbul: Metis Yayınları (İlk Baskı 1975)

Rank, O. (2017) *Doğum Travması ve Psikanalizdeki Anlamı*. İstanbul: Metis Yayınları (İlk baskı 2001)

Wetsby, D. (2017) *Ultras in Spain: A Study on the Relationship Between Macro-level Cleavages and Micro-level Actors* (Tufts University Onursal Tez)

https://www.researchgate.net/profile/David_Westby/publication/316659628

Ultras in Spain A Study on the Relationship Between Macro-level Cleavages and Micro-

level Actors/links/590a3691aca272f6580b627d/Ultras-in-Spain-A-Study-on-the-Relationship-Between-Macro-level-Cleavages-and-Micro-level-

Actors.pdf - son erişim 24 Haziran 2019)

Şimşek, V. (2018) *Post-Truth ve Yeni Medya: Sosyal Medya Grupları Üzerinden Bir İnceleme*. (Yeditepe Üniversitesi Global Media Journal içinde öğrenci çalışması)

http://globalmediajournaltr.yeditepe.edu.tr/sites/default/files/ogrenci_calisma_si_volkan_simsek.pdf

Yabancı, B. (2018) Avrupa'nın Çeperinde Popülizm: Türkiye, Doğu Avrupa ve Balkanlar'da Çoğunluk İktidarlarının Otoriterlik Stratejileri *Birikim Dergisi*, 354, 9-20. ISSN 1300-8335

Baykan, T. S. (2018) Pierre Ostiguy ile Söyleşi: "Aydınlık ve karanlık yöneriyle popülizm ne tür katkılar sunabilir?" *Birikim Dergisi*, 354, 57-67. ISSN 1300-8335
13 Mart 2019 Galatasaray Divan Kurulu Toplantı Tutanağı

<https://gsdivankurulu.files.wordpress.com/2019/03/dc4b0van-kurulu-13-mart-2019-tarc4b0hlc4b0-toplanti-tutanac49ei-1.pdf>

Galatasaray Divan Kurulu 2018 Faaliyet Raporu
Galatasaray Spor Kulübü 10. Tüzük

Sözlü

Emrah Kayalıoğlu - Metin Aslan Lig Radyo programı

<https://soundcloud.com/ligradyo/emrah-kayalioglu-metin-arслан>

Eşref Hamamcıoğlu - Yapısal olmayan ikili görüşme

Serdar Eder - Yapısal olmayan ikili görüşme

Mehmet Şenol - Yapısal olmayan ikili görüşme

Görsel

Galatasaray Spor Kulübü 28 Eylül 2018 Olağanüstü Genel Kurul kayıtları

<https://www.youtube.com/watch?v=7CDBInOgUYc&t=22138s> (Son erişim 30.08.2019)

Timur Kuban 27.03.2011 Genel Kurul konuşması

<https://www.youtube.com/watch?v=wYdfJQ4-l4w> (Son erişim 30.08.2019)

Timur Kuban 25.03.2019 Genel Kurul konuşması

<https://www.youtube.com/watch?v=M-4w9fgPRD0> (Son erişim 30.08.2019)

İbrahim Ziyal 23.03.2019 Genel Kurul konuşması

<https://www.youtube.com/watch?v=NGDASWxfF-w&t=767s> (Son erişim 30.08.2019)

İbrahim Göknar 23.03.2019 Genel Kurul konuşması

https://www.youtube.com/watch?v=b_JPu7t4TW4 (Son erişim 30.08.2019)

Mustafa Cengiz 26.09.2018 GS TV Gündem Özel

<https://www.youtube.com/watch?v=BJ0KXThKvbE&t=2178s> (Son erişim 12.09.2019)

Mustafa Cengiz 23.03.2019 Genel Kurul konuşması 1/3

https://www.youtube.com/watch?v=t_5al8MU41k&t=1713s (Son erişim 30.08.2019)

Mustafa Cengiz 06.12.2014 Genel Kurul konuşması

<https://www.youtube.com/watch?v=g541xUjNm6Y> (Son erişim 30.08.2019)

Şubat 2019 Galatasaray Divan Kurulu Toplantısı

<https://www.youtube.com/watch?v=v7XlM3oSoA8> (Son erişim 30.08.2019)

Nisan 2019 Galatasaray Divan Kurulu Toplantısı

<https://www.youtube.com/watch?v=GXBvBfwgwFw&t=14s> (Son erişim 30.08.2019)